2026/2545

20.11.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/2545

(2026. gada 13. novembris),

ar ko attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES 13. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā minētās informācijas apmaiņas praktiskajiem aspektiem, datu vākšanu un labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) atsauces dokumentu sagatavošanu vai izskatīšanu un to kvalitātes nodrošināšanu groza Īstenošanas lēmumu 2012/119/ES

(izziņots ar dokumenta numuru C(2026) 7990)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām un lopkopības emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) ([1]), jo īpaši tās 13. pantu,

tā kā:

(1) Komisijas Īstenošanas lēmumā 2012/119/ES ([2]) ir noteikti pamatnostādņu noteikumi attiecībā uz datu vākšanu un labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) atsauces dokumentu (LPTP atsauces dokumentu) sagatavošanu un to kvalitātes nodrošināšanu, kā minēts Direktīvas 2010/75/ES 13. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā.

(2) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1785 ([3]) Direktīvā 2010/75/ES tika ieviesti būtiski grozījumi. Konkrētāk, minētie grozījumi paredz jaunus vidiskos mērķus, lielāku lomu Komisijai – it sevišķi ar Industriālās pārveides un emisiju inovācijas centra (*INCITE*) izveidi –, kā arī Eiropas Ķimikāliju aģentūrai (*ECHA*), noteiktu informācijas apmaiņas un LPTP atsauces dokumentu izskatīšanas cikla ilgumu, stingrākus noteikumus par konfidenciālas komercdarbības informācijas un sensitīvas komercinformācijas apstrādi un jaunas prasības attiecībā uz atļaujām, ko dalībvalstis piešķir rūpniecisko staciju operatoriem.

(3) Saskaņā ar Direktīvas 2010/75/ES 14. panta 3. punktu, nosakot atļaujas nosacījumus, par atsauci jāizmanto LPTP atsauces dokumentos izklāstītie LPTP secinājumi. Tāpēc, lai nodrošinātu saskanību ar Direktīvas (ES) 2024/1785 grozījumiem un saskaņā ar Direktīvas 2010/75/ES 13. panta 1.a punktu, Īstenošanas lēmuma 2012/119/ES noteikumi līdz 2026. gada 1. jūlijam jāatjaunina.

(4) Saskaņā ar Direktīvas 2010/75/ES 13. panta 3. punkta c) apakšpunktu Komisija 2026. gada 2. martā saņēma foruma atzinumu par šo lēmumu.

(5) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar direktīvas 75. pantu,

([1]) OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2012/119/ES (2012. gada 10. februāris), ar ko nosaka pamatnostādņu noteikumus attiecībā uz datu vākšanu un LPTP atsauces dokumentu sagatavošanu un to kvalitātes nodrošināšanu, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (OV L 63, 2.3.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/119/oj).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1785 (2024. gada 24. aprīlis), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) un Padomes Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (OV L, 2024/1785, 15.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma 2012/119/ES pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2026. gada 13. novembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Jessika ROSWALL

PIELIKUMS

Pamatnostādnes par Direktīvas 2010/75/ES 13. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktā minētās informācijas apmaiņas praktiskajiem aspektiem, par datu vākšanu un labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) atsauces dokumentu sagatavošanu vai izskatīšanu un to kvalitātes nodrošināšanu

1 1. NODAĻA. LABĀKO PIEEJAMO TEHNISKO PAŅĒMIENU (LPTP) ATSAUCES DOKUMENTA SAGATAVOŠANAS UN IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA 7

1.1 Konteksts 7

1.1.1 Normatīvais konteksts 7

1.1.2 LPTP atsauces dokumenta mērķis 9

1.1.3 "Horizontālie" un "vertikālie" LPTP atsauces dokumenti 9

1.2 LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas kārtība 9

1.2.1 Jauna LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vispārējā kārtība 9

1.2.2 LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas vispārējā kārtība 10

1.2.3 LPTP atsauces dokumenta daļēja izskatīšana 10

1.2.4 LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas mērķis 11

1.2.5 Tipiska LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas darbplūsma 11

1.3 Forums, kas izveidots saskaņā ar pārskatītās RED 13. pantu 13

1.4 Komiteja, kas izveidota ar pārskatītās RED 75. panta 1. punktu 14

2 2. NODAĻA. LPTP ATSAUCES DOKUMENTA SATURS UN TVĒRUMS 14

2.1 Ievads 14

2.2 LPTP atsauces dokumenta struktūra 14

2.3 LPTP atsauces dokumenta saturs 15

2.3.1 Vispārīga informācija par LPTP atsauces dokumenta saturu 15

2.3.2 Priekšvārds 15

2.3.3 Tvērums 15

2.3.4 Vispārīga informācija par attiecīgo nozari 16

2.3.5 Izmantotie procesi un tehniskie paņēmieni 16

2.3.6 Pašreizējie emisiju un patēriņa līmeņi 17

2.3.7 Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP 17

2.3.7.1 Vispārīga informācija par tehniskajiem paņēmieniem, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP 17

2.3.7.2 Par katru tehnisko paņēmienu sniedzamā informācija 19

2.3.7.2.1 Apraksts 19

2.3.7.2.2 Tehniskais apraksts 19

2.3.7.2.3 Panāktie vidiskie ieguvumi (vai gaidāmie vidiskie ieguvumi JTP gadījumā) .. 19

2.3.7.2.4 Vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati 19

2.3.7.2.5 Šķērsvidiskā ietekme 20

2.3.7.2.6 Tehniskie apsvērumi attiecībā uz izmantojamību 21
2.3.7.2.7 Ekonomiskie aspekti 21
2.3.7.2.8 Īstenošanas virzītājspēki 22
2.3.7.2.9 Iekārtu, staciju vai procesu paraugi 22
2.3.7.2.10 Atsauces literatūra 22
2.3.7.2.11 JTP tehnoloģiskā brieduma līmenis 22
2.3.8 Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) 23
2.3.9 Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam 23
2.3.10 Atsauces 23
2.3.11 Terminu un saīsinājumu glosārijs 23
2.3.12 Pielikumi 24
3 3. NODAĻA. LPTP SECINĀJUMI 24
3.1 Ievads 24
3.2 Atsevišķu LPTP vai JTP elementi 25
3.2.1 Vispārīga informācija 25
3.2.2 Tehnisko paņēmienu apraksts 25
3.2.3 Informācija tehnisko paņēmienu piemērojamības novērtēšanai 25
3.3 Atsevišķi LPTP ar saistītajiem emisiju līmeņiem, vidiskā snieguma līmeņiem vai etaloniem 25
3.3.1 Vispārīga informācija 25
3.3.2 Atsevišķi LPTP ar saistītajiem emisiju līmeņiem 26
3.3.3 Atsevišķi LPTP ar saistītiem vidiskā snieguma līmeņiem vai ar etaloniem 27
3.4 Vidiskās pārvaldības sistēma 27
3.5 Jauni tehniskie paņēmieni 28
3.5.1 Ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi (JTP SEL) vai ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vidiskā snieguma līmeņi (JTP SVSL) 28
3.6 Pamatīga industriālā pārveide 28
4 4. NODAĻA. INFORMĀCIJAS APMAIŅA 28
4.1 Ievads 28
4.2 Tehnisko darba grupu (TDG) loma 28
4.2.1 TDG izveide 28
4.2.2 TDG pienākumi un uzdevumi 29
4.2.3 TDG apakšgrupas 30
4.2.4 Eiropas Ķīmikāliju aģentūras loma 30
4.2.5 Eiropas Vides aģentūras loma 30
4.2.6 Objektu apmeklējumi 30
4.2.7 Tehnisko paņēmienu nodrošinātāju (piemēram, aprīkojuma piegādātāju) iesaistīšana informācijas apmaiņā 31

4.3 *EU-BRITE* loma 31
4.4 Industriālās pārveides un emisiju inovācijas centra loma 32
4.5 Sagatavošanās informācijas apmaiņai 32
4.5.1 Agrīnie priekšdarbi 32
4.5.2 Priekšdarbi 33
4.6 Atskaites punkti informācijas apmaiņā 34
4.6.1 TDG sanāksme 34
4.6.1.1 Vispārīga informācija 34
4.6.1.2 Ievirzes sanāksme 34
4.6.1.2.1 Galveno vidisko problēmu (GVP) apzināšana 34
4.6.1.3 TDG starpposma sanāksmes 36
4.6.1.4 Noslēguma sanāksme 36
4.6.1.4.1 Vispārīga informācija 36
4.6.1.4.2 Atšķirīgi viedokļi 36
4.6.2 Datu ievākšanas aptaujas lapas izstrāde 37
4.6.3 Datu un informācijas vākšana un analīze 37
4.6.3.1 Datu un informācijas vākšana 37
4.6.3.2 Datu un informācijas analīze 38
4.6.3.3 Datu novērtēšanas darbsemināri 38
4.6.3.4 LPTP noteikšana un LPTP SEL/LPTP SVSL ieguve 38
4.6.4 LPTP atsauces dokumenta projekti un TDG piezīmes 39
4.7 Informācijas apmaiņas rīki 40
4.7.1 LPTP informācijas sistēma (*BATIS*) 40
4.8 Personas datu drošība 40
5 5. NODAĻA. DATU UN INFORMĀCIJAS IEVĀKŠANA UN IESNIEGŠANA 41
5.1 Ievads 41
5.2 Vispārīgi LPTP atsauces dokumentu sagatavošanai un izskatīšanai vajadzīgo datu un informācijas ievākšanas un iesniegšanas principi 41
5.2.1 Datu/informācijas veids 41
5.2.2 Datu formāts 42
5.2.3 Datu kvalitāte 42
5.3 Ar konfidencialitāti saistīti jautājumi 42
5.4 Vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati, kas vajadzīgi LPTP atsauces dokumenta nodaļām "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" un "Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)" 43
5.4.1 Vispārīga informācija par vidisko sniegumu un ekspluatācijas datiem 43

5.4.2 Resursefektivitāte 43
5.4.2.1 Vispārīga informācija par resursefektivitāti 43
5.4.2.2 Izejvielu un palīgmateriālu patēriņš 43
5.4.2.3 Ūdens patēriņš 44
5.4.2.4 Enerģijas izmantojums 44
5.4.3 Emisijas ūdenī 45
5.4.4 Emisijas gaisā 45
5.4.5 Emisijas augsnē un pazemes ūdeņos 46
5.4.6 Atlikumi 46
5.4.7 Cita informācija 46
5.4.8 Atsauces informācija, kura jāpievieno emisiju datiem 47
5.4.8.1 Vispārīga informācija 47
5.4.8.2 Monitorings 47
5.4.8.3 Emisijas vērtību vidējie rādītāji, diapazoni un sadalījums 47
5.5 Īpaši jautājumi katras tehniskās darba grupas kompetencē 48
6 6. NODAĻA. KVALITĀTES NODROŠINĀŠANA LPTP ATSAUCES DOKUMENTU SAGATAVOŠANĀ UN IZSKATĪŠANĀ .. 49

1 **1. NODAĻA. LABĀKO PIEEJAMO TEHNISKO PAŅĒMIENU (LPTP) ATSAUCES DOKUMENTA SAGATAVOŠANAS UN IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA**

1.1. **Konteksts**

1.1.1. **Normatīvais konteksts**

2024. gadā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1785 ([1]) tika grozīta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES ([2]) ("pārskatītā RED"), kurā izklāstīti noteikumi par integrētu tāda piesārņojuma novēršanu un kontroli, kas rodas rūpnieciskās darbībās. Tajā ietverti arī noteikumi, kuru mērķis ir novērst vai – gadījumos, kad novēršana nav iespējama, – pastāvīgi samazināt emisijas gaisā, ūdenī un zemē, novērst atkritumu rašanos, uzlabot resursefektivitāti un veicināt aprites ekonomiku un dekarbonizāciju ar mērķi sasniegt augstu aizsardzības līmeni attiecībā uz cilvēka veselību un vidi kopumā (sk. pārskatītās RED 1. pantu).

Pārskatītās RED 13. panta 1. punktā ir noteikts, ka Komisijai jāorganizē informācijas apmaiņa starp to un dalībvalstīm, attiecīgajām industrijām, nevalstiskajām organizācijām, kas veicina cilvēka veselību vai vides aizsardzību, un Eiropas Ķimikāliju aģentūru ar mērķi izstrādāt, izskatīt un vajadzības gadījumā atjaunināt LPTP atsauces dokumentus. Komisijai būtu arī jānodrošina Eiropas Vides aģentūras līdzdalība informācijas apmaiņā gadījumos, kad aģentūras darbinieku speciālās zināšanas sniegtu pienesumu informācijas apmaiņā ([3]).

13. panta 1. punktā arī noteikts, ka "minētajā informācijas apmaiņā tiecas uz LPTP atsauces dokumentu astoņu gadu pārskatīšanas ciklu, prioritāri pievēršoties dokumentiem, kuri varētu visvairāk ietekmēt cilvēka veselības vai vides aizsardzību. [..] informācijas apmaiņas ilgums nepārsniedz četrus gadus katram atsevišķam LPTP atsauces dokumentam."

Informācijas apmaiņa aptver posmus no ievirzes sanāksmes līdz tehniskās darba grupas (TDG) noslēguma sanāksmei. Paredzams, ka informācijas apmaiņas sagatavošanas darbības (sk. 4.5. sadaļu) šo periodu saīsinās līdz mazāk nekā četriem gadiem.

Pārskatītās RED 13. panta 2. punktā noteikts arī, ka šī "[i]nformācijas apmaiņa jo īpaši ir saistīta ar:

a) iekārtu un tehnisko paņēmienu darbību attiecībā uz emisijām, kas attiecīgā gadījumā izteikta kā īstermiņa vai ilgtermiņa vidējais rādītājs, un saistītajiem atsauces nosacījumiem, patēriņu un izejvielu veidu, ūdens patēriņu, enerģijas izmantošanu un atkritumu radīšanu;

b) izmantotajiem tehniskajiem paņēmieniem, saistīto monitoringu, iedarbību starp vidēm, ekonomisko un tehnisko pamatotību un to attīstību;

c) labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem un jauniem tehniskiem paņēmieniem, kas apzināti, ņemot vērā a) un b) apakšpunktā minētos jautājumus."

LPTP atsauces dokuments, kas izriet no šīs informācijas apmaiņas, ir definēts pārskatītās RED 3. panta 11) punktā. Tas ir dokuments, kas sagatavots konkrētu darbību vajadzībām, un tajā jo īpaši izklāstīti piemēroti procesi un tehniskie paņēmieni, pašreizējie emisijas un patēriņa līmeņi, tehniskie paņēmieni, ko paredzēts izmantot, lai noteiktu LPTP, kā arī LPTP secinājumi un jauni tehniskie paņēmieni (JTP), īpaši ņemot vērā pārskatītās RED III pielikumā minētos kritērijus ([4]). Tātad LPTP atsauces dokuments pēc definīcijas ir aprakstošs dokuments un ar to nedz nosaka par obligātu kāda tehniska paņēmiena vai konkrētas tehnoloģijas izmantošanu, nedz arī interpretē pārskatīto RED.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1785 (2024. gada 24. aprīlis), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) un Padomes Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (OV L, 2024/1785, 15.7.2024.; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām un lopkopības emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/2024-08-04).

([3]) Kā paskaidrots Direktīvas (ES) 2024/1785 21. apsvērumā.

([4]) RED pārskatīšanas ietvaros ir grozīts III pielikums, un tas paredz jaunus kritērijus, piemēram, dekarbonizāciju, emisiju ietekmi uz biodaudzveidību un mazāk kaitīgu vielu izmantojumu, arī mazāku tādu vielu izmantojumu, kas rada ļoti lielas bažas.

Pārskatītās RED 3. panta 10) punktā **"labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (LPTP)"** ir definēti kā "efektīvākais un pilnīgākais darbību un ekspluatācijas metožu izstrādes posms, kurā tiek parādīta konkrēto tehnisko paņēmienu faktiskā piemērotība tam, lai noteiktu pamatus emisiju robežvērtībām un citus atļaujas nosacījumus, kas paredzēti, lai novērstu un – gadījumos, kad novēršana ir neiespējama – samazinātu emisijas un ietekmi uz vidi kopumā:

a) "tehniskie paņēmieni" ietver gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumus, kas attiecas uz iekārtas uzbūvi, uzstādīšanu, apkopi, ekspluatāciju un ekspluatācijas pārtraukšanu;

b) "pieejamie tehniskie paņēmieni" ir tie tehniskie paņēmieni, kuri ir izstrādāti tiktāl, ka ir ieviešami attiecīgajā ražošanas nozarē, ievērojot ekonomiski pamatotus un tehniski piemērotus nosacījumus un ņemot vērā izmaksas un priekšrocības, neatkarīgi no tā, vai šādi tehniskie paņēmieni tiek vai netiek izmantoti vai nodrošināti Savienībā, ja vien tie ir operatoram pienācīgi pieejami;

c) "labākie" ir tādi, ar kuriem visefektīvāk var panākt augstu vispārējo aizsardzības līmeni videi kopumā, ieskaitot cilvēka veselību un klimata aizsardzību".

Pārskatītās RED 3. panta 12. punktā jēdziens **"LPTP secinājumi"** ir definēts kā "tās LPTP atsauces dokumenta daļas, kurās izklāstīti secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem un jauniem tehniskajiem paņēmieniem, to apraksts, informācija par to, kā novērtēt to piemērojamību, ar minētajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi, ar minētajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vides snieguma līmeņi, vides pārvaldības sistēmas saturs, arī etaloni, saistītais monitorings, saistītie patēriņa līmeņi un – attiecīgā gadījumā – attiecīgie objekta sanācijas pasākumi". LPTP secinājumi ir jāpieņem saskaņā ar procedūru, kas minēta pārskatītās RED 75. panta 2. punktā. Tos izmanto par atsauci, nosakot atļaujas nosacījumus iekārtām, uz kurām attiecas RED II nodaļa (pārskatītās RED 14. panta 3. punkts). LPTP secinājumos būtu jāapzina JTP un LPTP, ko rūpniecisko iekārtu operatori var izmantot iekārtu pārveidošanai tā, lai tās atbilstu Savienības mērķim panākt ilgtspējīgu, tīru, apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku.

Pārskatītās RED 3. panta 13) punktā **"emisiju līmenis, kas saistīts ar LPTP"** (jeb "ar LPTP saistītais emisiju līmenis") ir definēts kā "tāds emisiju līmenis, kas sasniegts parastos ekspluatācijas apstākļos, izmantojot labāko pieejamo tehnisko paņēmienu vai labāko pieejamo tehnisko paņēmienu kopumu, kā tas izklāstīts LPTP secinājumos, un kas izteikts kā vidējais rādītājs konkrētā laikposmā atbilstīgi konkrētiem atsauces nosacījumiem".

Pārskatītās RED 3. panta 13.a) punktā jēdziens **"ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vides snieguma līmeņi"** (jeb "ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vidiskā snieguma līmeņi") ir definēts kā "tādu vides snieguma līmeņu diapazons, kas sasniegti normālos ekspluatācijas apstākļos, izmantojot LPTP vai LPTP kombināciju, kā aprakstīts LPTP secinājumos".

Pārskatītās RED 3. panta 13.aa) punktā **"vides sniegums"** (jeb "vidiskais sniegums") ir definēts kā "sniegums saistībā ar patēriņa līmeņiem, resursefektivitāti attiecībā uz materiāliem, ūdeni un energoresursiem, materiālu un ūdens atkalizmantošanu un atkritumu rašanos".

Pārskatītās RED 3. panta 14) punktā **"jauns tehniskais paņēmiens"** (JTP) ir definēts kā "rūpnieciskai darbībai paredzēts jauns tehniskais paņēmiens, kas, ja tiek ieviests ražošanā, varētu nodrošināt augstāku vispārējo cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni vai vismaz tādu pašu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni un lielākus izmaksu ietaupījumus nekā pašreizējie labākie pieejamie tehniskie paņēmieni".

Pārskatītās RED 3. panta 48) punktā **"ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi"** ir definēti kā "tādu emisiju līmeņu diapazons, kuri sasniegti normālos ekspluatācijas apstākļos, izmantojot jaunu tehnisko paņēmienu vai jaunu tehnisko paņēmienu kombināciju, kā aprakstīts LPTP secinājumos, izsaka kā vidējo rādītāju konkrētā laika periodā konkrētos references apstākļos".

Pārskatītās RED 3. panta 49) punktā **"ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vides snieguma līmeņi"** (jeb "ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vidiskā snieguma līmeņi") ir definēti kā "tādu vides snieguma līmeņu diapazons, kuri sasniegti normālos ekspluatācijas apstākļos, izmantojot jaunu tehnisko paņēmienu vai jaunu tehnisko paņēmienu kombināciju, kā aprakstīts LPTP secinājumos".

Pārskatītās RED 3. panta 13.b) punktā **"etaloni"** ir definēti kā "indikatīvs ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistīto vides snieguma līmeņu diapazons, kas vidiskās pārvaldības sistēmā jāizmanto par referenci".

1.1.2. **LPTP atsauces dokumenta mērķis**

LPTP atsauces dokumentu mērķis ir noteikt LPTP un JTP un Savienībā ierobežot nelīdzsvarotību attiecībā uz rūpniecisko darbību emisiju līmeni. LPTP atsauces dokumentos būtu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, industriālajiem operatoriem, Komisijai un plašai sabiedrībai jāsniedz informācija par to, kas attiecībā uz darbībām, kuras aptver pārskatītās RED I pielikums, ir LPTP un JTP. LPTP un JTP noteikšanas procesam būtu jābūt caurredzamam un objektīvam, balstītam uz kvalitatīvu tehnisko un ekonomisko informāciju. LPTP atsauces dokuments veicina labāku vides un cilvēka veselības aizsardzību visā Savienībā.

Lai veicinātu virsmērķa sasniegšanu un nodrošinātu lietotājdraudzīgumu, LPTP atsauces dokumentā būtu jāietver tikai informācija, kas ir relevanta 3. nodaļā iztirzāto LPTP secinājumu izdarīšanai ([5]). LPTP atsauces dokuments nav iecerēts kā mācību grāmata par piesārņojuma novēršanas un kontroles paņēmieniem. Par šo tēmu ir daudz publikāciju, uz kurām LPTP atsauces dokumentā var izdarīt norādi, ja tas nepieciešams. Tomēr ir būtiski, lai LPTP atsauces dokumentā būtu sniegta informācija par galvenajiem paņēmieniem, kurus, nosakot LPTP un JTP, ir vērtējusi tehniskā darba grupa (TDG, sk. 4.2. sadaļu ([6])), kā arī par TDG izdarīto LPTP secinājumu pamatojumu līdz ar galvenajiem neatrisinātajiem jautājumiem vai zināšanu iztrūkumam, kam jāpievēršas nākamajā LPTP atsauces dokumenta izskatīšanā.

1.1.3. **“Horizontālie” un “vertikālie” LPTP atsauces dokumenti**

LPTP atsauces dokumenti parasti attiecas tikai uz jautājumiem, kas saistīti ar konkrētām rūpnieciskajām darbībām (“vertikālie” LPTP atsauces dokumenti). Dažos gadījumos LPTP atsauces dokumentos var pievērsties arī starpnozaru jautājumiem, kas ir kopīgi visām vai daudzām RED darbībām (“horizontālie” LPTP atsauces dokumenti).

Horizontālie un vertikālie LPTP atsauces dokumenti jāizstrādā tā, lai, nosakot atļaujas nosacījumus iekārtām, uz kurām attiecas pārskatītā RED, tie cits citu papildinātu.

Vertikālajos LPTP atsauces dokumentos jāiekļauj nozarspecifiska informācija. Līdz ar to pārskatītās RED 21. panta 3. punktā minētie LPTP secinājumi, t. i., LPTP secinājumi, kas attiecas uz iekārtas galveno darbību, var būt tikai vertikālo LPTP atsauces dokumentu daļa.

Horizontālajos LPTP atsauces dokumentos iekļaujama vispārīga rakstura informācija, kuru var izmantot dažādās darbībās, kas ietilpst pārskatītās RED darbības jomā. Informācija būtu jāiekļauj horizontālajā LPTP, ja tā informāciju, kas iekļauta vertikālajos LPTP atsauces dokumentos, papildina aspektos, kas skar vairākas rūpniecības nozares.

Tomēr vertikālo un horizontālo LPTP atsauces dokumentu secinājumi nedrīkstētu būt pretrunīgi. Lai atvieglotu gan vertikālo, gan horizontālo LPTP atsauces dokumentu komplementāru izmantošanu, atsauces dokumentos ir jāizdara attiecīgas saistnorādes uz citiem relevantiem vertikālajiem un horizontālajiem LPTP atsauces dokumentiem.

1.2. **LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas kārtība**

Informācijas apmaiņu un sagatavošanās darbības (agrīnie priekšdarbi) organizē un koordinē Komisija. Ieinteresētās personas, kas iesaistītas pārskatītās RED 13. panta 1. punktā paredzētajā informācijas apmaiņā (dalībvalstis, attiecīgās industrijas, nevalstiskās organizācijas, kas veicina vides aizsardzību, un Komisija), procesu pārrauga, izmantojot forumu, kas izveidots saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 3. punktu. Tās dod ieguldījumu LPTP atsauces dokumentu sagatavošanā un izskatīšanā, piedaloties tehniskajās darba grupās (TDG). Sīkāka informācija par ieinteresēto personu lomu, foruma darbību un TDG ir sniegta attiecīgi 1.3. un 4.2. sadaļā.

Lēmumu sagatavot LPTP atsauces dokumentu vai sākt tā izskatīšanu pieņem Komisija, un tajā ņem vērā foruma atzinumu par informācijas apmaiņas darba plānu saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

1.2.1. **Jauna LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vispārējā kārtība**

Tā kā pārskatītās RED I pielikumā ir iekļautas jaunas darbības, ir jāsagatavo jauni LPTP atsauces dokumenti. Turklāt jaunus LPTP atsauces dokumentus var sagatavot arī par darbībām, kuras esošie LPTP atsauces dokumenti vēl neaptver, vai pēc esošo LPTP atsauces dokumentu reorganizācijas (piemēram, esošos LPTP atsauces dokumentus apvienojot jaunā LPTP atsauces dokumentā).

([5]) Ja nav norādīts citādi, “nodaļa” ir šā pielikuma nodaļa.
([6]) Ja nav norādīts citādi, “sadaļa” ir šā pielikuma sadaļa.

Jauna LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas darbplūsma ir lielā mērā līdzīga LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas darbplūsmai, un tā ir aprakstīta 1.2.5. sadaļā. Tomēr attiecībā uz jaunu LPTP atsauces dokumentu īpaša uzmanība būtu jāpievērš 4.5. sadaļā aprakstītajām sagatavošanas darbībām: priekšdarbu posmā var būt jāsavāc ievērojams informācijas apjoms, kas var prasīt nedaudz vairāk laika nekā LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas gadījumā.

1.2.2. **LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas vispārējā kārtība**

LPTP dinamiskā rakstura dēļ LPTP atsauces dokumentu izskatīšana ir pastāvīgs process. Zinātne un tehnoloģijas nepārtraukti attīstās, var rasties jauni paņēmieni, nozarē tiek sekmīgi ieviesti jauni procesi, var rasties jaunas bažas par vidi un var kļūt pieejamas jaunas zināšanas par emitētajām vielām un to bīstamajām īpašībām. Lai atspoguļotu šīs izmaiņas un to ietekmi uz LPTP, LPTP atsauces dokumenti ir periodiski jāizskata un vajadzības gadījumā jāatjaunina. Tas ir skaidri norādīts pārskatītās RED 13. panta 1. punktā, kurā teikts, ka informācijas apmaiņā tiecas uz LPTP atsauces dokumentu astoņu gadu izskatīšanas ciklu.

Pieņemot lēmumu par LPTP atsauces dokumenta izskatīšanu, būtu jāņem vērā

(i) informācija LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam" (sk. 2.2. sadaļu) un

(ii) informācija no *INCITE* (sk. 4.4. sadaļu) kopā ar citiem faktoriem, piemēram,

— ziņām, ka varētu būt pieejami jauni tehniskie paņēmieni,

— vajadzību paplašināt LPTP atsauces dokumenta tvērumu,

— vajadzību iekļaut produktus/vielas vai procesus, kas vēl nav aptverti, vai

— vajadzību rūpīgāk izpētīt konkrētus aspektus.

1.2.3. **LPTP atsauces dokumenta daļēja izskatīšana**

Plānotā izskatīšanas cikla ietvaros izskatot esošu LPTP atsauces dokumentu, var būt iespējams izskatīt tikai daļu no LPTP atsauces dokumenta, galveno uzmanību pievēršot, piemēram, konkrētam rūpnieciskam procesam vai apakšnozarei, konkrētai vidiskai problēmai vai jaunam procesam, kas radies kopš LPTP secinājumu pieņemšanas.

Lai gan šī pieeja dod iespēju izskatīšanu veikt ātrāk, tas var būt iespējams tikai tad, ja ir izpildīti tālāk minētie nosacījumi.

— Dažas LPTP atsauces dokumentu daļas var palikt nemainīgas, piemēram, ja apakšnozare vai ražošanas process lielā mērā ir palicis nemainīgs vai ja praksē novērotais konkrēta piesārņotāja mazināšanas paņēmienu sniegums nav būtiski uzlabojies.

— Tiek aizsargāta RED integrētā pieeja. Piemēram, ja daļējā izskatīšana ir vērsta uz konkrētu vidisku problēmu (piemēram, konkrētu piesārņotāju), tai nebūtu jāaprobežojas tikai ar LPTP vai saistītajiem emisiju vai snieguma līmeņiem, kas saistīti ar šo problēmu. Izskatīšanā būtu jāaptver arī iespējamā šķērsvidiskā ietekme (piemēram, šā piesārņotāja mazināšanai izmantoto paņēmienu iespējamā ietekme uz ūdens vai enerģijas patēriņu, atkritumu rašanos vai potenciālajām citu piesārņotāju emisijām) un citas vidiskas problēmas, kas rodas, samazinot vai novēršot šo konkrēto vidisko problēmu.

— Tiek saglabāts LPTP secinājumu vispārējais konsekventums. Piemēram, ja LPTP tiek izstrādāti jaunam procesam esošo LPTP secinājumu kopumā, secinājumiem par šiem jaunajiem LPTP arī turpmāk vajadzētu būt saskanīgiem ar secinājumiem par LPTP, kas izskatīti netiek (piemēram, ja jaunais LPTP ir vispārīgs LPTP, ir jāpārliecinās, ka tas ir piemērojams visiem attiecīgās rūpniecības nozares procesiem, nevis tikai šim jaunajam procesam).

Veikt daļēju pirms 2026. gada publicētu LPTP atsauces dokumentu izskatīšanu nav iecerēts, jo TDG būtu jānodrošina, ka arī tā daļa, kas daļējā izskatīšanā nav aplūkota, (izmantojot īpašu datu vākšanu) atbilst pārskatītās RED mērķiem un prasībām, it sevišķi nodaļa par LPTP secinājumiem.

Secinājumus par to, kuras LPTP atsauces dokumenta daļas paliek nemainīgas un kuras daļas ir jāizskata, pieņem TDG ievirzes sanāksmē (sk. 4.6.1.2. sadaļu).

1.2.4. **LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas mērķis**

LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas mērķis ir novērtēt, cik lielā mērā iepriekš pieņemtie LPTP secinājumi joprojām der paredzētajam mērķim, un vajadzības gadījumā šos secinājumus atjaunināt un apzināt LPTP un JTP attīstību. To galvenokārt panāk, izskatot tās LPTP atsauces dokumentu daļas, kurās ir secinājumi par LPTP, novērtējot, cik lietderīga ir bijusi to īstenošana, un pārskatot vai atjauninot secinājumus, attiecībā uz kuriem ir pieejama jauna informācija, kas dod pamatu to darīt.

LPTP atsauces dokumentu izskatīšana tāpēc parasti nenozīmē visa LPTP atsauces dokumenta pilnīgu pārrakstīšanu vai modificēšanu. Tomēr ir atzīts, ka dažos gadījumos pirmajās LPTP atsauces dokumentu izskatīšanas reizēs varētu būt jāizdara ievērojami vairāk izmaiņu nekā nākamajās.

Skaidrs, ka vissvarīgākā jaunā informācija, kas LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas vajadzībām jāapzina, jāievāc un jāiesniedz informācijas apmaiņas ietvaros, ir tā, kas varētu dot pamatu pārskatīt vai atjaunināt LPTP secinājumus. Tāpēc ir svarīgi, lai informācija un dati tiktu vākti saskaņā ar 5. nodaļā sniegtajiem norādījumiem.

Turklāt LPTP atsauces dokumentu izskatīšanā būtu

1. jāuzlabo, jāatjaunina un jāpapildina esošā informācija un LPTP secinājumi, balstoties uz jaunākiem datiem un informāciju;

2. jāsvītro aktualitāti zaudējusi un novecojusi informācija;

3. jāizlabo kļūdas un jānovērš nesaskanības ar citiem LPTP atsauces dokumentiem, ja tādas ir.

LPTP atsauces dokumenta izskatīšanā galvenokārt būtu jākoncentrējas uz LPTP atsauces dokumenta nodaļām "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP", "Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)" un "Pašreizējie emisiju un patēriņa līmeņi" un mazākā mērā uz LPTP atsauces dokumenta nodaļu "Izmantotie procesi un tehniskie paņēmieni" (ja šajā nodaļā ir būtiskas izmaiņas). Citu LPTP atsauces dokumenta nodaļu izskatīšanai būtu jāpiešķir zemāka prioritāte.

Kopumā ir jānodrošina, ka visa informācija, kas LPTP atsauces dokumentā tiek saglabāta, ir tik aktuāla, konsekventa un precīza, cik saprātīgā veidā var panākt.

1.2.5. **Tipiska LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas darbplūsma**

Sagatavojot un izskatot LPTP atsauces dokumentus, lielākie tipiskas darbplūsmas atskaites punkti ir ievirzes sanāksme, datu un informācijas ievākšanas posms, viens LPTP atsauces dokumenta projekts un noslēguma sanāksme (sk. 4.6.1.4. sadaļu). Galvenie LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas posmi ir sīkāk aprakstīti 1. tabulā.

Šajos posmos ņem vērā

— pārskatītās RED 13. panta 1. punktā noteikto mērķi LPTP atsauces dokumentu atjaunināt ne vēlāk kā astoņus gadus pēc iepriekšējās versijas publicēšanas,

— šo pārskatītās RED 13. panta 1. punktā noteikto mērķi, ka "[p]irmajā daļā minētās informācijas apmaiņas ilgums nepārsniedz četrus gadus katram atsevišķam LPTP atsauces dokumentam".

Katram LPTP atsauces dokumentam konkrētie darba posmi un grafiks ir atkarīgi no vairākiem faktoriem, tostarp no LPTP atsauces dokumenta tvēruma (un iespējamās tvēruma paplašināšanas LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas gadījumā), aplūkojamo jautājumu daudzuma un sarežģītības, Eiropas Industriālās pārveides un emisiju pētniecības biroja (*EU-BRITE*) resursiem (ņemot vērā tā centrālo lomu informācijas apmaiņas procesā) un, galvenais, no aktīvas un rezultatīvas TDG līdzdalības. Darbplūsmu elastīgi pielāgo konkrēta LPTP atsauces dokumenta specifikai, neskarot vispārējo mērķi darbu pabeigt iepriekšminētajos termiņos, vienlaikus nodrošinot augstu LPTP atsauces dokumenta kvalitāti.

Ir paredzams, ka principā LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas laikā būtu jārīko divas TDG plenārsanāksmes (ievirzes sanāksme un noslēguma sanāksme (sk. 4.6.1. sadaļu)). Tomēr noteiktos gadījumos (piemēram, ja ir iesniegts daudz jaunas informācijas vai ja LPTP noteikšana ir īpaši strīdīga) var rīkot TDG starpposma sanāksmes (sk. 4.6.1.3. sadaļu). Papildus šīm TDG plenārsanāksmēm rīko datu novērtēšanas darbseminārus (sk. 4.6.3.3. sadaļu) un darba atvieglošanai var organizēt apakšgrupu sanāksmes (sk. 4.2.3. sadaļu).

Lai pēc iespējas efektīvāk izmantotu visu LPTP atsauces dokumenta sagatavošanā vai izskatīšanā iesaistīto dalībnieku resursus, ir stingri jānosaka termiņš, līdz kuram iesniedzams informācijas kopums, kas solīts vai apzināts ievirzes sanāksmes secinājumos (sk. 4.6.1.2. sadaļu). Informāciju, kas iesniegta pēc šā termiņa, *EU-BRITE* pieņem tikai izņēmuma gadījumos pēc konsultēšanās ar TDG un ņem vērā tikai tad, ja tā dod ievērojamu ieguldījumu LPTP secinājumu izdarīšanā vai atjaunināšanā vai strīdīgu vai tehniski sarežģītu jautājumu risināšanā.

Ja nepieciešams, *EU-BRITE* TDG lūdz papildu informāciju, lai iegūtu kādu svarīgu trūkstošu informāciju, kas uzskatāma par vajadzīgu, it sevišķi LPTP secinājumu izdarīšanai saskaņā ar 3. un 5. nodaļā sniegtajiem norādījumiem.

Posma Nr.	LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas/izskatīšanas posms	Apraksts
Sagatavošanās darbības pirms informācijas apmaiņas		
0.1.	Agrīnie priekšdarbi	Sk. 4.5.1. sadaļu.
0.2.	TDG sāk/atsāk darbu	TDG sāk/atsāk darbu; tiek norādīts un apstiprināts tās sastāvs un kontaktinformācija (sk. 4.2.1. sadaļu).
0.3.	Priekšdarbi	TDG dalībnieki dod sākotnējo pienesumu (sk. 4.5.2. sadaļu).
Informācijas apmaiņas darbības		
1.1.	Ievirzes sanāksme	Ievirzes sanāksmi organizē (sk. 4.6.1.2. sadaļu), balstoties uz informatīvu dokumentu, kas iepriekš iesniegts TDG. Pēc ievirzes sanāksmes izsūta ievirzes sanāksmes secinājumus un ziņojumu par to.
1.2.	Informācijas/datu vākšana un analīze	TDG ievāc un iesniedz ievirzes sanāksmes secinājumos norādīto informācijas kopumu (sk. 4.6.3.1. sadaļu). Ar "informācijas kopumu" saprot visu informāciju, ar ko apmainās "Seviljas procesa" ietvaros, izņemot to, kas saņemta, izmantojot aptaujas lapas.
		EU-BRITE sagatavo aptaujas lapu (sk. 4.6.2. sadaļu) iekārtām, stacijām un procesiem specifisku datu vākšanai un to pabeidz kopā ar TDG (cita starpā rīkojot aptaujas lapu izstrādes darbsemināru un organizējot testēšanas posmu). Aptaujas lapu nosūta iekārtām vai stacijām, kas piedalās datu/informācijas vākšanā (sk. arī 4.6.3.1. sadaļu).
		Ievāc iekārtām, stacijām un procesiem specifiskus datus (sk. 4.6.3.1. sadaļu).
		Informāciju un datus analizē (sk. 4.6.3.2. sadaļu) un apspriež TDG (cita starpā pirmajā datu novērtēšanas darbseminārā).
1.3.	Pirmais projekts	Sagatavo pirmo projektu (sk. 0. sadaļu), ko iesniedz TDG piezīmju sniegšanai.
1.4.	Piezīmju analīze un pirmā projekta atjaunināšana	TDG piezīmes analizē un pārrunā ar TDG (cita starpā otrajā datu novērtēšanas darbseminārā). TDG piezīmes ņem vērā, atjauninot LPTP atsauces dokumentu (vai attiecīgās tā nodaļas) noslēguma sanāksmei. Vajadzības gadījumā var organizēt vēl citus datu novērtēšanas darbsemināru.
1.5.	Noslēguma sanāksme	TDG noslēguma sanāksmei izstrādā informatīvu dokumentu. Tehniskajai darba grupai nosūta atjauninātu relevanto LPTP atsauces dokumenta nodaļu versiju (sk. 4.6.1.4. sadaļu). Organizē noslēguma sanāksmi (sk. 4.6.1.4. sadaļu). Pēc noslēguma sanāksmes izziņo noslēguma sanāksmes secinājumus.
Galīgais projekts		
2.	Galīgais projekts	Balstoties uz noslēguma sanāksmes secinājumiem, sagatavo galīgo LPTP atsauces dokumenta projektu. To dara pieejamu 13. panta forumam atzinuma sniegšanai (sk. 1.3. sadaļu).

Lai paaugstinātu darba sagatavošanas efektivitāti, *EU-BRITE* pēc iespējas agrāk informē forumu (sk. 1.3. sadaļu) par to, kādos datumos/periodos TDG varētu atsākt darbu vai tikt izveidota. Tāpat *EU-BRITE* laikus informē TDG dalībniekus arī par nākamajiem posmiem un iespējamiem termiņiem.

1.3. **Forums, kas izveidots saskaņā ar pārskatītās RED 13. pantu**

Saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 3. punktu izveidotais forums ir Komisijas organizēta un vadīta ekspertu grupa, un tajā piedalās pārstāvji no dalībvalstīm, iesaistītajām industrijām un nevalstiskajām organizācijām, kas iestājas par cilvēka veselības un vides aizsardzību. Foruma locekļu iecelšana notiek saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2011/C 146/03, ar ko izveido forumu ([7]) un kur noteikts arī foruma uzdevums.

Foruma uzdevums, kā paskaidrots pārskatītās RED 14. apsvērumā un aprakstīts tās 13. panta 3. punktā, ir nodrošināt rezultatīvu, aktīvu un caurredzamu informācijas apmaiņu, kuras rezultātā tiek izstrādāti kvalitatīvi LPTP atsauces dokumenti, apspriežot informācijas apmaiņas praktisko kārtību un sniedzot atzinumu par to.

Konkrētāk, saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 3. punktu forumam ir jāsniedz atzinums par informācijas apmaiņas praktiskajiem aspektiem un jo īpaši par

1. foruma reglamentu,

2. informācijas apmaiņas darba plānu,

3. pamatnostādnēm attiecībā uz datu ievākšanu,

4. norādījumiem par LPTP atsauces dokumentu izstrādi un par to kvalitātes nodrošināšanu, tostarp par satura un formāta piemērotību.

Foruma locekļi ir atbildīgi par savu pārstāvju iecelšanu TDG (sk. 4.2.2. sadaļu, kas veltīta TDG dalībnieku uzdevumiem un profilam) un par kontaktu uzturēšanu ar viņiem, lai visā izstrādes procesā tiktu nodrošināta aktīva un rezultatīva informācijas apmaiņa.

Forums sniedz atzinumu par informācijas apmaiņas darba plānu (t. i., LPTP atsauces dokumenta darba programmu) agrīnā posmā (piemēram, divus gadus iepriekš), lai ieinteresētajām personām dotu pietiekami daudz laika veikt sagatavošanās darbu, pirms sākas LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas/sagatavošanas process, jo īpaši agrīnie priekšdarbi (sk. 4.5.1. sadaļu).

Forums ir arī vieta, kur tiek apspriesti vispārīgi ar informācijas apmaiņu saistīti jautājumi. Ar foruma starpniecību ieinteresētās personas var paust savu viedokli par informācijas apmaiņas procesu, arī par procesā gūto pieredzi un kvalitātes nodrošināšanas aspektiem. Ja forums to uzskata par nepieciešamu, tas var ierosināt konkrētus uzlabojumus vai aspektus, kuriem būtu jāpievēršas LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vai izskatīšanas laikā.

Galvenais foruma uzdevums ir, ņemot vērā šīs pamatnostādnes, izvērtēt TDG ietvaros veiktās informācijas apmaiņas rezultātus un sniegt atzinumu par ierosināto LPTP atsauces dokumentu saturu, kas izriet no veiktā tehniskā darba. Lai to varētu izdarīt, pēc TDG darba pabeigšanas atjaunināto LPTP atsauces dokumenta galīgo projektu forumam nosūta ne vēlāk kā astoņas nedēļas pirms foruma sanāksmes, kurā dokuments tiks apspriests ([8]). Foruma dalībniekiem visas savas piezīmes par LPTP atsauces dokumenta projekta galīgo versiju būtu jāiesniedz rakstiski pirms sanāksmes.

Saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 4. punktu foruma atzinumu par ierosināto LPTP atsauces dokumentu saturu "iesniedz sešu mēnešu laikā pēc [..] tehniskās darba grupas galīgās sanāksmes" (sk. 4.6.1.4. sadaļu). Ņemot vērā iepriekš minēto minimālo astoņu nedēļu laikposmu, tas nozīmē, ka LPTP atsauces dokumenta galīgais projekts būtu forumam jānosūta ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc noslēguma sanāksmes.

([7]) Komisijas Lēmums (2011. gada 16. maijs), ar ko izveido forumu informācijas apmaiņai saskaņā ar 13. pantu Direktīvā 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (OV C 146, 17.5.2011., 3. lpp.).

([8]) 13. panta foruma reglaments.

Forumā cita starpā var skatīt

1. tehniskajā darba grupā ierosinātus jautājumus, attiecībā uz kuriem TDG dalībnieka atšķirīgais viedoklis (sk. 4.6.1.4.2. sadaļu) nav precīzi atspoguļots galīgā projekta tekstā;

2. argumentētus foruma locekļu priekšlikumus izņemt vai pārveidot atšķirīgu viedokli, ko paudis šo locekļu TDG pārstāvis;

3. teksta precizējumus;

4. teksta labojumus, kas precīzāk atspoguļo TDG secinājumu;

5. drukas kļūdu labojumus galīgajā projektā;

6. priekšlikumus atsauces dokumentā sadaļā "Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam" iekļaut svarīgus jautājumus, par kuriem jau ir ziņots LPTP atsauces dokumenta tekstā (sk. 2.3.9. sadaļu).

Saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 4. punktu Komisija publisko foruma atzinumu par ierosināto LPTP atsauces dokumenta saturu un ņem to vērā, pieņemot lēmumus par LPTP secinājumiem un galīgajā publicētajā LPTP atsauces dokumentā.

1.4. **Komiteja, kas izveidota ar pārskatītās RED 75. panta 1. punktu**

Pārskatītās RED 75. panta 1. punkts paredz izveidot komiteju (Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 ([9]) nozīmē), kurā būtu visu dalībvalstu pārstāvji un kura Komisijai palīdzētu ar direktīvas īstenošanu.

Saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 3. punktu komiteja iesaistās apspriedēs par "pamatnostādnēm attiecībā uz datu ievākšanu" un "norādījumiem par LPTP atsauces dokumentu izstrādi un par to kvalitātes nodrošināšanu, tostarp par to piemērotu saturu un formātu" (t. i., šo dokumentu).

Pārskatītās RED 13. panta 5. punktā ir noteikts, ka lēmumus par LPTP secinājumiem pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta pārskatītās RED 75. panta 2. punktā. Tātad komiteja ir jāiesaista, pieņemot tādus lēmumus par LPTP secinājumiem, kas izriet no informācijas apmaiņas.

Kad LPTP secinājumiem pieņemts, *EU-BRITE*, ja nepieciešams, saskaņā ar pieņemto lēmumu par LPTP secinājumiem groza LPTP atsauces dokumentu, kā arī bez kavēšanās dara publiski pieejamu LPTP atsauces dokumenta versiju angļu valodā. Lēmumus par LPTP secinājumiem publicē *Oficiālajā Vēstnesī* Savienības oficiālajās valodās.

Saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 6. punktu LPTP atsauces dokumenta galīgo versiju un lēmumus par LPTP secinājumiem pēc iespējas drīz dara publiski pieejamus.

2 **2. NODAĻA. LPTP ATSAUCES DOKUMENTA SATURS UN TVĒRUMS**

2.1. **Ievads**

LPTP atsauces dokuments ir tehnisks dokuments, kurā sniegta faktuāla tehniskā un ekonomiskā informācija, kas atspoguļo to, kā beigusies informācijas apmaiņa saskaņā ar pārskatītās RED 13. pantu, un ietver vajadzīgos elementus, uz kuru pamata var izdarīt LPTP secinājumus par attiecīgajām darbībām.

Ja tas palīdz īstenot konkrēto mērķi palīdzēt lasītājam atrast sīkāku informāciju par kādu jautājumu, LPTP atsauces dokumentā var minēt uzņēmumus (t. i., iekārtas vai piegādātājus), tirdzniecības nosaukumus, ieguldījuma devējus vai TDG dalībniekus, ja vien tas nav pretrunā ar konkurences tiesībām vai datu aizsardzības noteikumiem.

2.2. **LPTP atsauces dokumenta struktūra**

LPTP atsauces dokumenta definīcija pārskatītās RED 3. panta 11.) punktā paredz, ka LPTP atsauces dokumentā, konkrētāk, izklāstīti izmantotie procesi un tehniskie paņēmieni, esošie emisijas un patēriņa līmeņi, tehniskie paņēmieni, ko paredzēts izmantot, lai noteiktu LPTP, kā arī LPTP secinājumi un JTP, ja tādi ir.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

LPTP atsauces dokumentā parasti būtu jāietver nākamajā tabulā norādītās daļas.

Priekšvārds
Tvērums
Nodaļa. Vispārīga informācija par attiecīgo nozari
Nodaļa. Izmantotie procesi un tehniskie paņēmieni
Nodaļa. Pašreizējie emisiju un patēriņa līmeņi
Nodaļa. Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP
Nodaļa. Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)
Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam
Atsauces
Terminu un saīsinājumu glosārijs
Pielikumi (atkarībā no attiecināmības uz nozari un informācijas pieejamības)

Visu LPTP atsauces dokumentu struktūrā jāievēro vispārīgie principi, kas izklāstīti šajā sadaļā. Tomēr šeit sniegtais nodaļu sakārtojums ir ilustratīvs un jebkura LPTP atsauces dokumenta struktūra var būt atšķirīga, ja tā labāk atbilst LPTP atsauces dokumenta priekšmetam. Horizontālais LPTP atsauces dokuments (sk. 1.1.3. sadaļu) var no šā plāna būtiski atšķirties, un dažas nodaļas vispār var nebūt relevantas. Tomēr arī attiecībā uz horizontāliem LPTP atsauces dokumentiem TDG būtu jāmēģina vienoties par LPTP secinājumiem, ciktāl tie ir relevanti un tas ir iespējams.

Ja LPTP atsauces dokuments aptver dažādas apakšnozares vai skaidri noteiktus procesus / procesa posmus vienā nozarē, var būt lietderīgāk katrai no šīm nozarēm vai procesiem / procesa posmiem veltīt atsevišķu nodaļu un katrā no šīm nodaļām izmantot iepriekšminēto struktūru (no "Vispārīga informācija" līdz "LPTP secinājumi").

2.3. LPTP atsauces dokumenta saturs

2.3.1. Vispārīga informācija par LPTP atsauces dokumenta saturu

LPTP atsauces dokumentus sagatavojot un izskatot, būtu jācenšas izveidot kodolīgus dokumentus, galveno uzmanību vēršot uz LPTP secinājumiem un aprakstošo daļu veidojot pēc iespējas īsu. Lai minimalizētu informācijas dublēšanos, var izdarīt saistnorādes uz citiem LPTP atsauces dokumentiem.

2.3.2. Priekšvārds

LPTP atsauces dokumenta konspektīvajā standartsadaļā "Priekšvārds" aplūko dokumenta struktūru, īsumā atgādina tiesisko kontekstu un to, kā dokuments ticis sagatavots (piemēram, kā ievākta un novērtēta informācija). Tekstu pielāgo katra LPTP atsauces dokumenta struktūrai.

2.3.3. Tvērums

Parasti kodolīgajā LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Tvērums" pēc iespējas precīzāk būtu jāapraksta, kādas darbības dokuments aptver. Tvērumu nosaka tā, lai novērstu nevēlamus izlaidumus vai pārklāšanos salīdzinājumā ar citu LPTP atsauces dokumentu tvērumu, it sevišķi dažādu vertikālo LPTP atsauces dokumentu tvērumu.

Šajā sadaļā jāietver vismaz atsauce uz attiecīgajām darbību kategorijām, kas uzskaitītas pārskatītās RED I pielikumā. Attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj sīkāka informācija par šīm kategorijām piederīgajiem ražošanas procesiem un apakšprocesiem. Tajā būtu jāmin arī galvenās "tieši saistītās" darbības, uz kurām dokuments attiecas, pat tad, ja tās pašas nav I pielikumā minētās darbības.

Šajā sadaļā būtu jānorāda arī tas, kādas darbības, ražošanas procesi vai apakšprocesi no LPTP atsauces dokumenta tvēruma ir apzināti izslēgti, norādot šādas izslēgšanas iemeslus (piemēram, lai novērstu izlaidumus vai izvairītos no pārklāšanās ar citiem LPTP atsauces dokumentiem, noteikumiem vai tiesību aktiem, kas minētās darbības, procesus vai apakšprocesus jau aptver).

LPTP atsauces dokumenta tvēruma noteikšana nav uzskatāma par pārskatītās RED I pielikumā aprakstīto darbību juridisku interpretāciju.

Nosakot horizontālo un vertikālo LPTP atsauces dokumentu tvērumu, būtu jāievēro 1.1.3. sadaļā izklāstītie principi. Attiecībā uz horizontālajiem LPTP atsauces dokumentiem būtu jāapraksta aptvertie jautājumi, kā arī to sasaiste ar vertikālajiem LPTP atsauces dokumentiem attiecībā uz pārskatītās RED I pielikumā minētajām darbībām. Ja nepieciešams, būtu jāmin citu LPTP atsauces dokumentu relevantums, ievietojot atsauces uz šiem relevantajiem LPTP atsauces dokumentiem.

Ja LPTP atsauces dokumentu izskata un LPTP secinājumi jau ir pieņemti, šo LPTP secinājumu tvērumam arī turpmāk vajadzētu būt izskatītā LPTP atsauces dokumenta tvēruma pamatā. Tvēruma pielāgojumiem galvenokārt vajadzētu būt vērstiem uz to, lai precizētu mijiedarbību ar citiem LPTP atsauces dokumentiem (piemēram, lai novērstu izlaidumus vai pārklāšanos) un aptvērumu pieskaņotu tiem ražošanas procesiem un apakšprocesiem, ko nozare izmanto izskatīšanas laikā. Tas var ietvert novecojušu procesu vai apakšprocesu svītrošanu un tādu jaunu procesu iekļaušanu, kas radušies kopš LPTP secinājumu pieņemšanas.

2.3.4. **Vispārīga informācija par attiecīgo nozari**

Īsā LPTP atsauces dokumenta ievadnodaļa “Vispārīga informācija par attiecīgo nozari” sniedz jaunāko vispārīgo informāciju par rūpniecības nozari, kuru LPTP atsauces dokumentā aplūko, piemēram, iekārtu daudzuma un lieluma, ģeogrāfiskā izvietojuma, ražošanas jaudas un ekonomisko ziņu aspektā. Tajā būtu jānorāda galvenās nozarē aktuālās vidiskās problēmas, ja iespējams, līdz ar dažiem vispārējiem emisiju un patēriņa datiem kā pamatinformāciju un, ja iespējams, informāciju par progresu virzībā uz klimatneitralitāti un apritīgumu.

2.3.5. **Izmantotie procesi un tehniskie paņēmieni**

LPTP atsauces dokumenta nodaļā “Izmantotie procesi un tehniskie paņēmieni” īsumā apraksta LPTP aptvertajā rūpniecības nozarē vai nozarēs tobrīd izmantotos ražošanas procesus līdz ar norādi par nozarē izmantotajiem tehniskajiem paņēmieniem.

Aptvertajām darbībām būtu jāietver darbības, kas aprakstītas pārskatītās RED I pielikumā, un tieši saistītās darbības, un būtu jānorāda citu LPTP atsauces dokumentu relevantums dažādos saistīto darbību aspektos. Vajadzētu būt aprakstītiem procesu variantiem, jaunākajām tendencēm un alternatīviem procesiem, ciktāl tie ir relevanti LPTP un JTP noteikšanā.

Šajā nodaļā būtu jāatspoguļo secīgie tipiska procesa posmi. Būtu jāiekļauj daži vai visi šie aspekti (iespējams, tos pielāgojot, lai atspoguļotu pārstrādes bloku īpatnības), jo tie var būt nozīmīgi, nosakot LPTP un JTP:

— izmantotās izejvielas (tostarp otrreizējās/reciklētās) un patērējamās preces, īpašu uzmanību pievēršot kritiski svarīgām izejvielām,

— enerģijas un ūdens patēriņš,

— izmantotās ķimikālijas, palīgvielas/palīgmateriāli,

— izejvielu sagatavošana (arī uzglabāšana un manipulācijas ar tām),

— materiālu pārstrāde,

— produktu ražošana,

— produktu galīgā apdare,

— starpproduktu un galaproduktu uzglabāšana un manipulācijas ar tiem,

— darbības ar atlikumiem (tostarp blakusproduktiem) un to liktenis.

Būtu jāapraksta faktiskās vai iespējamās cēloņsakarības un saiknes starp dažādām darbībām/procesa posmiem, it sevišķi tad, ja tie var ietekmēt vispārējo vidisko sniegumu (piemēram, ja vienas darbības atlikumus (to vidū blakusproduktus) varētu izmantot par ievadresursu citā darbībā).

2.3.6. **Pašreizējie emisiju un patēriņa līmeņi**

LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Pašreizējie emisiju un patēriņa līmeņi" norāda faktiski novēroto emisiju un patēriņa diapazona līmeņus procesam (vai procesiem) kopumā un tā (to) apakšprocesiem līdz ar norādi par izmantotajiem emisiju novēršanas/samazināšanas un resursefektivitātes palielināšanas paņēmieniem. Šajā nolūkā var izmantot informāciju, kas iekļauta 5.2. sadaļā minētajās datu kopās, kā arī Rūpniecisko emisiju portāla informāciju par emisijām. Lai varētu gūt priekšstatu par salīdzināmu darbību relatīvo vidisko sniegumu, ir nepieciešamas ziņas par ražošanas līmeņiem un procesa konfigurāciju tā, ka var izteikt emisiju/patēriņa līmeņus uz vienu procesu vai ražošanas vienību.

Ciktāl iespējams, datus grupē saskaņā ar relevantu kontekstuālo informāciju, piemēram, par iekārtas, stacijas vai procesa veidu, produkta veidu, izejvielu (īpašu uzmanību pievēršot kritiski svarīgām izejvielām), iekārtas lielumu.

Informācijā būtu jāietver tobrīd novērotais enerģijas, ūdens, ķimikāliju un izejvielu patēriņš. Datos būtu jāiekļauj galveno piesārņotāju emisijas gaisā un ūdenī un atlikumi, kas rodas darbībās, kā arī attiecīgā gadījumā informācija par siltumnīcefekta gāzu, trokšņa un smakas emisijām. Atkarībā no informācijas pieejamības būtu jānorāda apakšprocesu ielaide un izlaide, tādējādi uzrādot vidiski nozīmīgos apakšprocesus un aplūkojot atkritumu reciklēšanas un materiālu atkalizmantošanas iespējas visā procesā vai pat ārpus tā. Informācija un dati šajā nodaļā dod pamatu, kā novērtēt galveno šķērsvidisko ietekmi un savstarpējo atkarību.

Šajā LPTP atsauces dokumenta nodaļā sniegtie emisiju un patēriņa dati pēc iespējas jākvalificē ar informāciju par procesu vai produkta veidu, izmantotajām izejvielām (īpašu uzmanību pievēršot kritiski svarīgām izejvielām), reciklēto atkritumu vai atgūto/atkalizmantoto materiālu īpatsvaru ievadresursos (ja šie rādītāji ietekmē emisijas vai patēriņu), ekspluatācijas apstākļiem (piemēram, pilnas jaudas procentuālo daļu, ārpusnormālu ekspluatācijas apstākļu iekļaušanu vai izslēgšanu, references apstākļiem), paraugošanu un analītiskajām metodēm. Šim nolūkam varētu izmantot statistikas datus (piemēram, norādot vidējos, maksimālos, minimālos, diapazona rādītājus).

Emisiju un patēriņa dati būtu jāsniedz tā, lai tos varētu viegli un rezultatīvi novērtēt (relevantums konkrētām apakšnozarēm, darbībām, attiecīgajiem procesiem, ekspluatācijas apstākļiem utt.).

2.3.7. **Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP**

2.3.7.1. **Vispārīga informācija par tehniskajiem paņēmieniem, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP**

Būtiska nozīme LPTP secinājumu izdarīšanā ir LPTP atsauces dokumenta nodaļai "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP". Tā ir katalogs, kurā norādīti tehniskie paņēmieni (un attiecīgais monitorings), ko izmanto šādiem mērķiem:

— lai novērstu emisijas gaisā, ūdenī (arī pazemes ūdeņos) un augsnē vai, ja tas nav iespējams, emisijas samazinātu;

— lai uzlabotu resursefektivitāti, piemēram, izejvielu patēriņa efektivitāti, ūdensefektivitāti un energoefektivitāti;

— lai veicinātu dekarbonizāciju, arī padziļinātu industriālo pārveidi;

— lai novērstu vai mazinātu atkritumu rašanos;

— lai veicinātu aprites ekonomiku, piemēram, resursu atgūšanu no atkritumiem vai otrreizējo izejvielu izmantošanu (īpašu uzmanību pievēršot kritiski svarīgām izejvielām);

— lai novērstu vai samazinātu bīstamu vielu izmantošanu;

— lai novērstu vai samazinātu emisiju ietekmi uz biodaudzveidību.

Šajā LPTP atsauces dokumenta nodaļā (izmantojot 2.3.7.2. sadaļā aprakstīto struktūru) apskatītie tehniskie paņēmieni tiek uzskatīti par visrelevantākajiem LPTP un JTP noteikšanai attiecīgajām darbībām. Tajos būtu jānorāda gan izmantotā tehnoloģija, gan risinājumi, kas attiecas uz iekārtas konstrukciju, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju. Skaidrības labad LPTP un JTP būtu jāapraksta atsevišķās sadaļās.

LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas kontekstā, ja attiecībā uz konkrēto nozari, uz kuru LPTP atsauces dokuments attiecas, jau ir pieņemti LPTP secinājumi, šīs nodaļas izstrādes pamatā arī turpmāk vajadzētu būt tehniskajiem paņēmieniem, kas jau ir noteikti par LPTP. Tādā gadījumā sadaļā "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" nav paredzēts šos tehniskos paņēmienus, kas jau tiek uzskatīti par LPTP, izvērtēt sīkāk. Tā vietā sagatavošanas vai izskatīšanas procesā galvenā uzmanība būtu jāpievērš tikai nozarspecifiskām izmaiņām, piemēram, novecojušu tehnisko paņēmienu svītrošanai vai jaunu tehnisko paņēmienu iekļaušanai, ja tādi radušies kopš LPTP secinājumu pieņemšanas.

Aprakstītajos tehniskajos paņēmienos būtu jāietver arī pasākumi, ko izmanto, lai novērstu vai ierobežotu avāriju un negadījumu ietekmi uz vidi, un attiecīgā gadījumā relevanti objekta sanācijas pasākumi. Tajos būtu jāietver arī pasākumi, kas veikti, lai novērstu vai samazinātu piesārņojumu ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos (piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana vai pilnīga ekspluatācijas izbeigšana).

LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" būtu jānorāda arī JTP.

Informācijā par katru jauno tehnisko paņēmienu iekļauj vismaz tā aprakstu, tā potenciālo sniegumu salīdzinājumā ar esošajiem LPTP, iespējamo šķērsvidisko ietekmi, provizorisku izmaksu un ieguvumu novērtējumu, tehniskos apsvērumus attiecībā uz izmantojamību, kā arī norādi par tā izstrādes līmeni, arī laiku, kad paņēmiens varētu kļūt komerciāli "pieejams".

Tā kā LPTP atsauces dokumenti nav iecerēti kā mācību grāmatas par piesārņojuma novēršanas un kontroles paņēmieniem, tehniskie paņēmieni šajā nodaļā būtu jāapraksta kodolīgi.

Ja kāds tehniskais paņēmiens ir jau pietiekami precīzi aprakstīts citā LPTP atsauces dokumentā, uz šo dokumentu var izdarīt atsauci. Ja pastāv nozarspecifiskas atšķirības, tās būtu jāietver atjauninātā LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Tehniskais apraksts". LPTP atsauces dokumentā būtu jāiekļauj arī nozarspecifiska informācija saskaņā ar 2.3.7.2. sadaļā aprakstīto struktūru, t. i., sadaļās "Vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati", "Tehniskie apsvērumi attiecībā uz izmantojamību", "Ekonomiskie aspekti", "Šķērsvidiskā ietekme" un "Iekārtu, staciju vai procesu piemēri".

Šajā iespējamo tehnisko paņēmienu apkopojumā būtu jāietver gan vidiskās ietekmes novēršanas, gan kontroles pasākumi, atzīstot, ka vidiskas ietekmes novēršanai, ja iespējams, dodama priekšroka salīdzinājumā ar tās samazināšanu. Būtu jāpievēršas labām ekspluatācijas praksēm un jāapsver (preventīvās) apkopes sistēmas, procesu kontroles metodes un noteikumi ārkārtas situācijām. Var iekļaut tādus tehniskos paņēmienus, kuri konkrētajā nozarē ir ieviešanas procesā, bet ir jau ieviesti citās nozarēs, ja tas ir relevanti un to pamato pietiekama informācija (sk. 4.4. sadaļu).

Šajā LPTP atsauces dokumenta nodaļā būtu jācenšas iekļaut tik daudz informācijas, cik nepieciešams, lai novērtētu, vai tehniskais paņēmiens viens pats vai kombinācijā ar citiem var pretendēt būt attiecīgās nozares LPTP vai JTP, kā arī novērtētu tā izmantojamību nozarē. Šajā novērtējumā jo īpaši svarīga ir informācija, kas saistīta ar ekspluatācijas datiem un vidisko sniegumu, šķērsvidisko ietekmi, tehniskajiem apsvērumiem attiecībā uz izmantojamību, ekonomiskajiem aspektiem un iekārtu, staciju vai procesu paraugiem. Šajā nodaļā katrs tehniskais paņēmiens būtu jāaplūko, priekšlaicīgi nespriežot, vai tas atbilst visiem LPTP vai JTP kritērijiem (sk. pārskatītās RED 3. panta 10. un 14. punktu un tās III pielikumu).

2.3.7.2. **Par katru tehnisko paņēmienu sniedzamā informācija**

Informācijā par katru tehnisko paņēmienu būtu vēlams iekļaut visus tabulā minētos elementus.

Apraksts
Tehniskais apraksts
Panāktie vidiskie ieguvumi (vai gaidāmie vidiskie ieguvumi JTP gadījumā)
Vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati
Šķērsvidiskā ietekme
Tehniskie apsvērumi attiecībā uz izmantojamību
Ekonomiskie aspekti
Īstenošanas virzītājspēki
Iekārtu, staciju un procesu paraugi (JTP gadījumā izmēģinājuma vai testēšanas iekārtas, stacijas un procesi)
Atsauces literatūra
Tehnoloģiskā brieduma līmenis (attiecas tikai uz JTP)

Vispārīgie principi, kā ievākt datus, arī iepriekšminēto informāciju, ir izklāstīti 5. nodaļā.

2.3.7.2.1 **Apraksts**

Būtu jāiekļauj īss tehniskā paņēmiena apraksts, ko varētu izmantot LPTP secinājumos (sk. 3.2. sadaļu).

2.3.7.2.2 **Tehniskais apraksts**

Būtu jāiekļauj detalizētāks, tomēr kodolīgs tehniskais apraksts, pēc vajadzības izmantojot ķīmisko reakciju vai citus vienādojumus, attēlus, diagrammas un blokshēmas.

2.3.7.2.3 **Panāktie vidiskie ieguvumi (vai gaidāmie vidiskie ieguvumi JTP gadījumā)**

Būtu jāziņo par galvenajiem potenciālajiem vidiskajiem ieguvumiem, ko var gūt, izmantojot šo tehnisko paņēmienu. Tie ietver, piemēram, mazāku enerģijas un ūdens patēriņu, mazākas emisijas ūdenī, gaisā un augsnē, mazākas siltumnīcefekta gāzu emisijas, mazāku izejvielu, jo īpaši kritiski svarīgo izejvielu, patēriņu, mazāku ķimikāliju izmantojumu vai to aizstāšanu ar drošākām ķimikālijām vai šādu drošāku ķimikāliju plašāku izmantošanu, atkritumu rašanās samazināšanu līdz minimumam, lielāku apritīgumu.

Attiecībā uz JTP pie paredzamajiem vidiskajiem ieguvumiem būtu arī jāizklāsta, kā tehniskā paņēmiena vidiskais sniegums ir salīdzināms ar LPTP vidisko sniegumu.

2.3.7.2.4 **Vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati**

Būtu jāmin faktiskie iekārtām, stacijām un procesiem specifiskie snieguma dati ([10]) (arī emisiju līmeņi ([11]), izejvielu – it sevišķi kritiski svarīgo izejvielu –, ūdens, enerģijas patēriņa līmeņi un atlikumu daudzums) no labi funkcionējošām iekārtām, stacijām vai procesiem (attiecībā uz vidi kopumā), kurās tehniskais paņēmiens tiek izmantots, un tie būtu jāpapildina ar relevanto kontekstuālo informāciju, kā izklāstīts 5.4. sadaļā.

([10]) Ņemot vērā konkurences tiesību un konfidenciālas komercdarbības informācijas aizsardzības nosacījumus, sk. 5.3. sadaļu.

([11]) Gan piesārņotāju koncentrācija, gan īpatnējā slodze (ja šī ziņas ir pieejamas) vai dati, kas vajadzīgi, lai šo informāciju iegūtu, arī izmantotās monitoringa metodes un references apstākļi. Attiecībā uz īpatnējās slodzes datiem būtu skaidri jānorāda, uz kādu produktu tie attiecas.

Attiecībā uz JTP informācija par vidisko sniegumu un ekspluatācijas datiem var nebūt pieejama tādā pašā apmērā kā attiecībā uz tehniskajiem paņēmieniem, kurus apsver noteikt par LPTP. Šādos gadījumos pieejamo informāciju, piemēram, no izmēģinājuma, testēšanas vai pirmajām šāda veida iekārtām, stacijām vai procesiem, var papildināt vai pilnveidot ar apsvērumiem par gaidāmajiem vidiskajiem ieguvumiem un vidisko sniegumu (arī salīdzinājumā ar esošo LPTP sniegumu).

Būtu jāiekļauj visa cita noderīga informācija par šādiem aspektiem:

— kā tehniskā paņēmiena īstenošanai vajadzīgo risinājumu projektēt, ekspluatēt, apkopt, kontrolēt un dezekspluatēt (sk. arī 5.4. sadaļu),

— emisiju monitoringa jautājumi, kas saistīti ar tehniskā paņēmiena izmantošanu (sk. arī 5.4.8. sadaļu),

— tehniskā paņēmiena jutīgums un izturība,

— jautājumi par vidisku avāriju novēršanu.

Būtu jāuzsver saikne starp ielaidi (piemēram, izejvielu un kurināmā veids un daudzums, enerģija, ūdens, ķimikālijas) un izlaidi (emisijas, atlikumi, produkcija), it sevišķi tad, ja tā veicina izpratni par dažādiem vidiskās ietekmes veidiem un to mijiedarbību, piemēram, ja attiecībā uz dažādiem izlaides elementiem ir bijuši jāievieš kompromisi tāpēc, ka noteiktus vidiskā snieguma līmeņus nevar panākt vienlaicīgi.

Emisiju un patēriņa dati, ciktāl tas iespējams, būtu jāpapildina ar pēc iespējas sīkāku informāciju par attiecīgajiem ekspluatācijas apstākļiem (piemēram, procentuālā daļa no pilnas jaudas, kurināmā sastāvs, paņēmiena izmantošanas apiešana, ārpusnormālu ekspluatācijas apstākļu iekļaušana vai izslēgšana, references apstākļi), paraugošanas un analīzes metodēm un statistikas datiem (piemēram, īstermiņa un ilgtermiņa vidējie rādītāji, maksimālie, diapazona un sadalījuma rādītāji; sk. jo īpaši 5.4.8. sadaļu).

Attiecībā uz datiem par emisijām ūdenī noderīga ir kontekstuāla informācija par paraugošanas vietu/īpašībām (piemēram, savrupa vai kombinēta/jaukta notekūdeņu plūsma, ar augšposmu saistītas darbības, galīgās novadīšanas punkts).

Būtu jāiekļauj informācija par apstākļiem, kuri kavē pilnvērtīgu paņēmiena (arī emisiju mazināšanas paņēmiena) izmantošanu un kuru dēļ paņēmiena izmantošanu ir nepieciešams pilnīgi vai daļēji apiet, un pasākumiem, ko veic, lai atjaunotu pilnīgu tā darbību.

Šajā LPTP atsauces dokumenta daļā iekļautā informācija ir vajadzīga to emisiju līmeņu un vidiskā snieguma panākšanai, kas saistīti ar LPTP un JTP.

2.3.7.2.5 **Šķērsvidiskā ietekme**

Būtu jāizklāsta, kāda relevanta negatīva ietekme uz vidi rodas, īstenojot tehnisko paņēmienu, vai – JTP gadījumā – paredzamā šķērsvidiskā ietekme, tā dodot iespēju tehniskos paņēmienus salīdzināt, lai varētu novērtēt ietekmi uz vidi kopumā. Te var iekļaut tādus aspektus kā

— izejvielu (jo īpaši kritiski svarīgo izejvielu), tostarp ķimikāliju, patēriņš un veids,

— ūdens patēriņš,

— enerģijas patēriņš,

— klimata pārmaiņu saasināšana,

— potenciāls stratosfēras ozona slāņa noārdīšanās risks,

— fotoķīmiskā ozona veidošanās potenciāls,

— paskābināšanās, ko rada emisijas gaisā,

— daļiņu (tostarp mikrodaļiņu un metālu) koncentrācija apkārtējā gaisā,

— zemes un ūdeņu eitrofikācija sakarā ar emisijām gaisā vai ūdenī,

— skābekļa noārdīšanās potenciāls ūdenī,

— noturīgi/toksiski/bioakumulētiesspējīgi komponenti (arī metāli),

— atlikumu rašanās un veids,

— ierobežotas iespējas atkalizmantot atkritumus, atgūt resursus no atlikumiem vai atkritumus reciklēt,

— trokšņu, vibrāciju vai smaku rašanās,

— ietekme uz biodaudzveidību,

— ietekme uz cilvēka veselību,

— lielāks avāriju risks.

Ievērojamas šķērsvidiskās ietekmes gadījumā jāņem vērā Atsauces dokuments par ekonomiskajiem aspektiem un šķērsvidisko ietekmi (*ECM*).

2.3.7.2.6 **Tehniskie apsvērumi attiecībā uz izmantojamību**

Ja vien kādu tehnisko paņēmienu nevar izmantot visā rūpniecības nozarē, uz kuru attiecas LPTP atsauces dokuments (sk. 2.3.3. sadaļu), būtu jānorāda galvenie vispārējie tehniskie ierobežojumi tehniskā paņēmiena izmantošanai nozarē.

Galvenie nozarspecifiskie ierobežojumi, kurus paredzēts minēt, ir šādi:

— norāde, kādu veidu iekārtās, stacijās vai procesos nozarē tehnisko paņēmienu izmantot nevar,

— īstenošanas ierobežojumi dažos vispārīgos gadījumos, ņemot vērā, piemēram,

  — to, vai tas attiecas uz jaunu vai esošu iekārtu, staciju vai procesu, ņemot vērā ar pāraprīkošanu saistītos faktorus (piemēram, vietas pieejamību) un mijiedarbību ar jau ieviestajiem paņēmieniem,

  — iekārtas, stacijas vai procesa lielumu, jaudu (liela vai maza) vai slodzes koeficientu un ekspluatācijas režīmu,

  — saražotās produkcijas daudzumu, veidu vai kvalitāti,

  — izmantotā kurināmā vai izejvielu (jo īpaši kritiski svarīgo izejvielu) veidu,

  — vietējos apstākļus, piemēram, izejvielu pieejamību, atjaunīgās elektroenerģijas vai citas nepieciešamas infrastruktūras (piemēram, CO_2 transportēšanas un uzglabāšanas infrastruktūras) piekļūstamību,

  — drošības apsvērumu,

  — cilvēka veselības apsvērumus,

  — klimatiskos apstākļus.

Šos ierobežojumus vajadzētu norādīt kopā ar to iemesliem.

Šie ierobežojumi nav domāti kā to iespējamo vietējo apstākļu saraksts, kas varētu ietekmēt tehnisko paņēmienu izmantojamību kādā atsevišķā iekārtā, stacijā vai procesā.

2.3.7.2.7 **Ekonomiskie aspekti**

Būtu jāietver informācija par tehnisko paņēmienu izmaksām (kapitāls/investīcijas, ekspluatācija un apkope, arī sīka informācija par to, kā šīs izmaksas ir aprēķinātas/aplēstas) un iespējamiem ietaupījumiem no to izmantošanas (piemēram, lielāka izejvielu vai enerģijas/ūdens patēriņa efektivitāte, mazāka maksa par atkritumiem, īsāks atmaksāšanās laiks salīdzinājumā ar citiem paņēmieniem), ieņēmumiem vai citām priekšrocībām, arī informācija par to, kā tie aprēķināti/aplēsti. Turklāt būtu jāiekļauj kontekstuāla informācija par parametriem, kas ietekmē izmaksu datus, piemēram, par vietējiem apstākļiem (piemēram, ūdens/enerģijas cenas).

Attiecībā uz JTP būtu jāsniedz provizoriskas izmaksu aplēses – tostarp pieņēmumi un nenoteiktības –, ja tādas ir pieejamas.

Izmaksu datus vēlams izteikt euro. Ja konvertē no citas valūtas, norāda datus oriģinālajā valūtā un gadu, kad dati ievākti, jo valūtas maiņas kurss laika gaitā svārstās. Pie aprīkojuma vai pakalpojuma cenas/izmaksām būtu jānorāda pirkšanas gads. Ja informācija par tehniskā paņēmiena izmaksām tiek iegūta no iekārtām, kas atrodas ārpus Savienības, tai būtu jāpievieno aplēse par to, kādas vidēji būtu ekvivalentas izmaksas šā tehniskā paņēmiena ieviešanai Savienībā.

Izmaksu datus būtu vēlams izteikt kā robežizmaksas, lai būtu iespējams novērtēt kopējo izmaksu izmaiņas.

Ja tāda pieejama, būtu jānorāda informācija par tirgus sektoru, lai tehnisko paņēmienu izmaksas ietvertu kontekstā.

Būtu jāiekļauj informācija, kas attiecas gan uz jaunām, gan esošām iekārtām, stacijām vai procesiem. Tam vajadzētu dot iespēju novērtēt paņēmiena ekonomisko realizējamību attiecīgajā nozarē, kā arī iespējamos ekonomiskos ierobežojumus attiecībā uz tā izmantojamību.

Attiecīgā gadījumā būtu jāietver informācija par tehniskā paņēmiena izmakslietderību (piemēram, EUR uz samazināto piesārņotāja masu), lai varētu novērtēt ekonomisko realizējamību saskaņā ar pārskatītās RED 3. panta 10. punkta b) apakšpunktu un 14. punktu.

Attiecībā uz monitoringa izmaksām var ņemt vērā atsauces ziņojumu "No RED iekārtām gaisā un ūdenī emitēto piesārņotāju monitorings" (*ROM*).

Ja rodas ar konfidencialitāti saistīti jautājumi, tie būtu jārisina tā, kā izklāstīts 5.3. sadaļā.

2.3.7.2.8 **Īstenošanas virzītājspēki**

Attiecīgos gadījumos būtu jānorāda īpaši vietējie apstākļi, prasības (piemēram, tiesību akti, drošuma pasākumi), ilgtspējas solījumi vai apņemšanās vai ar vidi nesaistīti faktori (piemēram, lielāka ražība, kvalitatīvāka produkcija, ekonomiskie stimuli, piem., subsīdijas, nodokļu atvieglojumi vai cits finansējums), kuri pamudina tehnisko paņēmienu izmantot vai stimulē tā izmantošanu.

2.3.7.2.9 **Iekārtu, staciju vai procesu paraugi**

Būtu jāizrāda atsauces uz iekārtām, stacijām vai procesiem, kuros tehniskais paņēmiens jau ir īstenots un no kuriem ir ievākta informācija, kas izmantota, lai sagatavotu to LPTP atsauces dokumenta sadaļu, kura attiecas uz šo tehnisko paņēmienu, cita starpā norādot, cik lielā mērā tehniskais paņēmiens tiek izmantots Savienībā vai visā pasaulē.

Attiecībā uz JTP būtu sarakstā jānorāda atsauces uz izmēģinājuma, testēšanas vai pirmajām šāda veida iekārtām, stacijām vai procesiem. Var izmantot arī informāciju no *INCITE* (skatīt 4.4. sadaļu).

2.3.7.2.10 **Atsauces literatūra**

Būtu jānorāda publikācijas vai citi atsauces materiāli (piemēram, grāmatas, ziņojumi, pētījumi, vietnes), kas ir izmantoti, rakstot šo sadaļu, un kur ir sīkāka informācija par tehnisko paņēmienu. Ja atsauces materiālā ir daudz lappušu, izdara atsauci uz attiecīgajām lappusēm vai sadaļām.

Ja iespējams, atsauces literatūra būtu jādara pieejama LPTP informācijas sistēmā (sk. 4.7.1. sadaļu).

2.3.7.2.11 **JTP tehnoloģiskā brieduma līmenis**

Būtu jāiekļauj informācija par JTP briedumu, piemēram,

— pašreizējais tehnoloģijas gatavības līmenis (TGL) un paredzamais tehnoloģijas gatavības līmenis pēc tehnoloģiskās izstrādes pabeigšanas;

— tehniskā paņēmiena lielmēroga izmantošanas ierobežojumi un potenciāls;

— paredzamais tirggatavības termiņš (piemēram, paredzamais datums, kad tehniskais risinājums tiks nodots ekspluatācijā pilna mēroga rūpnieciskajā iekārtā);

— tādu vidiskā snieguma datu pieejamība, kas iegūti rūpnieciskos lauka izmēģinājumos un demonstrējumu izmēģinājuma stacijās.

2.3.8. **Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)**

LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)" izklāsta secinājumus par to, kas ir LPTP šajā nozarē, balstoties uz informācijas apmaiņu, kā atspoguļots iepriekšējās nodaļās, un ņemot vērā jēdziena "labākie pieejamie tehniskie paņēmieni" definīciju pārskatītās RED 3. panta 10. punktā līdz ar tās III pielikumā uzskaitītajiem kritērijiem.

LPTP secinājumos ietver arī secinājumus par JTP attiecīgajā nozarē. Šo secinājumu pamatā ir iepriekšējās nodaļās atspoguļotā informācijas apmaiņa, un tajos ir ņemta vērā "jaunu tehnisko paņēmienu" definīcija. LPTP secinājumos būtu skaidri jānošķir LPTP un JTP.

Īpašā LPTP secinājumu sadaļā min arī apzinātos LPTP un JTP, kas var dot iespēju panākt pamatīgu industriālo pārveidi, un apstākļi, kādos šāda pārveide var būt iespējama (sk. arī 3.6. sadaļu).

Šo LPTP secinājumu noteikšanas procesā galvenos tehnisko paņēmienu vidiskā snieguma kritērijus, tostarp šķērsvidisko ietekmi, izmantojamību un to izmaksas, norāda attiecībā uz to rūpniecības nozari, uz kuru LPTP atsauces dokuments attiecas.

Jāatzīmē, ka pierādījumus (t. i., pamatotu tehnisko un ekonomisko informāciju), kas dod pamatu tehnisko paņēmienu atzīt par LPTP, var iegūt no vienas vai vairākām iekārtām, kurās to izmanto jebkur pasaulē. Gadījumos, kad informācija par tehnisko paņēmienu nāk tikai no vienas iekārtas vai tikai no iekārtām, kas atrodas ārpus Savienības, TDG būtu pamatīgi jānovērtē tā piemērojamība nozarē.

Sīkāka informācija par LPTP secinājumiem un elementiem, kas tajos būtu jāietver saskaņā ar pārskatītās RED 3. panta 12) punktu, ir sniegta 3. nodaļā.

2.3.9. **Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam**

Īsajā LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam" norāda LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vai izskatīšanas procesa sākuma datumu un ilgumu, kā arī galvenos atskaites punktus (piem., TDG sanāksmes, pieņemtos dokumentu projektus).

Min tehniskajā darba grupā pārstāvētās institūcijas un organizācijas, kuras ir aktīvi veicinājušas informācijas apmaiņu, un galvenos informācijas avotus, kuri ir LPTP atsauces dokumenta pamatā, norādot īpaši vērā ņemamus ziņojumus vai iesniegtos materiālus, kas ir stiprinājuši rezultātu ticamību.

Būtu jānorāda informācijas apmaiņā panāktā vienprātības pakāpe, izklāstot pamatotos ([12]) atšķirīgos TDG dalībnieku paustos viedokļus un to, kādā mērā TDG dalībnieki tos atbalsta.

Šajā sadaļā būtu jāatsaucas uz foruma atzinumu par ierosināto LPTP atsauces dokumenta saturu un jāiekļauj jautājumi, kuri bija jāatrisina LPTP secinājumu pieņemšanas procedūrā.

Būtu jānorāda visi galvenie neatrisinātie jautājumi vai trūkstošās zināšanas. Būtu jāiekļauj ieteikumi, kādus pētījumus veikt un kādu informāciju ievākt, gatavojoties nākamajai dokumenta izskatīšanai.

2.3.10. **Atsauces**

LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Atsauces" uzskaita tos informācijas avotus, kurus *EU-BRITE* izmantojis dokumenta izstrādē, jo īpaši tos dokumentus, kurus informācijas apmaiņas gaitā iesnieguši TDG dalībnieki. Šie dokumenti būtu jādara pieejami TDG dalībniekiem arī LPTP informācijas sistēmā (sk. 4.7.1. sadaļu), izņemot gadījumus, kad tie satur konfidenciālu informāciju (sk. 5.3. sadaļu) vai tos tālāk izplatīt nedrīkst autortiesību dēļ.

2.3.11. **Terminu un saīsinājumu glosārijs**

LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Terminu un saīsinājumu glosārijs", kurai ir standarta struktūra un ievads, apkopo un definē specifiskos tehniskos terminus un atšifrē visus dokumentā izmantotos akronīmus.

([12]) Apzīmējums "pamatots" attiecas uz 4.6.1.4.2. sadaļā norādīto pieeju.

2.3.12. **Pielikumi**

Atkarībā no relevantuma nozarei un informācijas pieejamības LPTP atsauces dokumenta galveno daļu var papildināt ar pielikumiem, kuros ir papildu informācija no literatūras vai gadījumu izpētes.

Tiesību aktu kopsavilkumus LPTP atsauces dokumentā neiekļauj.

3 3. NODAĻA. LPTP SECINĀJUMI

3.1. Ievads

Kā minēts 1.1.1. sadaļā, pārskatītās RED 3. panta 12) punktā "LPTP secinājumi" ir definēti kā "dokuments, kurā ietvertas tās LPTP atsauces dokumenta daļas, kurās izklāstīti secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem un jauniem tehniskajiem paņēmieniem, to apraksts, informācija par to, kā novērtēt to piemērojamību, ar minētajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi, ar minētajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vides snieguma līmeņi, vides pārvaldības sistēmas saturs, arī etaloni, saistītais monitorings, saistītie patēriņa līmeņi un – attiecīgā gadījumā – attiecīgie objekta sanācijas pasākumi".

Tāpēc LPTP atsauces dokumenta nodaļa "Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)" ir jāizstrādā tā, lai aptvertu visus iepriekš minētos aspektus un lai tekstu varētu tieši izmantot lēmuma par LPTP secinājumiem pieņemšanai saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 5. punktu.

Skaidrības labad dokumentā nepārprotami nosakāms, uz kādām darbībām LPTP secinājumi attiecas. Papildus būtu jāpiemin, ka LPTP secinājumos aprakstīto tehnisko paņēmienu saraksts nav nedz preskriptīvs, nedz izsmeļošs. Drīkst izmantot citus tehniskos paņēmienus, kas nodrošina vismaz līdzvērtīgu vides un cilvēka veselības aizsardzības līmeni. Vajadzības gadījumā var iekļaut arī nozarspecifiskas definīcijas.

LPTP secinājumiem būtu jāsastāv no atsevišķiem LPTP vai JTP, kam pievienota norāde, kurš tehniskais paņēmiens vai to kombinācija ir LPTP vai JTP konkrēta vidiska mērķa sasniegšanai. Šos tehniskos paņēmienus apraksta LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP".

Katru atsevišķo LPTP var raksturot, izmantojot vai neizmantojot saistītos emisiju līmeņus, saistītos vidiskā snieguma līmeņus vai etalonus.

Ja kompetentajām iestādēm un operatoriem tas ir noderīgi, LPTP secinājumos var iekļaut arī norādes uz to, ka noteikti tehniskie paņēmieni nav LPTP un tādējādi no LPTP ir ar nolūku izslēgti sakarā ar tādiem faktoriem kā vājš vai maz ticams vidiskais sniegums, nepieejamība, neekonomiskums, tehniski vai ekonomiski ar pāraprīkošanu saistīti apsvērumi, šķērsvidiskā ietekme vai uzticamība ekspluatācijā.

Saskaņā ar pārskatītās RED 3. panta 12) punktu LPTP secinājumiem būtu jāpievēršas arī ar LPTP saistītajam monitoringam (biežumam un monitoringa metodēm). LPTP secinājumos arī precizē vidiskās pārvaldības sistēmas saturu (sk. 3.4. sadaļu) un attiecīgā gadījumā relevantos objekta sanācijas pasākumus.

Saskaņā ar pārskatītās RED 3. panta 12) punktu LPTP secinājumos var iekļaut arī JTP ar saistītajiem emisiju līmeņiem vai saistītajiem vidiskā snieguma līmeņiem vai bez tiem. Sīkāka informācija ir sniegta 3.5. sadaļā.

Saskaņā ar pārskatītās RED 3. panta 9.a punktu un 27. pantu LPTP secinājumos norāda LPTP vai JTP, kas dara iespējamu pamatīgu industriālo pārveidi. Sīkāka informācija ir sniegta 3.6. sadaļā.

LPTP secinājumos būtu jāapskata ārpusnormāli ekspluatācijas apstākļi (piemēram, palaišanas un darbības izbeigšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana vai pilnīga ekspluatācijas izbeigšana), ja šādi apstākļi var radīt bažas par vides vai cilvēka veselības aizsardzību.

LPTP secinājumi ir izkārtoti tā, lai atsevišķi LPTP būtu grupēti pēc kopējām pazīmēm, piemēram, vidiskajām problēmām, ražošanas procesa posmiem vai galaproduktiem – atkarībā no tā, kā ir lietderīgāk.

3.2. **Atsevišķu LPTP vai JTP elementi**

3.2.1. **Vispārīga informācija**

Katrs atsevišķais LPTP vai JTP būtu jāizklāsta, izmantojot standarta formātu, kura struktūra lielā mērā atkarīga no tā, vai ar LPTP vai JTP ir saistīts kāds emisiju līmenis, vidiskā snieguma līmenis vai etalons.

Katrs atsevišķais LPTP vai JTP būtu jānumurē, lai būtu vieglāk uz tiem atsaukties, un iesākumā būtu jānorāda vidiskie mērķi/ieguvumi, uz kuriem tas vērsts (piemēram, novērst/samazināt putekļu emisijas, novērst/samazināt ūdens patēriņu, novērst/samazināt atkritumu rašanos), kam seko tehniskais paņēmiens vai paņēmienu kombinācija, kuru var izmantot šo mērķu sasniegšanai, formā "LPTP, kā [..], ir" vai "JTP, kā [..], ir".

Par katru LPTP vai JTP būtu jāsniedz apraksts par tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju minēto vidisko mērķu sasniegšanai / ieguvumu nodrošināšanai un būtu jāiekļauj informācija, kas dod iespēju novērtēt tā izmantojamību attiecīgajā nozarē.

3.2.2. **Tehnisko paņēmienu apraksts**

Tehnisko paņēmienu aprakstam vajadzētu būt īsam, bet pietiekami informatīvam, lai kompetentās iestādes un operatori to varētu izmantot. Būtu jāizvairās no neatšifrētiem akronīmiem un tehniskā žargona. LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" (sk. 2.3.7. sadaļu) būtu jāiekļauj īss tehnisko paņēmienu apraksts, kuram būtu jānodrošina pamats aprakstiem LPTP secinājumos.

Attiecīgā gadījumā šajā aprakstā būtu jāiekļauj arī LPTP definīcijā minētie aspekti (piemēram, apkope, projektēšana, ekspluatācija, dezekspluatācija).

3.2.3. **Informācija tehnisko paņēmienu piemērojamības novērtēšanai**

Ja nav skaidri norādīts citādi, LPTP secinājumos minētie tehniskie paņēmieni attiecīgajā darbībā ir vispārizmantojami. "Vispārizmantojami" nozīmē to, ka attiecīgajā industriālajā nozarē tehniskie paņēmieni ir piemēroti izmantošanai lielākajā daļā apstākļu un lielākajā daļā iekārtu, pat ja var būt īpašas situācijas vai apstākļi, kad šo tehnisko paņēmienu izmantošana var nebūt reālistiska vai praktiska.

Ja noteiktu tehnisko paņēmienu izmantojamībai ir kādi ierobežojumi, tie būtu skaidri jānorāda. LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" (sk. 2.3.7. sadaļu, jo īpaši informāciju sadaļās "Tehniskie apsvērumi attiecībā uz izmantojamību", "Ekonomiskie aspekti" un "Šķērsvidiskā ietekme") iekļautajai informācijai vajadzētu dot pamatu tehnisko paņēmienu izmantojamību norādīt LPTP secinājumos.

Informācijā, ko norāda, lai varētu novērtēt tehnisko paņēmienu izmantojamību, attiecīgā gadījumā jo īpaši būtu jāietver šādi aspekti: "jaunas" vai "esošas" iekārtas, stacijas vai procesi, iekārtas vai stacijas lielums, izmantotā procesa veids, izmantotā kurināmā vai izejvielu veids (īpašu uzmanību pievēršot kritiski svarīgām izejvielām), patēriņa līmeņi, slodzes koeficients, ekspluatācijas stundu skaits, ražība vai produktivitāte, klimatiskie apstākļi un vietas prasības. Šķērsvidiskā ietekme nebūtu jāmin, ja vien tā neierobežo izmantojamību.

3.3. **Atsevišķi LPTP ar saistītajiem emisiju līmeņiem, vidiskā snieguma līmeņiem vai etaloniem**

3.3.1. **Vispārīga informācija**

Ar LPTP saistīts emisiju līmenis, ar LPTP saistīts vidiskā snieguma līmenis vai etalons būtu jāiekļauj, ja tam ir labs pamatojums. Tas darāms, balstoties uz informācijas apmaiņu TDG ietvaros un ņemot vērā to, cik apjomīgi un kvalitatīvi ir šajā apmaiņā saņemtie iekārtām, stacijām un procesiem specifiskie dati.

Ar LPTP saistītie vidiskā snieguma līmeņi un etaloni var ietvert

— materiālu, ūdens un enerģijas resursefektivitātes līmeņus,

— ūdens atkalizmantošanas līmeņus, atlikumu atkalizmantošanas un atlikumos ietverto resursu atgūšanas vai atkritumu reciklēšanas līmeņus,

— atkritumu rašanās un notekūdeņu novadīšanas līmeņus,

— citus līmeņus (piemēram, attīrīšanas efektivitāti).

Šie vidiskā snieguma līmeņi un etaloni būtu jānorāda kopā ar saistītajiem references apstākļiem.

Ar LPTP saistītie emisiju līmeņi / vidiskā snieguma līmeņi un etaloni būtu izsakāmi kā diapazoni, nevis atsevišķas vērtības. Diapazons var atspoguļot atšķirības konkrēta veida procesu vai iekārtu ietvaros (piemēram, galaprodukta šķiras/tīrības un kvalitātes atšķirības, projekta atšķirības, izmantoto procesu, konstrukcijas, iekārtu lieluma un jaudas atšķirības), kuru dēļ LPTP izmantošana noved pie atšķirīga vidiskā snieguma.

Vēlams izmantot reālu diapazonu, nevis tādas izteiksmes kā "< X", jo tās nav tik informatīvas.

EU-BRITE un TDG būtu jānovērtē informācijas apmaiņā ievāktie dati (sk. 5. nodaļu) un uz to pamata jānosaka gan stingrākā, gan vismazāk stingrā diapazona robeža.

Nosakot ar LPTP saistītos vidiskā snieguma līmeņus, var izmantot noapaļotas vērtības, lai ņemtu vērā datu ievākšanas ierobežojumus vai tehniskas problēmas (piemēram, atšķirīgu monitoringa metožu izmantošanu, mērījumu neprecizitāti, datu svārstības normālos ekspluatācijas apstākļos).

3.3.2. **Atsevišķi LPTP ar saistītajiem emisiju līmeņiem**

Atsevišķs LPTP ar saistītajiem emisijas līmeņiem (LPTP SEL) ietver skaitliski izteiktu emisiju līmeņu diapazonu. Vienības, references apstākļi (piemēram, dūmgāzu skābekļa līmenis, temperatūra, spiediens) – attiecīgā gadījumā – un vidējošanas periods (piemēram, stundas/dienas/nedēļas/mēneša/gada vidējais rādītājs) jānorāda nepārprotami. Ja to uzskata par vajadzīgu un ja iesniegtie dati dod tādu iespēju, LPTP SEL var izteikt kā īstermiņa un ilgtermiņa vidējos rādītājus (sk. arī 5.4.8. sadaļu).

Lai noteiktu LPTP SEL diapazona stingrāko robežu, ir jāņem vērā to iekārtu, staciju vai procesu sniegums, kuros izmanto LPTP un iegūst labāko vispārējo vidisko sniegumu normālos ekspluatācijas apstākļos, iegūts informācijas apmaiņā (LPTP atsauces dokumenta nodaļa "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP").

Būtu precīzi jānosaka LPTP SEL diapazona stingrākā robeža, īpašu uzmanību pievēršot pamatojošo datu kvalitātei un uzticamībai. Tai vajadzētu būt pietiekami precīzi kvantificējamai un, ciktāl iespējams, normālos ekspluatācijas apstākļos konsekventi sasniedzamai reprezentatīvā tādu salīdzināmu iekārtu, staciju vai procesu paraugā, kuros izmanto LPTP.

LPTP secinājumos pēc iespējas būtu jāiekļauj informācija par apstākļiem, kādos līdzīgu raksturlielumu iekārtu kategorijās var panākt zemākus emisiju līmeņus LPTP SEL diapazonā. Apstākļi, kas jāņem vērā, cita starpā ir šādi: procesa veids, izejvielu īpašības, produkta specifikācijas, ekspluatācijas apstākļi, izmantotie paņēmieni, izmantošanas ierobežojumi, iespējamā šķērsvidiskā ietekme.

Sniedzot informāciju par apstākļiem, kādos var sasniegt zemākus līmeņus LPTP SEL diapazonā, mērķis ir atbalstīt šā diapazona izmantošanu atļaujās un vispārīgos saistošos noteikumos. Šajos apstākļos minētie zemākie līmeņi ir norādīti tikai informācijai un LPTP SEL diapazonu nemaina.

Ar LPTP saistītā emisiju līmeņa un vidiskā snieguma diapazonu mazāk stingro robežu iegūst, ņemot vērā snieguma diapazonu, kas saistīts ar LPTP izmantošanu ([13]) normālos ekspluatācijas apstākļos.

Atkarībā no pieejamās informācijas LPTP SEL var izteikt vienā vai vairākos veidos, arī tā, kā redzams šeit tālāk.

— Kā koncentrāciju (novadītā piesārņotāja masa uz tilpuma vienību). Šis ir visizplatītākais emisiju līmeņa izteikšanas veids, taču, lai līmeņus būtu iespējams salīdzināt, ir būtiski norādīt references apstākļus un vidējošanas periodus.

— Kā īpatnējo slodzi (novadītā piesārņotāja masa uz saražotā produkta vai izmantotās izejvielas masas vienību). Dažos gadījumos īpatnējā slodze ir labāks snieguma rādītājs nekā koncentrācija, piemēram, ja piesārņotāju koncentrācija ir paaugstināta, kā rezultātā vajadzīgi pasākumi efluenta daudzumu samazināšanai un enerģijas taupīšanai, piemēram, ūdens kontūru slēgšana. Arī šajā gadījumā salīdzināmības vajadzībām ir katrā ziņā jānorāda vidējošanas periodi.

Ja vien nav norādīts citādi, LPTP SEL attiecībā uz emisijām ūdenī attiecas gan uz tiešu, gan netiešu novadīšanu.

([13]) Ņemot vērā gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumus, kas attiecas uz iekārtas, stacijas vai procesa projektēšanu, būvi vai ieviešanu, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju.

3.3.3. **Atsevišķi LPTP ar saistītiem vidiskā snieguma līmeņiem vai ar etaloniem**

LPTP SVSL un etalonus atkarībā no pieejamās informācijas var izteikt vienā vai vairākos veidos. Piemēram, attiecībā uz patēriņa līmeņiem (piemēram, izejvielām, enerģiju, ūdeni) un atkritumu rašanos LPTP SVSL un etalonus var izteikt, piemēram, uz saražotā produkta masu vai uz izejvielu masu (piemēram, kg/t, MJ/t, m^3/t).

Attiecībā uz LPTP SVSL un etaloniem ievirzes sanāksmē būtu jāvienojas par procesa robežām un parametriem, kas ietekmē sniegumu, un tie būtu jānosaka pēc iespējas precīzāk, lai maksimāli palielinātu līdzīgu raksturlielumu procesu salīdzināmību.

Tālāk ir dots atsevišķa LPTP piemērs, kurā norādīti arī ar LPTP saistītie vidiskā snieguma līmeņi.

YY. LPTP. LPTP, kā palielināt vispārējo energoefektivitāti, ir izmantot kādu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju.

	Tehniskais paņēmiens	Apraksts	Izmantojamība
a.	aa	[aa apraksts]	Vispārizmantojams.
b.	bb	[bb apraksts]	Vispārizmantojams.
c.	cc	[cc apraksts]	Izmantojams tikai jaunās iekārtās, stacijās vai procesos un ievērojami modernizētās iekārtās, stacijās vai procesos.

YY. tabula. Ar LPTP saistītie vidiskā snieguma līmeņi (LPTP SVSL) īpatnējam enerģijas patēriņam

Process	LPTP SVSL (gada vidējā vērtība)	Mērvienība
1. process	X – Y	kWh/t saražotā produkta
2. process	W – Z	

3.4. **Vidiskās pārvaldības sistēma**

Iekārtu operatoriem saskaņā ar pārskatīto RED un relevantajiem LPTP secinājumiem ir jāizveido un jāīsteno vidiskās pārvaldības sistēma. Vidiskās pārvaldības sistēma dod iespēju vidiskās problēmas risināt sistemātiski un pierādāmi, ar mērķi pastāvīgi uzlabot iekārtas vidisko sniegumu un drošumu. Uzlabojumi var ietvert atkritumu rašanās novēršanu, resursu izmantošanas un ūdens atkalizmantošanas optimizēšanu un ar bīstamu vielu izmantošanu saistīto risku novēršanu vai samazināšanu.

Saskaņā ar pārskatītās RED 3. panta 12) punktu LPTP secinājumos apraksta vidiskās pārvaldības sistēmas saturu, arī etalonus. Vidiskās pārvaldības sistēmā, kas jāizveido un jāīsteno operatoram, ir jāiekļauj pārskatītās RED 14.a panta 2. punktā uzskaitītie minimālie elementi, un tai jāatbilst attiecīgajiem LPTP secinājumiem, kuros noteikti vidiskās pārvaldības sistēmā iekļaujamie aspekti. Konkrētāk, vidiskās pārvaldības sistēma ietver rādītājus, kuros ņemti vērā LPTP secinājumos noteiktie etaloni (sk. 3.3.3. sadaļu).

Lai atbalstītu vidiskās pārvaldības sistēmas sagatavošanu un īstenošanu, LPTP secinājumos var noteikt aspektus, kas vidiskās pārvaldības sistēmā jāaptver un kas ir specifiski attiecīgajai nozarei.

Kā norādīts pārskatītās RED 14.a panta 3. punktā, vidiskās pārvaldības sistēmas detalizācijas līmenim būtu jāatbilst attiecīgās iekārtas veidam, lielumam un sarežģītībai, kā arī tās iespējamās vidiskās ietekmes diapazonam.

Informācijas apmaiņas laikā *EU-BRITE* un TDG ir jāievāc un jānovērtē dati un informācija, kas vajadzīgi, lai LPTP secinājumos noteiktu etalonus (sk. 3.3.3. sadaļu) un papildu aspektus, kas nozarei ir relevanti.

3.5. **Jauni tehniskie paņēmieni**

Kopumā tas, kas attiecībā uz atsevišķiem LPTP aprakstīts 3.2. un 3.3. sadaļā, attiecas arī uz JTP, izņemot etalonus, jo tie ir saistīti tikai ar LPTP (pārskatītās RED 3. panta 13.b) punkts).

Atšķirība starp JTP un LPTP ir to izstrādes pakāpe, jo JTP vēl nav komerciāli ieviesti (sk. 2.3.7.1. sadaļu).

Ir būtiski, lai JTP LPTP secinājumos būtu skaidri identificēti kā JTP.

3.5.1. **Ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi (JTP SEL) vai ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītie vidiskā snieguma līmeņi (JTP SVSL)**

Termini "jauni tehniskie paņēmieni", "saistītie emisiju līmeņi" un "saistītie vidiskā snieguma līmeņi" ir izskaidroti 1.1.1. sadaļā. Ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītos emisiju līmeņus (JTP SEL) vai ar jauniem tehniskajiem paņēmieniem saistītos vidiskā snieguma līmeņus (JTP SVSL) parasti nosaka, izmantojot pieeju, kas ir līdzīga LPTP SEL un LPTP SVSL izmantotajai pieejai (sk. 3.3. sadaļu), un galvenā atšķirība ir ierobežotāka datu pieejamība.

JTP pēc definīcijas nav ieviesti komerciāli, un tas neizbēgami ievērojami ierobežo tādu datu pieejamību, kas palīdzētu noteikt emisiju līmeņus vai vidiskā snieguma līmeņus. TDG ir jānovērtē, vai dati ir pietiekami uzticami, pat ja ir pieejami tikai daži skaitļi no prototipa demonstrācijas attiecīgā vidē (vismaz 6.–7. TGL). TDG no ievāktajiem datiem un informācijas vai, ja nepieciešams, ar eksperta slēdzienu būtu jāiegūst pamatoti JTP SEL un JTP SVSL.

Ja tā ir pieejama, ir jāņem vērā *INCITE* (sk. 4.4. sadaļu) pieejamā informācija par tehniskā paņēmiena vidisko sniegumu.

3.6. **Pamatīga industriālā pārveide**

Termins "pamatīga industriālā pārveide" pārskatītās RED 3. panta 9.a) punktā ir definēts kā "process, kurā industriālie operatori īsteno jaunus tehniskos paņēmienus vai labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas ietver būtiskas izmaiņas visas iekārtas vai tās daļas konstrukcijā vai tehnoloģijā vai esošas iekārtas aizstāšanu ar jaunu iekārtu, un kurš ļauj būtiskā mērā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas saskaņā ar klimatneitralitātes mērķi un optimizē līdzieguvumus vides jomā vismaz līdz līmenim, ko var sasniegt ar tehniskajiem paņēmieniem, kuri noteikti piemērojamajos LPTP secinājumos, ņemot vērā ietekmi starp dažādām vidēm".

Tāpēc ir būtiski, lai LPTP secinājumos būtu iekļauta īpaša sadaļa, kurā norādīti tie LPTP un JTP, kas var darīt iespējamu pamatīgu industriālo pārveidi, un apstākļi, kādos šāda pārveide var būt iespējama.

4 **4. NODAĻA. INFORMĀCIJAS APMAIŅA**

4.1. **Ievads**

Dažādi pārskatītās RED 13. pantā paredzētās informācijas apmaiņas un LPTP secinājumu pieņemšanas procesa posmi aprakstīti 1.2.5. sadaļā.

Šo informācijas apmaiņas procesu bieži dēvē par "Seviljas procesu".

Galveno šajā procesā iesaistīto dalībnieku lomas ir aprakstītas 4.2. un 4.3. sadaļā.

Svarīgi atskaites punkti informācijas apmaiņas procesā, informācijas apmaiņas līdzekļi un personas datu drošības jautājumi ir aprakstīti 4.6., 4.7. un 4.8. sadaļā.

4.2. **Tehnisko darba grupu (TDG) loma**

4.2.1. **TDG izveide**

LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vai izskatīšanas vajadzībām Komisija izveido (vai atjauno) TDG. Katrā TDG ir tehniskie eksperti, kas pārstāv dalībvalstis, attiecīgās industrijas, nevalstiskās organizācijas (NVO), kas iestājas par cilvēka veselību vai vides aizsardzību, eksperti no Eiropas Ķimikāliju aģentūras un eksperti no Komisijas.

TDG dalībniekus dalībai informācijas apmaiņā izvirza galvenokārt pēc viņu kompetences tehniskos, ekonomiskos, vidiskos un regulatīvos jautājumos (jo īpaši rūpniecisko iekārtu atļauju piešķiršanā vai inspicēšanā), kā arī spējas informācijas apmaiņā darīt zināmu LPTP atsauces dokumentu galalietotāju viedokli.

Ekspertus katrai TDG izvirza pārstāvji forumā. Šajā nolūkā foruma locekļi TDG kandidātu vārdus un kontaktinformāciju nosūta *EU-BRITE*.

Lai rūpniecības nozares un NVO, kas iestājas par cilvēka veselību un vides aizsardzību, TDG darbotos efektīvāk, pārstāvju iecelšanu var koordinēt attiecīgās Eiropas asociācijas.

TDG sanāksmēs dalībvalstu delegācijas jāvada civildienesta ierēdnim vai publiskā sektora darbiniekam, kurš ir klāt visu sanāksmes laiku.

4.2.2. **TDG pienākumi un uzdevumi**

LPTP atsauces dokumentu sagatavošanā un izskatīšanā galvenais informācijas avots ir TDG. Tāpēc ir svarīgi, lai TDG dalībnieki aktīvi iesaistītos informācijas apmaiņā. Pievienojoties TDG, tās dalībnieki apņemas aktīvi vākt un sniegt informāciju un iekļauties termiņos, par kuriem TDG vienojusies vai kurus ierosinājis *EU-BRITE*, vienlaikus ievērojot konkurences noteikumus.

TDG dalībnieks atskaitās tam foruma pārstāvim, kurš viņu izvirzījis, jo īpaši tad, ja radušies jautājumi par informācijas apmaiņu.

Galvenie TDG dalībnieka uzdevumi ir šādi:

1. iepazīties ar norādījumiem šajā dokumentā un tos izprast;

2. apzināt un norādīt sarakstā jaunus/atjauninātus pamatdatus un jautājumus, kuri attiecas uz nozares LPTP secinājumu izstrādi vai atjaunināšanu;

3. aktīvi vākt konkrētu tehnisko un ekonomisko informāciju, kurai ir svarīga loma LPTP atsauces dokumentu sagatavošanā/izskatīšanā, it sevišķi jaunus/atjauninātus emisiju un vidiskā snieguma līmeņa datus no iekārtām, uz kurām attiecas LPTP atsauces dokuments (attiecībā uz TDG dalībnieka pārstāvēto nozari/dalībvalsti), saskaņā ar TDG apstiprināto kārtību, balstoties uz vispārīgajiem *EU-BRITE* norādījumiem, atbilstoši šā dokumenta 5. nodaļā izklāstītajiem principiem, kā arī ņemot vērā tādus jautājumus kā komercdarbības informācijas konfidencialitāte, sensitīva informācija saskaņā ar konkurences tiesībām, interešu konflikti un citi līdzīgi jautājumi;

4. pirms ievākto datu un informācijas iesniegšanas *EU-BRITE* pārbaudīt to kvalitāti, it sevišķi to datu pilnīgumu un konsekventumu, kas norādīti aizpildītās veidnēs / aptaujas lapās, kuras izmanto, lai ievāktu iekārtām, stacijām un procesiem specifisko informāciju (sk. 5.4. un 5.5. sadaļu);

5. ievāktajos datos dalīties ar citiem TDG dalībniekiem un *EU-BRITE*, ievietojot informāciju tieši *BATIS* (sk. 4.7.1. sadaļu), attiecīgā gadījumā – izņemot konfidenciālu komercdarbības informāciju vai sensitīvu informāciju saskaņā ar konkurences tiesībām;

6. noteiktajos termiņos atbildēt uz *EU-BRITE* pieprasījumiem pēc papildus informācijas vai paskaidrojumiem (sk. 1.2.5. sadaļu);

7. noteiktajos termiņos sniegt piezīmes par oficiālo LPTP atsauces dokumenta projektu un citiem *EU-BRITE* sagatavotajiem dokumentiem;

8. apmeklēt TDG sanāksmes un aktīvi tajās piedalīties;

9. dalīties pieredzē ar *EU-BRITE* un citiem TDG dalībniekiem (piemēram, objektu apmeklējumu laikā);

10. veidot un dibināt kontaktus/tīklus ar cilvēkiem ārpus TDG (piemēram, ekspertu grupām, kompetentajām iestādēm, operatoriem vai operatoru grupām, nacionālajām grupām, tehnisko paņēmienu nodrošinātājiem), lai gūtu lielāku pieredzi, kurā dalīties ar pārējo TDG un *EU-BRITE*. Šajā nolūkā TDG dalībnieki var izveidot un koordinēt "ēnu grupas", t. i., ekspertu grupas, kuru uzdevums ir atbalstīt TDG dalībniekus informācijas vākšanā un ieguldījuma sagatavošanā LPTP atsauces dokumentu sagatavošanai vai izskatīšanai;

11. vadīt vai līdzvadīt konkrētu uzdevumu izpildes grupas vai apakšgrupas (sk. 4.2.3. sadaļu) un par to ziņot TDG.

Paredzams, ka lielāko darba daļu TDG dalībnieki veiks ārpus TDG sanāksmēm, iesniedzot informāciju un izskatot priekšlikumu tekstu projektus. Veiksmīgai LPTP atsauces dokumentu izstrādei ir īpaši svarīgi, lai TDG ierobežotā laikā detalizēti paustu viedokli par apjomīgiem dokumentu projektiem. Lai gan visā darba gaitā ir vajadzīga plaša TDG vienprātība, tas tomēr nav priekšnoteikums, un *EU-BRITE* uzdevums ir relevanto pieejamo informāciju atspoguļot LPTP atsauces dokumentā, ņemot vērā TDG diskusijas.

4.2.3. **TDG apakšgrupas**

Lai risinātu tās tvērumā ietilpstošos jautājumus, TDG var izveidot apakšgrupas konkrētu uzdevumu veikšanai; šādi uzdevumi ir, piemēram, vākt, analizēt, strukturēt un apspriest informāciju un datus, apspriest piezīmes par priekšlikumu projektiem vai sagatavot un izstrādāt veidnes vai dokumentus. Šādu apakšgrupu darbību caurredzami vada *EU-BRITE*, nodrošinot, ka apakšgrupai tiek izstrādāts skaidrs darbības mandāts, un dodot iespēju visiem TDG dalībniekiem apakšgrupām piekļūt, sekot to darbībai un saprast to darba rezultātus (piemēram, sanāksmju darba kārtības, protokolus un ziņojumus savlaicīgi augšupielādē *BATIS*).

TDG apakšgrupu sanāksmes var notikt hibrīdformātā (klātienē un tiešsaistē) vai tiešsaistē. Diskusijas un darbs apakšgrupās nedrīkst aizstāt TDG sanāksmes.

4.2.4. **Eiropas Ķimikāliju aģentūras loma**

Eiropas Ķimikāliju aģentūrai (*ECHA*) ir oficiāla loma TDG darbībā; tā atbalsta informācijas apmaiņas procesu priekšdarbu posmā un tālākajos posmos, cita starpā šādi:

1. apzinot dažādās nozarēs vai procesos izmantotās ķimikālijas, piemēram, nodrošinot attiecīgus sarakstus no *ECHA* datubāzes (t. i., *REACH* ([14]), *CLP* ([15]) un *BPR* ([16]) datus), jo īpaši LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas vai izskatīšanas procesa priekšdarbu posmā, un prioritizējot šīs ķimikālijas, balstoties uz bīstamības/riska profiliem (attiecībā pret vidi un cilvēka veselību) un attiecīgā gadījumā citiem aspektiem (piemēram, daudzumu / lietojumiem / emisiju līmeņiem);

2. attiecīgā gadījumā sniedzot informāciju par nozarspecifiskiem ķimikāliju pārvaldības un izmantošanas tehniskajiem paņēmieniem un praksēm, arī informāciju par ķimikāliju regulatīvo statusu (piemēram, harmonizētā klasifikācija, ierobežojumi);

3. nodrošinot lietpratību attiecībā uz informāciju par ķimikālijām, cita starpā drošākām alternatīvām (ja tādas ir pieejamas), dažādās LPTP atsauces dokumentu nodaļās.

4.2.5. **Eiropas Vides aģentūras loma**

Direktīvas (ES) 2024/1785 21. apsvērumā paskaidrots, ka Komisijai būtu jānodrošina Eiropas Vides aģentūras (EVA) līdzdalība informācijas apmaiņā gadījumos, kad EVA darbinieku speciālās zināšanas sniegtu pienesumu informācijas apmaiņā.

EVA dalība ir īpaši noderīga LPTP atsauces dokumenta sagatavošanā vai izskatīšanā, jo aģentūra var sniegt informāciju par emisijām, ražošanas apjomiem vai citiem vidiskā snieguma rādītājiem (piemēram, ūdens, enerģijas un izejvielu patēriņu), kas saistīti ar LPTP atsauces dokumenta aptvertajām nozarēm un ziņoti Rūpniecisko emisiju portālā Tas būtu jāņem vērā ievirzes sanāksmes diskusijās un tālākās diskusijās LPTP atsauces dokumentu izskatīšanas vai sagatavošanas procesā, Rūpniecisko emisiju portālam saņemot jaunu informāciju. Papildus savai lietpratībai rūpniecisko emisiju datu jomā EVA, pateicoties tās plašākajām zināšanām, var arī dot pienesumu informācijas apmaiņā.

4.2.6. **Objektu apmeklējumi**

Objektu apmeklējumi var ļoti palīdzēt ievākt un apstiprināt LPTP atsauces dokumentu sagatavošanai un izskatīšanai vajadzīgo informāciju. Objektu apmeklējumus *EU-BRITE* un citiem TDG dalībniekiem var ierosināt TDG dalībnieki. Pietiekamu laiku pirms ieplānotā apmeklējuma datuma informāciju par objektu apmeklējumiem sniedz visai TDG, tādējādi, cik vien iespējams, nodrošinot vietējo kompetento iestāžu un ieinteresēto TDG dalībnieku un pārstāvju līdzdalību un izvairoties no jebkāda interešu konflikta. *EU-BRITE* par šādiem objektu apmeklējumiem sagatavo īsas atskaites un dara tās pieejamas visai TDG, izmantojot *BATIS* (sk. 4.7.1. sadaļu).

([14]) Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu.
([15]) Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu.
([16]) Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdiem.

4.2.7. **Tehnisko paņēmienu nodrošinātāju (piemēram, aprīkojuma piegādātāju) iesaistīšana informācijas apmaiņā**

Informācijas apmaiņā vajadzētu aicināt aktīvi piedalīties "tehnisko paņēmienu nodrošinātājus" (piemēram, aprīkojuma piegādātājus), kuri var sniegt vērtīgas tehniskās un ekonomiskās ziņas un informāciju LPTP atsauces dokumentu sagatavošanai un izskatīšanai vai nu tieši kā TDG dalībnieki, vai netieši kā eksperti, kas sniedz informāciju *EU-BRITE* vai citiem TDG dalībniekiem.

Lai paplašinātu informācijas apmaiņas aptverto zināšanu robežas, jēdziens "tehnisko paņēmienu nodrošinātāji" būtu jāsaprot diezgan plašā nozīmē. Galvenais kritērijs viņu līdzdalībai informācijas apmaiņas procesā ir tas, ka viņiem vajadzētu būt attiecīgajām tehniskajām un ekonomiskajām zināšanām/informācijai, kas varētu būt lietderīga informācijas apmaiņā par LPTP, JTP un ar tiem saistītajiem emisiju / vidiskā snieguma līmeņiem, etaloniem un monitoringu. Piemēram, tie var būt konkrētā LPTP vai JTP jomā specializējušies eksperti. Par "tehnisko paņēmienu nodrošinātājiem" principā nebūtu uzskatāmi tikai komerciālie starpnieki (vairumtirgotāji), kuri pārdod aprīkojumu vai pakalpojumus iekārtu operatoriem/īpašniekiem, gūstot peļņu, bet kuriem ne vienmēr ir pietiekama tehniskā izpratne par tehnisko paņēmienu un zināšanas par tā operacionālo sniegumu.

"Tehnisko paņēmienu nodrošinātājiem" piemītošās tehniskās un ekonomiskās zināšanas un to rīcībā esošā informācija var attiekties uz plašu darbību klāstu, piemēram, iekārtas/stacijas vai tās daļas (piemēram, procesu, sistēmu, sastāvdaļu) koncepciju, projektēšanu, licencēšanu, ražošanu/būvniecību, piegādi, ekspluatāciju, apkopi, monitoringu un dezekspluatāciju. Informācija būtu jāsniedz neitrāli, nereklamējot konkrētus komercproduktus vai preču zīmes.

TDG iekļautam "tehniskā paņēmiena nodrošinātāja" uzņēmuma pārstāvim faktiski vajadzētu darboties kā visu "tehniskā paņēmiena nodrošinātāju" vai konkrētas apakšnozares pārstāvim (ne tikai kā tā uzņēmuma pārstāvim, kurā viņš strādā), tādējādi nodrošinot, ka nozare tiek pienācīgi pārstāvēta.

Līdz ar to, kad vien iespējams, ieteicams piesaistīt pārstāvjus no tehnisko paņēmienu nodrošinātāju apvienībām, ar kuru starpniecību informāciju varētu sniegt atsevišķi uzņēmumi.

4.3. ***EU-BRITE* loma**

EU-BRITE uzdevums ir koordinēt informācijas apmaiņu un nodrošināt, ka informācija tiek ievākta un apstrādāta saskaņā ar šajā dokumentā sniegtajiem norādījumiem, lai būtu iespējams sagatavot vai izskatīt LPTP atsauces dokumentu.

Katra LPTP atsauces dokumenta gadījumā *EU-BRITE* zinātniskais personāls vada šim nolūkam izveidotās TDG darbu.

EU-BRITE vada darbu pie pārskatītajā RED paredzēto LPTP noteikšanas, ievērojot tehniskās kompetences, caurredzamības un neitralitātes principus. Tās darbs ir LPTP secinājumu izstrādei iegūtās informācijas neatkarīga verifikācija un analīze.

Ja TDG dalībnieki sniedz nepilnīgu vai nepietiekamu informāciju, *EU-BRITE* par to informē TDG un prasa informāciju papildināt. *EU-BRITE* turklāt cenšas novērst informācijas trūkumus, aktīvi meklējot iztrūkstošu vai nepilnīgu informāciju (piem., objektu apmeklējumu laikā – sk. 4.2.6. sadaļu – vai sazinoties ar TDG tieši nepārstāvētām personām/institūcijām). Papildus *EU-BRITE* var organizēt telefonkonferences, videokonferences vai ekspertu sanāksmes/darbseminārus tiešsaistē, ja tas nepieciešams, lai pārrunātu konkrētus jautājumus, kas saistīti ar LPTP atsauces dokumentu sagatavošanu vai izskatīšanu, jo īpaši strīdīgu, jaunu vai sarežģītu jautājumu gadījumā.

Lai pildītu savas funkcijas, *EU-BRITE* īpaši veic šādus uzdevumus:

1. aktīvi piedalās informācijas vākšanā un to atbalsta, kā arī izstrādā LPTP atsauces dokumentu projektus;

2. pārbauda/verificē iesniegtos datus/informāciju un datu/informācijas sniedzējam pēc vajadzības lūdz datus/informāciju papildināt vai precizēt;

3. vada tehniskās diskusijas TDG sanāksmēs, apakšgrupu sanāksmēs un datu novērtēšanas darbseminārosun vada pašas sanāksmes (sk. arī 4.6.1. un 4.2.3. sadaļu);

4. nodrošina *BATIS* sadarbības instrumenta vispārējo pārvaldību (sk. 4.7.1. sadaļu), tā nodrošinot informācijas apmaiņas caurredzamību;

5. foruma sanāksmēs iepazīstina ar galīgajiem LPTP atsauces dokumentu projektiem (sk. 1.3. sadaļu).

Citi *EU-BRITE* uzdevumi minēti citviet šajā dokumentā, jo īpaši 4.5. sadaļā.

EU-BRITE darbiniekiem, kuri vada informācijas apmaiņu attiecībā uz konkrētiem LPTP atsauces dokumentiem, ir ļoti labi jāizprot procesu inženierija, vidiskās problēmas, nozares regulējums, vidisko atļauju piešķiršanas procesi, Savienībā īstenotā vides rīcībpolitika un it sevišķi labi jāpārzina un jāizprot attiecīgā rūpniecības nozare.

Galvenās nepieciešamās zināšanas, prasmes un īpašības ir tehniskās zināšanas, organizatoriskās prasmes, saziņas prasmes, dokumentu izstrādes prasmes, neitralitāte, godīgums un spēja izstrādāt un rakstīt tehnisko dokumentāciju angļu valodā.

4.4. **Industriālās pārveides un emisiju inovācijas centra loma**

Saskaņā ar pārskatītās RED 27.a panta 2. punktu Industriālās pārveides un emisiju inovācijas centrs (*INCITE*) vāc un analizē informāciju par inovatīviem paņēmieniem, kas cita starpā palīdz līdz minimumam samazināt piesārņojumu un sekmē dekarbonizāciju, resursefektivitāti un aprites ekonomiku, kurā izmanto mazāk ķimikāliju vai izmantotās ķimikālijas ir drošākas. Šī informācija attiecas uz tehnisko paņēmienu vidisko sniegumu, to izstrādes līmeni un citu relevantu informāciju, piemēram, par ekonomiskajiem datiem, iespējamiem izmantojamības ierobežojumiem, apsvērumiem, kas saistīti ar šķērsvidisko ietekmi. Inovatīvi tehniskie paņēmieni ietver gan tos, kas jau ir ieviesti komerciāli, gan tos, kas vēl tiek izstrādāti. Tie ietver JTP, kas dara iespējamu pamatīgu industriālo pārveidi.

INCITE ir izveidots šim nolūkam un ir atbildīgs par to, lai uzturētu globālu un publiski pieejamu informācijas platformu, kas dod iespēju pastāvīgi vākt informāciju par inovatīviem tehniskajiem paņēmieniem ([17]). Šī platforma turklāt dod iespēju kartēt demonstrējumu iekārtas, stacijas vai procesus un pirmās kāda veida iekārtas, stacijas vai procesus.

INCITE tieši sadarbojas ar visām galvenajām ieinteresētajām personām, kas norādītas pārskatītās RED 27.a panta 3. punktā, lai ierosinātu informācijas iesniegšanu vai nu tiešā veidā rakstiski, vai izmantojot informācijas platformu. Šīs ieinteresētās personas palīdz *INCITE* vākt datus par inovatīviem tehniskajiem paņēmieniem, un to vidū ir tehnisko paņēmienu nodrošinātāji, pētniecības un tehnoloģiju organizācijas, nozaru apvienības, pētniecības institūti un dalībvalstu pārstāvji.

INCITE uzdevums ir apkopot visu saņemto informāciju, analizēt to un publicēt konstatējumus regulāros ziņojumos, kas būtu jāizmanto, piemēram, 13. panta forumam, lai tas sniegtu atzinumu par informācijas apmaiņas darba plānu LPTP atsauces dokumenta procesā.

TDG *INCITE* konstatējumus izmanto tam, lai novērtētu inovatīvos paņēmienus, kas jānovērtē LPTP atsauces dokumenta tvērumā, LPTP vai JTP un iespējamo saistīto līmeņu vai etalonu noteikšanai LPTP atsauces dokumentā un attiecīgā LPTP secinājumos. Šajā novērtējumā ņem vērā to izstrādes pakāpi, vidiskos ieguvumus un izmakslietderību. Attiecībā uz izraudzītajiem inovatīvajiem paņēmieniem datu vākšana jāveic LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vai izskatīšanas periodā, izmantojot attiecīgas rūpnieciskās iekārtas, tostarp pirmās sava veida iekārtas. Aktīvajai TDG var noderēt arī *INCITE* pieejamā informācija par citām nozarēm, kas saistītas ar inovatīviem paņēmieniem.

Saskaņā ar pārskatītās RED 27.a panta 4. punktu sīki izstrādāta *INCITE* darbības kārtība tiks izklāstīta Komisijas īstenošanas aktā.

4.5. **Sagatavošanās informācijas apmaiņai**

4.5.1. **Agrīnie priekšdarbi**

Agrīno priekšdarbu posms sākas ar LPTP atsauces dokumenta darba programmas izstrādi un beidzas ar TDG darbības sākšanos vai atsākšanos (sk. 4.5.2. sadaļu).

Tiklīdz ir izstrādāta LPTP atsauces dokumentu darba programma, 13. panta foruma locekļus (sk. 1.3. sadaļu) aicina pirms informācijas apmaiņas sākuma sniegt informāciju, kas būtu noderīga visu darba programmā iekļauto LPTP atsauces dokumentu sagatavošanā/izskatīšanā. Foruma locekļi šo informāciju dara pieejamu īpašās mapēs *BATIS* (sk. 4.7.1. sadaļu).

Šī informācija cita starpā var ietvert

(i) tvērumu,

(ii) veiktos procesus,

(iii) izmantotos tehniskos paņēmienus,

([17]) *INCITE* informācijas platforma informācijas iesniegšanai par inovatīviem tehniskajiem paņēmieniem.

(iv) galvenās vidiskās problēmas (sk. 4.6.1.2.1. sadaļu),

(v) atziņas, kas gūtas, liekot lietā esošos LPTP secinājumus (attiecīgā gadījumā),

(vi) informāciju par emisijām, kas darīta publiski pieejama saskaņā ar pārskatītās RED 24. panta 3. punkta b) apakšpunktu,

(vii) informāciju no Rūpniecisko emisiju portāla un

(viii) jebkuru jautājumu, kas ir specifisks attiecīgajām nozarēm.

Tas neliedz šo informāciju iesniegt *BATIS* vai *INCITE* (sk. 4.4. sadaļu) jebkurā citā laikā neatkarīgi no LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas.

Šī informācija *EU-BRITE* palīdz aktivizēt vai no jauna aktivizēt TDG un aicināt sniegt sākotnējo pienesumu. Tādējādi tiks optimizēts agrīno priekšdarbu posms un saīsināts tā ilgums (sk. 4.5.2. sadaļu).

4.5.2. **Priekšdarbi**

Sagatavojot vai izskatot LPTP atsauces dokumentu, TDG darbības sākšanas vai atsākšanas laikā foruma locekļiem tiek lūgts izvirzīt savu TDG pārstāvi vai pārstāvjus. Kopā ar darbības sākšanas/atsākšanas vēstuli vai pēc vēstules nosūtīšanas *EU-BRITE* nosūta "sākotnējā pienesuma" pieprasījumu vai "priekšdarbu pieprasījumu" (piemēram, aptauju). Šī informācija tiks izmantota, lai organizētu un strukturētu diskusijas ievirzes sanāksmē (sk. 4.6.1.2. sadaļu).

"Uzaicinājumā sniegt sākotnējo pienesumu" vai "priekšdarbu pieprasījumā" ietver priekšlikumus un informācijas pieprasījumus par tematiem, kurus paredzēts apspriest ievirzes sanāksmē. Šie temati parasti ietver

— LPTP atsauces dokumenta tvērumu,

— galvenās attiecīgajā rūpniecības nozarē aktuālās vidiskās problēmas (piemēram, emisijas gaisā, ūdenī un augsnē, ūdens un enerģijas patēriņš, atkritumu rašanās, aprites ekonomika, dekarbonizācija, ķimikāliju izmantojums; sk. 4.6.1.2.1. sadaļu); izskatot esošu LPTP atsauces dokumentu, šeit būtu jāiekļauj vismaz galvenās vidiskās problēmas, kas jau ir apzinātas esošajā LPTP atsauces dokumentā,

— ievācamo stacijai vai iekārtai specifisko datu veidu un formātu,

— datu un informācijas vākšanas procedūru,

— LPTP atsauces dokumenta struktūru.

LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas pieprasījuma pamatā var būt arī informācija, kas pieejama esošā LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam".

Kopumā *EU-BRITE* attiecībā uz iepriekš minētajiem tematiem būtu jāizstrādā skaidri priekšlikumi ar attiecīgu pamatojumu. Ja par kādiem aspektiem rodas šaubas, būtu jāuzdod skaidri jautājumi (pieprasījumi), lai priekšlikumus precizētu.

Turklāt "uzaicinājumā sniegt sākotnējo pienesumu" vai "priekšdarbu pieprasījumā" var iekļaut informācijas pieprasījumus par šādiem jautājumiem:

— vispārīga informācija par attiecīgo nozari, piemēram, saistīto iekārtu skaits un lielums;

— pārskats par galvenajiem/tipiskajiem nozarē izmantotajiem procesiem;

— pārskats par tehniskajiem paņēmieniem, kas izmantoti, lai sasniegtu augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni kopumā. Šādu paņēmienu mērķis var būt emisiju novēršana un samazināšana, atkritumu rašanās novēršana, resursefektivitātes uzlabošana un aprites ekonomikas un dekarbonizācijas veicināšana;

— esoši tehniskie paņēmieni un jauni tehniskie paņēmieniem, kas jāvērtē, nosakot LPTP, kā arī jauni tehniskie paņēmieni un procesi, kuru īstenošana dotu vidiskus vai saimnieciskus ieguvumus nozarei;

— esošo tehnisko paņēmienu un procesu uzlabojumi attiecībā uz cilvēka veselības un vides aizsardzību vai ekonomiskajiem aspektiem, piemēram, drošāku ķimikāliju izmantošana; var sniegt arī informāciju par novecojušiem tehniskajiem paņēmieniem.

4.6. **Atskaites punkti informācijas apmaiņā**

4.6.1. **TDG sanāksme**

4.6.1.1. **Vispārīga informācija**

TDG sanāksmes organizē un vada *EU-BRITE*, un tās vēlams rīkot hibrīdformātā (klātienē un tiešsaistē). Sanāksmju darba valoda ir angļu valoda. Ievirzes sanāksmē un noslēguma sanāksmē par pamatu izmanto *EU-BRITE* sagatavotu informatīvu dokumentu, kurā nosaka diskusijām izvirzītos jautājumus un kuru pirms sanāksmes nosūta visiem TDG dalībniekiem (sk. 1.2.5., 4.6.1.2. un 4.6.1.4. sadaļu).

4.6.1.2. **Ievirzes sanāksme**

Informatīvajam dokumentam vajadzētu būt par pamatu ievirzes sanāksmes diskusiju organizēšanai un strukturēšanai. Tajā būtu jāņem vērā informācija, kas ievākta agrīno priekšdarbu posmā (sk. 4.5.1. sadaļu) un priekšdarbu posmā (sk. 4.5.2. sadaļu), un tas būtu jādara pieejams TDG vismaz četras nedēļas pirms sanāksmes.

Ievirzes sanāksmē it sevišķi vajadzētu pievērsties tālāk minētajiem jautājumiem un vienoties par tiem.

1. LPTP atsauces dokumenta tvērums un struktūra.

2. Galvenās saistītajā nozarē aktuālās vidiskās problēmas (sk. 4.6.1.2.1. sadaļu).

3. LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas vai izskatīšanas laikā ievācamās informācijas veids un apmērs.

4. Process, kā TDG attiecīgos gadījumos LPTP atsauces dokumentā nosaka un paskaidro,

   i. ko uzskata par "normāliem" ekspluatācijas apstākļiem un "ārpusnormāliem" ekspluatācijas apstākļiem attiecībā uz darbībām, kuras ietilpst LPTP atsauces dokumenta tvērumā;

   ii. kādi ir veicamie pasākumi, lai novērstu vai, ja tas nav praktiski iespējams, samazinātu piesārņojumu ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos (piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana vai pilnīga ekspluatācijas izbeigšana; sk. arī 2.3.7. sadaļu).

5. Orientējošs darba grafiks, kura pamatā ir tipiskā darbplūsma, kas minēta 1.2.5. sadaļā, jo īpaši attiecībā uz termiņu, līdz kuram pēc ievirzes sanāksmes jāsaņem informācijas kopums.

6. Konkrētie TDG uzdevumi, arī TDG apakšgrupu uzdevumi, ja tādas pastāv (sk. 4.2.3. sadaļu), ar norādi, kuri TDG dalībnieki apņēmušies sniegt kādu informāciju.

7. Ievirzes sanāksmē arī būtu jānodrošina iespēja informēt TDG dalībniekus par jautājumiem, kuru gadījumā attiecībā uz LPTP atsauces dokumentiem jānodrošina konsekventums, it sevišķi šādiem:

   i. veidi, kā rīkoties ar potenciāli konfidenciālu komercdarbības informāciju un sensitīvu informāciju saskaņā ar konkurences tiesībām, interešu konfliktiem un saistītiem jautājumiem (sk. 5.3. sadaļu),

   ii. mijiedarbība ar citiem LPTP atsauces dokumentiem,

   iii. konkrētie rīki, kurus TDG izmantos, lai ievāktu informāciju, apmainītos ar to, kā arī to analizētu. TDG iepazīstina ar *BATIS* (sk. 4.7.1. sadaļu), kā arī ar ievirzes sanāksmē noteiktās informācijas iesniegšanas kārtību.

Pēc tam izsūta ievirzes sanāksmes secinājumus un atskaiti par to. Sanāksmes atskaiti ir dara publiski pieejamu.

4.6.1.2.1 **Galveno vidisko problēmu (GVP) apzināšana**

Lai process būtu rezultatīvs un efektīvs, LPTP atsauces dokumenta izstrādē galveno uzmanību pievērš galvenajām vidiskajām problēmām (GVP), kas jārisina informācijas apmaiņā un LPTP secinājumos. GVP var attiekties, piemēram, uz konkrēta piesārņotāja emisiju, atkritumu rašanos vai resursefektivitāti, piemēram, ūdensefektivitāti, energoefektivitāti.

Ar GVP saprot vidiskas problēmas, ko konkrēta LPTP atsauces dokumenta kontekstā uzskata par pietiekami svarīgām, lai būtu pamatota informācijas vākšana, izmantojot iekārtām, stacijām un procesiem specifiskas aptaujas lapas, un nepieciešamības gadījumā – informācijas kopuma vākšana. Šādas informācijas vākšanas mērķis ir iegūt LPTP un, ja tas ir iespējams un lietderīgi, LPTP SEL, LPTP SVSL vai etalonus šo problēmu risināšanai.

LPTP atsauces dokumenta mērķis ir risināt problēmas, kas ir aktuālas Eiropas līmenī, un ar to nevar atrisināt visus vietēja rakstura jautājumus visā Savienībā. TDG šis būtu jāizmanto kā pamatprincips GVP noteikšanā. Šajā kontekstā problēma, kas nav atzīta par GVP LPTP atsauces dokumenta izstrādes sakarā (un kam līdz ar to nav noteikti LPTP SEL / LPTP SVSL / etaloni), tomēr var būt svarīga valsts, vietējā vai iekārtu līmenī, un kompetentajām iestādēm tā var būt jārisina ([18]).

GVP būtu jānosaka pēc iespējas agrākā informācijas apmaiņas procesa posmā. Ievirzes sanāksmē būtu jācenšas panākt plašu TDG vienprātību par GVP, un tai vajadzētu būt par pamatu detalizētas aptaujas lapas izstrādei to datu un kontekstuālās informācijas apkopošanai, kas vajadzīgi LPTP secinājumu noteikšanai. TDG var datu vākšanā iekļaut vēl citas vidiskas problēmas un to aktualitāti nozarē novērtēt vēlāk. Šādu papildu datu iekļaušana būtu jāpamato ar pārliecinošiem argumentiem un jānodrošina, ka to vēlāka novērtēšana TDG nerada nesamērīgu darba slodzi.

Nosakot GVP, ņem vērā tādus kritērijus un informācijas avotus kā

— darbības vai procesa radītā piesārņojuma relevantums, kā arī cita ietekme, ko tas var atstāt uz cilvēka veselību vai vidi kopumā (piemēram, ietekme uz resursiem, atkritumu rašanos);

— darbības nozīmīgums (GVP skarto iekārtu skaits, ģeogrāfiskais izvietojums, ieguldījums kopējās (rūpnieciskajās) emisijās Savienībā);

— iespējas noteikt jaunus vai papildu paņēmienus, kas piesārņojumu samazinātu vēl vairāk;

— iespējas noteikt tādus LPTP SEL, LPTP SVSL vai etalonus, kas uzlabotu vides aizsardzības līmeni salīdzinājumā ar esošajiem emisiju līmeņiem;

— informācija no vidiskajām atļaujām, emisiju monitoringa rezultāti, kā noteikts pārskatītās RED 24. panta 3. punkta b) apakšpunktā, un informācija no Rūpniecisko emisiju portāla;

— vispārīgie saistītie Savienības mērķi/prioritātes.

Iepriekš minētie kritēriji var nebūt pietiekami, lai apzinātu nozarē izmantotās vai emitētās bīstamās ķimikālijas vai potenciāli problemātiskos piesārņotājus, piemēram, ierobežotās monitoringa datu pieejamības dēļ. Šādos gadījumos, nosakot GVP, var izmantot arī šādus avotus:

— sistemātiska ķimikāliju / potenciāli problemātisku piesārņotāju apzināšana, piemēram, galveno nozares ražošanas procesos izmantoto ķimikāliju uzskaite ar informāciju par to emisiju trajektorijām un paredzamo nonākšanu vidē ([19]);

— rezultātus, kas gūti saistītā īpašā priekšdarbu pasākumā, kurā piedalījušies ķīmijas eksperti;

— *ECHA* sniegtā informācija;

— *INCITE* sniegtā informācija.

Ja pieejamie dati ir ierobežoti, TDG var apsvērt iespēju LPTP atsauces dokumentā iekļaut konkrētus LPTP secinājumus par monitoringu, lai nodrošinātu, ka dati ir pieejami nākamajās LPTP atsauces dokumenta izskatīšanās.

LPTP atsauces dokumenta izskatīšanā parasti tiek sagaidīts, ka GVP, kas iepriekš konstatētas esošajos LPTP secinājumos, joprojām būs aktuālas. Esošas GVP izslēgšana vai jaunas GVP pievienošana LPTP atsauces dokumenta izskatīšanas laikā būtu labi jāpamato.

([18]) Sk. RED 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu un lietas C-626/22 122. punktu.

([19]) Sīkāku informāciju sk. *HAZBREF* ziņojumā (Bīstamas rūpnieciskās ķimikālijas RED LPTP atsauces dokumentos. *Interreg* Baltijas jūras reģions).

4.6.1.3. **TDG starpposma sanāksmes**

Vajadzības gadījumā pirms noslēguma sanāksmes var organizēt TDG starpposma sanāksmes, lai TDG varētu izdarīt secinājumus par būtiskiem LPTP atsauces dokumenta izstrādes elementiem, piemēram, par GVP, ierosināto LPTP secinājumu tvērumu vai elementiem, tādējādi atvieglojot noslēguma sanāksmes darba kārtību. Jebkurā gadījumā pirms starpposma sanāksmēm ir skaidri jānorāda, ka tiks izdarīti secinājumi un par kādiem tematiem. Sanāksmes dokumentus dara pieejamus TDG vismaz trīs nedēļas pirms sanāksmēm, un sanāksmēs izdarītos TDG secinājumus pienācīgi reģistrē (piemēram, sanāksmes secinājumos). Šajās sanāksmēs var paust arī atšķirīgus viedokļus (sk. 4.6.1.4.2. sadaļu).

4.6.1.4. **Noslēguma sanāksme**

4.6.1.4.1 **Vispārīga informācija**

Noslēguma sanāksmes mērķis ir rast risinājumu neatrisinātajiem jautājumiem, lai noslēgtu tehniskās apspriedes TDG ietvaros.

Tā ir vērsta uz secinājumu izstrādi un apstiprināšanu šādos jautājumos:

1. LPTP secinājumu saturs un struktūra (sk. 3. nodaļu);

2. jebkādas satura izmaiņas, kas jāveic LPTP atsauces dokumenta nodaļā "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" (sk. 2.3.7. sadaļu);

3. jautājumi, kas minami LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam" (sk. 2.3.9. sadaļu).

Galvenie jautājumi, kas jāapspriež noslēguma sanāksmē, un *EU-BRITE* priekšlikumi ir jāizklāsta detalizētā informatīvā dokumentā.

Informatīvais dokuments būtu jādara pieejams TDG vismaz sešas nedēļas pirms sanāksmes. Ja pirms noslēguma sanāksmes jau ir notikušas starpposma sanāksmes un jau ir panākta vienošanās par būtiskiem LPTP atsauces dokumenta izstrādes elementiem, informatīvais dokuments būtu jādara pieejams vismaz četras nedēļas pirms sanāksmes.

Informatīvajā dokumentā iekļauj vismaz galveno saņemto piezīmju novērtējumu (sk. 0. sadaļu). *EU-BRITE* ir arī jāiesniedz TDG vismaz jaunākā LPTP atsauces dokumenta nodaļu "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" (sk. 2.3.7. sadaļu) un "Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)" (sk. 2.3.8. sadaļu) redakcija, kā arī grafiku apkopojums vai datu vizualizācijas rīks diskusijām noslēguma sanāksmē.

Noslēguma sanāksmes mērķis ir izstrādāt secinājumus, kurus klātesošie TDG dalībnieki apstiprina plašā vienprātībā. Tomēr vienprātība nav priekšnoteikums, un, ja viedokļi atšķiras, tie būtu jāreģistrē, kā norādīts 4.6.1.4.2. sadaļā.

4.6.1.4.2 **Atšķirīgi viedokļi**

EU-BRITE LPTP, kā arī ar LPTP saistītie emisiju līmeņi un vidiskā snieguma līmeņi (sk. 3.3. sadaļu) būtu jāizstrādā, balstoties uz informāciju, kas pieejama laikā, kad dokumenta projektu nosūta TDG izmantošanai noslēguma sanāksmē (sk. 4.6.1.4. sadaļu). Šī informācija var ietvert no TDG saņemtus konkrētus priekšlikumus attiecībā uz LPTP vai saistītajiem emisiju līmeņiem, vidiskā snieguma līmeņiem vai etaloniem.

No TDG dalībniekiem tiek gaidīti pamatoti tehniskie un ekonomiskie argumenti attiecībā uz jautājumiem, kuros tie LPTP secinājumu projektam nepiekrīt. Sākotnēji šādi argumenti būtu jāiesniedz kā piezīmes par LPTP atsauces dokumenta projektu noteiktajā apspriešanas posmā (sk. 1.2.5. sadaļu).

Ja TDG galu galā kādā jautājumā nepanāk vienprātību, atšķirīgie viedokļi un to pamatojums būtu jāizklāsta LPTP atsauces dokumenta sadaļā "Nobeiguma piezīmes un ieteikumi turpmākajam darbam" tikai tad, ja ir izpildīti šie abi nosacījumi:

1) atšķirīgā viedokļa pamatā ir informācija, kas TDG jau bija pieejama, izstrādājot LPTP secinājumus LPTP atsauces dokumentam, vai ir sniegta laikā, kad par attiecīgo dokumenta projektu varēja sniegt piezīmes;

2) attiecīgie TDG dalībnieki sniedz pienācīgu atšķirīgā viedokļa pamatojumu, ko pamato attiecīgi tehniskie vai ekonomiskie dati.

Atšķirīgs viedoklis ir jāpauž attiecīgās diskusijas laikā noslēguma sanāksmē vai citā TDG sanāksmē, kurā tiek izstrādāti secinājumi (sk. 4.6.1.3. sadaļu), un tas pēc tam ir jāapstiprina rakstiski kopā ar paskaidrojumu par tā pamatojumu.

Dokumentā būtu skaidri jānorāda, kuras dalībvalstis, NVO, kas iestājas par cilvēka veselību vai vides aizsardzību, vai nozares apvienības atšķirīgo viedokli pauž vai atbalsta (sk. 2.3.9. sadaļu).

4.6.2. **Datu ievākšanas aptaujas lapas izstrāde**

Iekārtām, stacijām un procesiem specifiskus datus un kontekstuālo informāciju ievāc, izmantojot *EU-BRITE* izstrādātu nozarspecifisku aptaujas lapu. Aptaujas lapas mērķis ir apkopot informāciju par tehnisko paņēmienu sniegumu, lai to ņemtu vērā, nosakot LPTP vai JTP. *EU-BRITE* aptaujas lapu sagatavo pēc iespējas lietotājdraudzīgu, lai operatori to varētu viegli saprast.

Aptaujas lapa un datu vākšanas process būtu jāizstrādā tā, lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, nodrošinot, ka tie ir lietotājdraudzīgi, efektīvi un piemēroti sadarbīgai aizpildīšanai uzņēmumos. Šie mērķi būtu jāatbalsta ar tālākiem uzlabojumiem digitalizācijas ceļā (piemēram, integrētām kvalitātes nodrošināšanas / kvalitātes kontroles procedūrām, iepriekš aizpildītiem datu laukiem un citām digitālām funkcijām). Aptaujas lapai vajadzētu būt pietiekami elastīgai, lai tajā varētu iekļaut mērķētus papildu datu atjauninājumus.

EU-BRITE sagatavo pirmo aptaujas lapu un to iesniedz TDG pirmajai piezīmju sniegšanas kārtai. Ja priekšdarbu posmā ir panākts pietiekams progress, to var darīt ievirzes sanāksmē; pretējā gadījumā tam būtu jānotiek pēc tam.

Balstoties uz TDG piezīmēm, *EU-BRITE* ar TDG palīdzību aptaujas lapu pielāgo. Atkarībā no TDG piezīmēm un atsauksmēm var būt viens vai vairāki starpposma projekti. Pēc tam par aptaujas lapas galīgo redakciju vienojas, piemēram, īpašā TDG darbseminārā.

Kad TDG ir vienojusies par aptaujas lapas saturu un formātu, dažiem TDG izraudzītiem industriālajiem operatoriem var lūgt to izmēģināt, pirms datu vākšana sākas oficiāli. Tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka aptaujas lapa ir piemērota iekārtu, staciju vai procesu specifikai.

4.6.3. **Datu un informācijas vākšana un analīze**

4.6.3.1. **Datu un informācijas vākšana**

Ievācot datus un informāciju, ievāc gan vispārīgu informāciju (“informācijas kopumu”) par nozari, gan iekārtām, stacijām un procesiem specifiskus datus un kontekstuālu informāciju.

Tipiskie iekārtām, stacijām un procesiem specifisku datu un kontekstuālās informācijas vākšanas posmi ir šādi.

— TDG dalībnieki (parasti dalībvalstis, iespējams, ar nozares atbalstu) apzina vairākas iekārtas vai stacijas ar labu sniegumu un izplata aptaujas lapu to operatoriem. Sarakstu, kurā iekļauj iekārtas vai stacijas ar labu sniegumu, veido tā, lai maksimāli palielinātu nozares reprezentativitāti un datu kvalitāti/robustumu. Iekārtām vai stacijām ar labu sniegumu sniegums ne vienmēr ir vienlīdz labs attiecībā uz visām vidēm.

— Operatori aizpilda aptaujas lapas (iespējams, ar dalībvalsts vai nozares pārstāvju atbalstu).

— Dalībvalstu pārstāvji un kompetentās iestādes pārbauda aizpildīto aptaujas lapu pilnīgumu un konsekventumu. Lai šo procedūru atvieglotu, *EU-BRITE* var nodrošināt kontrolsarakstus.

— Dalībvalstu kompetentās iestādes aizpildītās aptaujas lapas nosūta atpakaļ.

— Konfidenciālas informācijas gadījumā sk. 5.3. sadaļu.

Tās informācijas kopumu, kas apsolīta vai apzināta ievirzes sanāksmes secinājumos, TDG ievieto tieši *BATIS*.

4.6.3.2. **Datu un informācijas analīze**

Apkopotos datus un informāciju attēlo un analizē, izmantojot uzņēmējdarbības datu un vizuālās analītikas platformu datu atklāšanai.

Izmantojot datu vizualizācijas rīku, TDG dara pieejamu attiecīgu vizualizāciju kopumu (piemēram, grafikus, tabulas, sarakstus, kartes, aprēķinātās vērtības, kontekstuālo informāciju), ko sauc par lapu. Dažādās lapas sagrupē saistītā lietotnē. Kad lietotne ir izveidota, to kopīgo ar visu TDG, un to papildus citiem aktuāliem dokumentiem, kas kopīgoti, izmantojot *BATIS* (sk. 4.7.1. sadaļu), var izmantot datu un informācijas analīzei. Konfidenciālas informācijas gadījumā dalībvalstu pārstāvjiem TDG piešķir piekļuvi pēc informācijas neizpaušanas līguma parakstīšanas (sk. 5.3. sadaļu).

4.6.3.3. **Datu novērtēšanas darbsemināri**

LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas/izskatīšanas procesā būtu jānotiek vismaz diviem datu novērtēšanas darbsemināriem – vienam pirms LPTP atsauces dokumenta pirmā projekta nodošanas piezīmju sniegšanai un otram pirms noslēguma sanāksmes. Lai risinātu konkrētus jautājumus, var organizēt papildu darbseminārus.

Pirms pirmā projekta pieņemšanas rīkotā datu novērtēšanas darbsemināra galvenais mērķis ir izskatīt un pārbaudīt ievāktos datus un kontekstuālo informāciju. Tas ietver datu pilnīguma, precizitātes un konsekventuma izvērtēšanu, kā arī datu vākšanā iesaistīto iekārtu vidiskās ietekmes nozīmīguma izprašanu. Darbsemināra diskusijās būtu jāņem vērā dati kopā ar kontekstuālu informāciju, piemēram, piemērotajiem tehniskajiem paņēmieniem un vidisko sniegumu. Šīm diskusijām vajadzētu būt vērstām arī uz to, lai precizētu jautājumus, kas nav atrisināti ievirzes sanāksmē, piemēram, par GVP, un tām būtu jādod iespēja vēlākās sanāksmēs par šiem neatrisinātajiem jautājumiem izdarīt pienācīgus secinājumus. Attiecīgā gadījumā, gatavojoties LPTP, LPTP SEL un LPTP SVSL noteikšanai, darbsemināra laikā TDG būtu arī jādod iespēja apspriest metodisko pieeju ievākto datu analizēšanai, grupēšanai un interpretēšanai, arī starp tehniskajiem paņēmieniem, ekspluatācijas apstākļiem un vidisko sniegumu pastāvošās saiknes noteikšanai. Darbseminārā būtu arī jāapspriež, vai dažas aptaujas lapas ir jāatjaunina un kā tās ņemt vērā datu novērtējumā.

Datu analīzes vai darbsemināru diskusiju rezultātā var arī pieprasīt papildu datus vai informāciju.

Datu novērtēšanas darbseminārā pirms noslēguma sanāksmes TDG var apspriest svarīgus jautājumus, kas izriet no piezīmēm par pirmo projektu. Vajadzības gadījumā pirms noslēguma sanāksmes var organizēt citus datu novērtēšanas darbsemināru, piemēram, ja LPTP atsauces dokuments aptver daudzus dažādus procesus vai ja ir jāizskaidro būtiskas izmaiņas pirmajā projektā datu analīzes dēļ.

Jāatzīmē, ka šajos datu darbsemināros secinājumus par LPTP SEL/LPTP SVSL vai etalonu diapazoniem neizdara.

4.6.3.4. **LPTP noteikšana un LPTP SEL/LPTP SVSL ieguve**

LPTP noteikšanā un saistīto LPTP SEL atvasināšanā izmanto sadarbīgu un iteratīvu pieeju, ko izmanto, sagatavojot un izskatot visus LPTP atsauces dokumentus. Pieeja ietver šādus posmus:

1. galveno nozares vidisko problēmu apzināšana;

2. šo jautājumu risināšanai vispiemērotāko tehnisko paņēmienu izpēte;

3. saistīto emisiju līmeņu noteikšana saskaņā ar Savienībā un visā pasaulē pieejamajiem datiem un informāciju un izmantojot integrētu pieeju;

4. to apstākļu izpēte, kādos šie emisiju līmeņi sasniegti, piemēram, izmaksas, šķērsvidiskā ietekme, vidiskie ieguvumi;

5. LPTP un ar tiem saistīto emisiju līmeņu izraudzīšanās.

TDG ir iesaistīta katrā no šiem posmiem. *EU-BRITE* tehniskajai darba grupai ierosina LPTP un LPTP SEL projektus dažādos procesa posmos (piemēram, LPTP atsauces dokumenta pirmajā projektā un atjauninātajos priekšlikumos, kuru pamatā ir TDG piezīmes par pārskatīto LPTP secinājumu projektu pirms noslēguma sanāksmes). Pēc tam priekšlikumus noslēguma sanāksmē apspriež un secinājumus izdara visa TDG.

TDG no savāktajiem datiem un informācijas atvasina pamatotus LPTP SEL, vajadzības gadījumā izmantojot ekspertu slēdzienu. LPTP SEL noteikšanas pamatā nevar būt tikai statistisks ziņoto emisiju vērtību novērtējums. LPTP SEL noteikšanas pamatelementi ir šādi:

— kvalitatīvu datu pieejamība, ņemot vērā, piemēram, monitoringa metodi, paraugošanas laiku, monitoringa punktu;

— norāde par izcelsmi/avotiem un faktoriem, kas ietekmē attiecīgā piesārņotāja emisiju līmeni;

— tas, vai pastāv tehniskie paņēmieni, kas ir piemēroti attiecīgā piesārņotāja emisiju novēršanai/samazināšanai;

— tas, vai tehnisko paņēmienu īstenošanai vajadzīgie tehniskie risinājumi ir pienācīgi projektēti, uzturēti un ekspluatēti;

— nosacījumi, saskaņā ar kuriem tehniskos paņēmienus piemēro, ņemot vērā arī ekonomiskus apsvērumus;

— EN vai ISO monitoringa standartu izmantošana un saistītā nenoteiktība;

— ziņoto datu monitoringa biežums;

— ziņoto datu vidējošanas periodi;

— ziņotajos datos konstatējamie maksimumi datu svārstības normālos ekspluatācijas apstākļos (piemēram, partijveida procesos);

— jebkāda saistītā šķērsvidiskā ietekme.

Ziņotie emisiju dati vai vidiskā snieguma dati nebūtu jāņem vērā, ja

— tie nav saistīti ar tehniskajiem paņēmieniem vai tehnisko paņēmienu kombināciju;

— tie neatbilst atļaujā noteiktajām emisiju robežvērtībām vai snieguma robežvērtībām.

Ja pastāv ierobežojumi attiecībā uz kāda tehniskā paņēmiena piemērojamību, tie būtu jāapraksta pēc iespējas sīkāk.

Ekspertu slēdziens ir īpaši svarīgs, ja pieejamie dati ir ierobežoti, piemēram, attiecībā uz paņēmieniem, kas nodrošina pamatīgu industriālo pārveidi, bīstamām ķimikālijām vai jauniem piesārņotājiem.

LPTP SVSL nosaka atsevišķiem procesiem, kuriem ir līdzīgi raksturlielumi, piemēram, enerģijas nesēji, izejvielas (jo īpaši kritiski svarīgas izejvielas), ražošanas vienības un galaprodukti, un augsta viendabības pakāpe visā Savienībā, ja dati, kas darīti pieejami informācijas apmaiņā LPTP noteikšanas vajadzībām, ir pietiekami robusti. LPTP secinājumos var iekļaut arī orientējošus etalonus, kas operatoriem jāiekļauj savā vidiskās pārvaldības sistēmā, ja vidiskais sniegums ir ļoti atkarīgs no konkrētajiem procesu apstākļiem.

4.6.4. **LPTP atsauces dokumenta projekti un TDG piezīmes**

Katru pārskatāmā LPTP atsauces dokumenta projektu veido kā konsolidētu versiju, atzīmējot jauno informāciju un veiktās izmaiņas salīdzinājumā ar

1. iepriekš publicēto LPTP atsauces dokumenta versiju;

2. informāciju, kas ietverta iepriekšējā projektā vai projektos, kas izstrādāti izskatīšanas procesā.

EU-BRITE nosūta projektus TDG, lai nodrošinātu dokumenta profesionālizvērtēšanu un ievāktu trūkstošo informāciju. Piezīmes ir jāiesniedz *EU-BRITE* noteiktā termiņā (sk. 1.2.5. sadaļu) un noteiktos formātos.

Pēc katra LPTP atsauces dokumenta projekta nosūtīšanas seko piezīmju sniegšanas periods vismaz astoņu nedēļu garumā, lai TDG dalībnieki var sniegt savas piezīmes un ierosinājumus par dokumentu (sk. 1.2.5. sadaļu).

Galvenais apspriešanas mērķis ir aicināt TDG dalībniekus veikt profesionālizvērtēšanu un validēt informāciju, kas iekļauta dokumentā, kā arī aizpildīt trūkstošo informāciju, iesniedzot papildu datus. Pamatotos izņēmuma gadījumos, ja ir jāievāc sīkāka informācija, lai pamatotu iesniegtās piezīmes, tas būtu skaidri jānorāda piezīmēs un šāda informācija būtu jāiesniedz ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc piezīmju iesniegšanas termiņa.

Lai LPTP atsauces dokumenta izskatīšanu mērķtiecīgi virzītu un paātrinātu, par projektiem iesniegtās piezīmes būtu jāiedala divās grupās.

1. Pirmajā grupā būtu jāietver piezīmes, kuras TDG dalībnieki uzskata par būtiskām (t. i., piezīmes, kuras ietekmē LPTP secinājumus, LPTP atsauces dokumenta tvērumu, tā struktūru).

2. Otrajā grupā būtu jāietver mazsvarīgas piezīmes (piemēram, piezīmes par drukas kļūdām un tādas piezīmes, kuras LPTP secinājumus neietekmē).

TDG dalībniekiem būtu jānodrošina, ka pirms piezīmju nosūtīšanas *EU-BRITE* tās visas tiek iedalītas vienā no šīm divām grupām. Balstoties uz šo iedalījumu, *EU-BRITE* vajadzētu apkopot un izplatīt statistiku, lai sniegtu aptuvenu priekšstatu par paredzamo darba slodzi un palīdzētu agrīnā procesa stadijā konstatēt būtiskas problēmas.

Piezīmes, kas tiek uzskatītas par būtiskām, *EU-BRITE* būtu jāizskata prioritārā kārtā.

EU-BRITE tehniskajai darba grupai informatīvajā dokumentā noslēguma sanāksmes vajadzībām sniedz detalizētus komentārus par to, kā **būtiskās** TDG piezīmes ir ņemtas vērā (sk. 4.6.1. sadaļu). Pirms LPTP atsauces dokumenta iesniegšanas forumam *EU-BRITE* tehniskajai darba grupai sniedz atsauksmes par to, kā visas piezīmes ir ņemtas vērā (sk. 1.3. sadaļu).

4.7. **Informācijas apmaiņas rīki**

4.7.1. **LPTP informācijas sistēma (BATIS)**

BATIS ir tīmekļa lietojumprogramma, kas izveidota, lai atvieglotu informācijas apmaiņu par LPTP, kā arī iekšējais process, kuru *EU-BRITE* veic, lai sagatavotu vai izskatītu LPTP atsauces dokumentus. Papildus *EU-BRITE* darbiniekiem piekļuve *BATIS* ir tikai ieceltajiem foruma un TDG dalībniekiem. Lai veicinātu informācijas apmaiņu katras TDG ietvaros, *BATIS* ir pieejama TDG dalībnieku kontaktinformācija.

Galvenais sistēmas mērķis ir *EU-BRITE* palīdzēt organizēt un pārvaldīt ar LPTP atsauces dokumentiem saistīto informāciju, nodrošināt caurredzamību un palīdzēt iegūt kvalitatīvus LPTP atsauces dokumentus.

BATIS palīdz saglabāt caurredzamību LPTP atsauces dokumenta sagatavošanas un izskatīšanas procesā. Šajā nolūkā *BATIS* ir pieejama visa informācija, kas iegūta LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas vai izskatīšanas kontekstā, izņemot konfidenciālu vai sensitīvu informāciju (sk. 5.3. sadaļu).

EU-BRITE atbild par vispārējo informācijas pārvaldību *BATIS*. *EU-BRITE* informāciju/dokumentus *BATIS* strukturē tā, lai TDG un foruma dalībnieki tos var viegli atrast (piemēram, pārvietojot TDG dalībnieku tieši augšupielādētos dokumentus).

Jo īpaši *EU-BRITE* atbild par to, lai *BATIS* būtu pieejama informācija par TDG sanāksmēm un apakšgrupu sanāksmēm (piemēram, informatīvie dokumenti, sanāksmju protokoli, sanāksmju slaidi), kā arī par LPTP atsauces dokumentu projektiem saņemtās TDG piezīmes un *EU-BRITE* atsauksmes par šīm piezīmēm (sk. 0. sadaļu), ja visa šī informācija nav tiešā veidā ielādēta *BATIS*.

TDG dalībnieki ir atbildīgi par sava individuālā pienesuma ielādēšanu *BATIS*. *BATIS* lietotājiem ir pieejama tiešsaistes lietošanas pamācība.

BATIS ir funkcija, kas TDG dalībniekiem dod iespēju automātiski (t. i., katru dienu) uzzināt, vai ir augšupielādēta jauna informācija.

4.8. **Personas datu drošība**

EU-BRITE apkopo jauniecelto TDG dalībnieku un foruma locekļu personas datus, kuri ietver katra dalībnieka vārdu, uzvārdu un kontaktinformāciju, vienīgi tādēļ, lai *EU-BRITE* varētu pārvaldīt TDG dalībnieku un foruma locekļu līdzdalību LPTP atsauces dokumentu sagatavošanā/izskatīšanā un viņiem dotu piekļuvi pārvaldības rīkiem, kas vajadzīgi, lai rediģētu un izskatītu LPTP atsauces dokumentus un citus dokumentus.

Komisija ir apņēmusies ievērot lietotāju privātumu. Privātuma politika, kas attiecas uz fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, kuru veic Eiropas Savienības iestādes, balstās uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ([20]). Lai iegūtu sīkāku informāciju, var iepazīties ar paziņojumu par privātumu, kas TDG dalībniekiem un foruma locekļiem pieejams *EU-BRITE* vietnē.

TDG dalībnieki un foruma locekļi jebkurā laikā var izmantot savas tiesības piekļūt saviem datiem un tos mainīt, sazinoties ar *EU-BRITE*.

5 5. NODAĻA. DATU UN INFORMĀCIJAS IEVĀKŠANA UN IESNIEGŠANA

5.1. Ievads

Šajā nodaļā ir sniegti norādījumi par datu un informācijas kopuma ievākšanu informācijas apmaiņai, kas minēta pārskatītās RED 13. panta 3. punkta c) apakšpunktā.

5.2. Vispārīgi LPTP atsauces dokumentu sagatavošanai un izskatīšanai vajadzīgo datu un informācijas ievākšanas un iesniegšanas principi

Datiem un informācijai, ko ievāc un iesniedz *EU-BRITE*, par iekārtu, staciju un procesu vidisko sniegumu un izmantotajiem tehniskajiem paņēmieniem, kā arī to tehnisko un ekonomisko realizējamību, būtu jānodrošina LPTP atsauces dokumentu un LPTP secinājumu sagatavošana, izskatīšana un vajadzības gadījumā atjaunināšana, kā aprakstīts 3. nodaļā.

Vispārīgie principi, kuri TDG dalībniekiem būtu jāņem vērā datu vākšanā un iesniegšanā, ir šādi.

1. LPTP un JTP noteikšanai ir vajadzīgas atsevišķu iekārtu, staciju un procesu līmeņa datu kopas, kurās norādīts gan panāktais vidiskais sniegums, gan tā sasniegšanai izmantotie tehniskie paņēmieni.

2. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai TDG dalībnieki sniegtu pilnīgas datu kopas vismaz iekārtu, staciju vai procesu līmenī, kā aprakstīts 5.4. sadaļā. Dati, kas agregēti no vairākām stacijām/iekārtām, parasti nav pietiekami, lai izdarītu secinājumus par LPTP, JTP, LPTP SEL un ar LPTP SVSL (sk. 3.3.2., 3.3.3. un 3.5.1. sadaļu).

3. Būtu jāmin un jādokumentē gan tehniskie paņēmieni, kas nolūkā minimalizēt ietekmi uz vidi un cilvēka veselību iekārtās, stacijās vai procesos izmantoti darbības gaitā, gan tie, kas izmantoti noslēguma posmā. Attiecīgā gadījumā būtu jāiesniedz pilns tehnisko paņēmienu apraksts (kopā ar datu kopām) atbilstoši 2.3.7.2. sadaļā norādītajam plānam.

4. Iesniegtie dati būtu jāpapildina ar skaidrām norādēm par to, vai tie attiecas uz normāliem vai ārpusnormāliem ekspluatācijas apstākļiem (piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga iekārtas apstādināšana un pilnīga ekspluatācijas izbeigšana); sk. 4.6.1.2. sadaļu.

5.2.1. Datu/informācijas veids

Galvenie dati/informācija būtu jāievāc vismaz līdz iekārtas, stacijas vai procesa līmenim vai pat vēl detalizētākam līmenim (piem., ražošanas līnijas, bloka, procesa, krāsns līmenim), skaidri atsaucoties uz piemērotajiem tehniskajiem paņēmieniem un citiem kontekstuāliem vai ar procesu saistītiem datiem (piemēram, enerģijas, ūdens, izejvielu patēriņš).

Attiecībā uz JTP datus var vākt no demonstrējumu prototipa relevantā vidē, t. i., testējot inženiertehniska mēroga prototipu vai sistēmas prototipu apstākļos, kas tuvu atdarina paredzēto galīgo ekspluatācijas vidi (vismaz 6.–7. TGL). Būtu jāņem vērā informācija no *INCITE* (sk. 4.4. sadaļu) par JTP vidisko sniegumu.

Informāciju, kas sniedz vispārēju priekšstatu par nozari – kas var ietvert ražošanas nozares jaudas, ražošanas līmeņus, tirgus informāciju, cenas un citu, iespējams, sensitīvu informāciju – var iesniegt apkopotā veidā, taču tas galvenokārt būs noderīgi, izstrādājot vai atjauninot LPTP atsauces dokumenta nodaļas "Vispārīga informācija" un "Pašreizējie emisiju un patēriņa līmeņi" (sk. 2.3.4. un 2.3.6. sadaļu).

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39.–98. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Lai varētu izstrādāt LPTP atsauces dokumenta nodaļu "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" (sk. 2.3.7. sadaļu), iesniegtajai informācijai par tehniskajiem paņēmieniem vajadzētu, ciktāl iespējams, aptvert visus 5.4. sadaļā minētos aspektus. Tehnisko paņēmienu sniegumam būtu jānorāda konteksts, un tas jāapliecina ar attiecīgiem ekspluatācijas un ekonomiskiem datiem (sk. 5.4. sadaļu).

Būtu jāsniedz informācija no iekārtām, kuru sniegumu uzskata par vislabāko (attiecībā uz cilvēka veselības un vides aizsardzību kopumā). Attiecībā uz šādām iekārtām 5.4. sadaļā minētajai informācijai vajadzētu būt pietiekami detalizētai, lai tā palīdzētu izprast, kā novērotais augstais vidiskā snieguma un cilvēka veselības aizsardzības līmenis ir sasniegts. Tas nenozīmē, ka būtu jāievāc un jāiesniedz informācija tikai par iekārtām, stacijām vai procesiem ar vislabāko sniegumu. LPTP atsauces dokumenta 3. nodaļas "Esošie emisiju un patēriņa līmeņi" (sk. 2.3.6. sadaļu) atjaunināšanai ir nepieciešams, lai informācija tiktu iesniegta par attiecīgajā laikā novērojamo visa procesa un tā apakšprocesu emisiju un patēriņa līmeņu diapazonu. Šajā informācijā cita starpā būtu jāņem vērā izmantoto procesu atšķirības, kā arī iekārtu lielums un vecums.

5.2.2. **Datu formāts**

Informācija iekārtas, stacijas vai procesa līmenī parasti *EU-BRITE* būtu jāiesniedz, izmantojot vienotu veidni, arī īpašus tiešsaistes rīkus, kuru saturs ir apspriests un saskaņots ar TDG. Tas neliedz iesniegt papildu palīgdokumentus (piemēram, procesa plūsmas diagrammas), izmantojot citus līdzekļus, ja to uzskata par lietderīgu. Lai līdz minimumam samazinātu datu vākšanai nepieciešamo darbu, TDG tiek mudināta ņemt vērā periodiskās ziņošanas prasības (piemēram, Rūpniecisko emisiju portāla ietvaros) un datu pieejamību. Ievākt daudz informācijas, darīt iespējamu datu salīdzināšanu, kā arī konstatēt datu trūkumu un anomālijas ļoti palīdz veidnes. Tas neizslēdz iespēju izmantot papildu datus (piemēram, gadījumu izpēti, tehniskos un izmaksu datus par īpašiem tehniskiem paņēmieniem), ja to uzskata par svarīgu LPTP secinājumu izstrādei.

Galvenie dati/informācija, kuri būtu jāietver veidnē, lai ievāktu pilnīgas datu kopas iekārtas, stacijas un procesa (vai vēl detalizētākā) līmenī, norādīti 5.4. sadaļā (norādīts vajadzīgais vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati).

5.2.3. **Datu kvalitāte**

Ievāktajai informācijai vajadzētu būt pietiekami detalizētai, lai to varētu novērtēt un salīdzināt ar citiem datiem un galu galā izmantot secinājumu izdarīšanai par LPTP un JTP (sk. 3. nodaļu).

Sniegtajiem datiem (jo īpaši emisiju un patēriņa datiem) vajadzētu būt par pēdējiem gadiem.

Visiem iesniegtajiem skaitļiem vajadzētu būt SI vienībās vai tādās vienībās, kuras parasti izmanto nozarē un par kurām ir vienojusies TDG, vēlams, ievirzes sanāksmē.

Visi dati pirms to iesniegšanas *EU-BRITE* būtu rūpīgi jāpārbauda, lai nodrošinātu, ka tie ir precīzi un pilnīgi, un lai atrastu un izlabotu kļūdas un nekonsekvences.

Ja tiek uzskatīts, ka aptaujas lapa nav pietiekami kvalitatīva datu novērtēšanai (piemēram, nepilnīgu datu vai trūkstošas informācijas dēļ salīdzinājumā ar citām aptaujas lapām), par aptaujas lapu atbildīgie TDG dalībnieki tiek aicināti to aizpildīt vai atjaunināt.

Iesniegtos datus, kuri tiek uzskatīti par lielā mērā nepilnīgiem vai kuros ir pārāk daudz kļūdu, nevajadzētu ņemt vērā.

5.3. **Ar konfidencialitāti saistīti jautājumi**

Var gadīties, ka *EU-BRITE* novērtējumiem ir vajadzīga vai noderīga konfidenciāla komercdarbības informācija un sensitīva informācija saskaņā ar konkurences tiesībām (piemēram, izmaksas, ražošanas apjoms). Saskaņā ar pārskatītās RED 13. panta 2. punktu ar informāciju, ko uzskata par konfidenciālu komercdarbības informāciju vai sensitīvu komercinformāciju, jāapmainās tikai tādā mērā, kāds ir tehniski nepieciešams LPTP atsauces dokumentu sagatavošanai, izskatīšanai un vajadzības gadījumā atjaunināšanai, un šādu konfidenciālu komercdarbības informāciju vai sensitīvu informāciju nedrīkst izmantot citām vajadzībām. Konfidenciāla komercdarbības informācija un sensitīva informācija neietver emisiju datus, jo tie ir publiski pieejami.

Ja *EU-BRITE* iesniegta informācija tiek uzskatīta par konfidenciālu komercdarbības informāciju vai sensitīvu informāciju saskaņā ar konkurences tiesībām un tāpēc to nevajadzētu iekļaut LPTP atsauces dokumentā, tas būtu skaidri jānorāda, informāciju nosūtot, kā arī jānorāda konfidencialitātes/sensitivitātes iemesls/pamatojums. Neskarot Savienības konkurences tiesību aktus, informācijā, ko uzskata par konfidenciālu komercdarbības informāciju vai sensitīvu komercinformāciju, dalās tikai ar Komisiju un – pēc konfidencialitātes un informācijas neizpaušanas līguma parakstīšanas – ar ierēdņiem un citiem publiskā sektora darbiniekiem, kuri pārstāv dalībvalstis vai Savienības aģentūras. Ja informāciju kopīgo ar citiem TDG dalībniekiem, tai jābūt anonimizētai tā, lai tajā nebūtu atsauces uz konkrētu operatoru vai iekārtu. Neanonimizētu informāciju drīkst kopīgot tikai tad, ja informācijas anonimizēšana liegtu rezultatīvi apmainīties ar informāciju par LPTP attiecīgi ar NVO, kas iestājas par cilvēka veselību vai vides aizsardzību, vai ar attiecīgajām industrijām, un ar noteikumu, ka minēto organizāciju un apvienību pārstāvji ir parakstījuši konfidencialitātes un informācijas neizpaušanas līgumu.

LPTP atsauces dokumentā nedrīkst iekļaut konfidenciālu komercdarbības informāciju un sensitīvu informāciju saskaņā ar konkurences tiesībām, ja vien šī informācija nav svarīgs LPTP secinājumu pamats. Šādos gadījumos informācijas sniedzējam ir jāpārbauda atbilstība konkurences tiesību aktiem un *EU-BRITE* īpaši jāpilnvaro šo informāciju iekļaut LPTP atsauces dokumentā.

Ir vairāki veidi, kā konfidenciālus/sensitīvus datus atspoguļot LPTP atsauces dokumentos, piemēram, informācijas agregēšana vai anonimizācija. To var darīt *EU-BRITE*, ja nepieciešams, sadarbībā ar tiem, kas šo informāciju snieguši.

Sīkāk apspriest, kura informācija ir nepieciešama, pieprasīto datu konfidencialitātes pakāpi (ja tāda ir noteikta) un praktisko kārtību, kādā rīkoties ar potenciāli konfidenciālu komercdarbības informāciju, sensitīvu informāciju saskaņā ar konkurences tiesībām, interešu konfliktiem un saistītajiem jautājumiem, balstoties uz ievirzes sanāksmē apspriesto procedūru, var aptaujas lapas veidne izstrādes laikā (sk. 4.6.1.2. un 5.4. sadaļu)

5.4. **Vidiskais sniegums un ekspluatācijas dati, kas vajadzīgi LPTP atsauces dokumenta nodaļām "Tehniskie paņēmieni, kas jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP" un "Secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP)"**

5.4.1. **Vispārīga informācija par vidisko sniegumu un ekspluatācijas datiem**

Šī sadaļa attiecas uz vidisko sniegumu un ekspluatācijas datiem. Tomēr, lai sagatavotu, izskatītu un attiecīgā gadījumā atjauninātu LPTP secinājumus, visi tehniskie paņēmieni, kuri jāņem vērā, nosakot LPTP un JTP, būtu LPTP atsauces dokumentā jāiekļauj saskaņā ar standarta struktūru, kas izklāstīta 2.3.7. sadaļā, ja ir sniegti citi dati, kas vajadzīgi, lai izdarītu secinājumus par LPTP (jo īpaši par ekonomiskajiem aspektiem, šķērsvidisko ietekmi un tehniskajiem apsvērumiem attiecībā uz izmantojamību).

Tāpēc TDG – vēlams, ievirzes sanāksmē – būtu jāpieņem lēmums par konkrētās nozares aptaujas lapas formātu un saturu (sk. 4.6.1.2. un 5.5. sadaļu).

Galvenie vidiskā snieguma un ekspluatācijas datu veidi, kuri būtu jāietver iekārtai, stacijai vai procesam specifisku datu ievākšanas veidnē, ir minēti nākamajās sadaļās.

5.4.2. **Resursefektivitāte**

5.4.2.1. **Vispārīga informācija par resursefektivitāti**

Iesniegtajai informācijai būtu jāietver dati par izejvielu un palīgmateriālu/ķimikāliju, ūdens un enerģijas izmantojumu attiecīgajos procesos. Resursefektivitātes dati ietver informāciju par detalizācijas pakāpi un sistēmas robežām.

5.4.2.2. **Izejvielu un palīgmateriālu patēriņš**

Ciktāl tas attiecas uz konkrētajām darbībām, informācijā iekārtas, stacijas vai procesa līmenī būtu jāiekļauj šādas ziņas:

1) izmantoto izejvielu un palīgmateriālu (tostarp otrreizējo materiālu, ķimikāliju un reciklēto atkritumu) veids un daudzums;

2) norāde, kādi tehniskie paņēmieni izmantoti, lai maksimāli efektīvi izmantotu resursus un novērstu vai līdz minimumam samazinātu bīstamu vielu izmantošanu vai tādu vielu izmantošanu, kas raisa ļoti lielas bažas; informācija par tehniskajiem paņēmieniem var ietvert gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumus, kas attiecas uz iekārtas projektēšanu, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju.

5.4.2.3. **Ūdens patēriņš**

Iesniegtajā informācijā būtu jānošķir dažādi izmantotā ūdens veidi, piemēram, dzesēšanas ūdens un tehnoloģiskais ūdens, un jānorāda, vai ūdens tiek atkalizmantots un, ja tiek, tad cik daudz. Datos/informācijā būtu jāiekļauj šādi elementi, ja tie attiecīgo darbību kontekstā ir aktuāli:

1) informācija par izmantotā ūdens izcelsmi un saņēmēju ūdensobjektu (piemēram, nosaukums, veids – lietusūdeņi, virszemes ūdeņi, t. i., ezers, upe, strauts, jūra, vai pazemes ūdeņi; attiecīgā gadījumā arī temperatūra, plūsma, kvalitāte);

2. informācija par sistēmas robežām (t. i., iekārtas daļām/procesiem, kuros izmanto ūdeni, par kuru tiek ziņoti dati), kam, ja iespējams, pievienota blokshēmas diagramma;

3) vai piegādātā ūdens attīrīšana tiek veikta objektā un norāde par veiktās apstrādes (piem., atsāļošana, filtrēšana) veidu;

4. norāde par tehniskajiem paņēmieniem (gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumiem, kas attiecas uz iekārtas projektēšanu, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju), kas izmantoti ūdens patēriņa samazināšanai. Ja centieni samazināt ūdens patēriņu rada koncentrētāku efluentu, tas būtu jānorāda, kā arī jāveic pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu koncentrētāka efluenta ietekmi uz vidi.

5.4.2.4. **Enerģijas izmantojums**

Ievāktajā informācijā būtu jāiekļauj šādi elementi, ja tie attiecīgo darbību kontekstā ir aktuāli.

1. Ielaide:

   i. izmantotā kurināmā/enerģijas veids un daudzums (piemēram, degvieleļļa, sašķidrinātā naftas gāze, dabasgāze, tvaiks, elektroenerģija (norāda elektroenerģijas avotu), atkritumi, biogāze, biodegviela vai biomasa, ko izmanto par kurināmo); norāda arī dzesēšanas un tehniskās gāzes (piemēram, N_2, O_2). Ja izmanto tvaiku, būtu jānorāda tvaika temperatūra un spiediens;

   ii. kurināmā/enerģijas patēriņš (par katru tipu), nodalot siltumenerģiju un elektroenerģiju.

2. Izlaide:

   i. vai tiek ražota enerģija (piemēram, elektroenerģija) un, ja tā, tad cik daudz. Ja rodas tvaiks, būtu jānorāda tvaika temperatūra un spiediens;

   ii. vai enerģija tiek pārdota vai siltumenerģiju izmanto objektā vai citur (piemēram, centralizētajai siltumapgādei).

3. Citi jautājumi:

   i. vai notiek enerģijas atgūšana un, ja tā notiek, kurā iekārtas daļā, kādā veidā un kādā apmērā;

   ii. vai ir eksotermiskas reakcijas un, ja tādas ir, kurā iekārtas daļā un cik daudz;

   iii. vai ir siltumzudumi un, ja tādi ir, kurā iekārtas daļā un cik daudz.

4. Norādot enerģijas patēriņa / energoefektivitātes vērtības, būtu jānorāda sistēmas robežas (iekārtas vai stacijas daļas/procesi, kas izmanto enerģiju, par kuru tiek ziņoti dati), monitoringa metodika un references apstākļi.

5. Tehniskie paņēmieni, ko izmanto, lai samazinātu enerģijas patēriņu un palielinātu energoefektivitāti; informācija par tehniskajiem paņēmieniem var ietvert gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumus, kas attiecas uz iekārtas projektēšanu, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju.

Enerģijas dati būtu jāizsaka kWh vai MJ uz produkta masu (vai izejvielu masu), norādot, vai to noteikšanai ir izmantotas zemākās vai augstākās siltumspējas vērtības.

5.4.3. **Emisijas ūdenī**

Iesniegtajā informācijā būtu jānošķir dažādi notekūdeņu veidi, piemēram, dzesēšanas ūdens un tehnoloģiskais ūdens, un jānorāda, vai ūdens tiek atkalizmantots un, ja tiek, tad cik daudz. Datos/informācijā būtu jāiekļauj šādi elementi, ja tie attiecīgo darbību kontekstā ir aktuāli.

1. Novadīto tehnoloģisko notekūdeņu daudzums un caurplūdums, kā arī norāde, vai ir iekļauti ārkārtas apstākļos novadīti notekūdeņi.

2. Par katru atsauces/paraugošanas punktu – informācija par novadītā tehnoloģiskā ūdens vai citu notekūdeņu plūsmu avotiem (piemēram, bloku procesiem). Lai palīdzētu novērtēt iespējamos gadījumus, kad piesārņoti notekūdeņi tiek sajaukti ar mazāk piesārņotām vai nepiesārņotām notekūdeņu plūsmām, būtu noderīgi iekļaut notekūdeņu plūsmas diagrammu. Vēlams arī par katru piesārņotāju ievākt informāciju par attiecīgo emisiju masas plūsmām vai īpatnējām slodzēm, lai varētu ņemt vērā iespējamo atšķaidīšanas ietekmi.

3. Tā novadītā ūdens (piemēram, dzesēšanas ūdens) daudzums, caurplūdums un temperatūra, kas nav tehnoloģiskais ūdens.

4. Vai iekārtā tiek savākts un attīrīts lietus ūdens un kādā apjomā.

5. Vai iekārtā tiek attīrīti notekūdeņi, kas nāk no citām iekārtām vai stacijām (tostarp komunālie notekūdeņi), un kā tas notiek.

6. Novadīto piesārņotāju emisiju līmeņi (kā koncentrācijas vai slodzes, tostarp attiecīgos gadījumos īpatnējās slodzes ([21]); sk. 3.3.2. sadaļu) katrai attiecīgajai notekūdeņu plūsmai un informācija par to, vai notekūdeņi saņēmējā ūdensobjektā tiek novadīti tieši vai netieši. Informācijā būtu arī skaidri jānorāda, vai tā attiecas uz ārpusnormāliem ekspluatācijas apstākļiem, piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana vai pilnīga ekspluatācijas izbeigšana). Šī informācija jāiesniedz kopā ar attiecīgo atsauces informāciju, kas norādīta 5.4.8. sadaļā.

7. Norāde par to, vai iekārtas ūdens efluents tiek attīrīts notekūdeņu attīrīšanas stacijā (NAS), kas atrodas objektā, vai citur (piem., komunālajās attīrīšanas stacijās vai centralizētās attīrīšanas stacijās visam industriālajam objektam).

8. Norāde par tehniskajiem paņēmieniem (gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumiem, kas attiecas uz iekārtas projektēšanu, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju), ko izmanto, lai novērstu, vai, ja tas nav iespējams, samazinātu emisijas ūdenī. Attiecībā uz piesārņojuma mazināšanas paņēmieniem būtu jānorāda, uz kādiem piesārņotājiem tie vērsti.

9. Informācija par piesārņotāja mazināšanas paņēmiena efektivitāti vai mazināšanas efektivitātes noteikšanai vajadzīgās ziņas par piesārņotāju daudzumu pirms un pēc paņēmiena izmantošanas.

10. Būtu jāiekļauj informācija par apstākļiem, kuri kavē pilnvērtīgu paņēmiena (arī emisiju mazināšanas paņēmiena) izmantošanu un kuru dēļ paņēmiena izmantošanu ir nepieciešams pilnīgi vai daļēji apiet, un pasākumiem, ko veic, lai atjaunotu pilnīgu tā darbību.

5.4.4. **Emisijas gaisā**

Iesniedzamajos datos/informācijā būtu jāiekļauj šādi elementi, ja tie ir attiecīgajai nozarei aktuāli.

1. Emitēto piesārņotāju emisiju līmeņi (kā koncentrācijas vai slodzes, tostarp attiecīgā gadījumā īpatnējās slodzes[22], sk. 3.3.2. sadaļu), nošķirot virzītās (piemēram, dūmeņu) emisijas un nevirzītās (piemēram, difūzās/fugitīvās) emisijas, norādot, vai ir iekļautas emisijas, kuras rodas ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos (piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana un pilnīga ekspluatācijas izbeigšana). Attiecībā uz īpatnējās slodzes datiem būtu skaidri jānorāda, uz kādu produktu tie attiecas. Šī informācija jāiesniedz kopā ar attiecīgo atsauces informāciju, kas norādīta 5.4.8. sadaļā.

2. Norāde par to, vai gāzes efluents tiek attīrīts centrālā gāzu attīrīšanas stacijā, kas atrodas objektā, vai citur.

3. Norāde gan uz difūzo/fugitīvo emisiju, gan uz dūmeņu emisiju avotiem (piem., bloku procesi).

([21]) Informācija par slodzēm (piemēram, emitēto piesārņotāju masa gadā) var palīdzēt noteikt piesārņojuma samazināšanas prioritātes.

4. Dūmgāzu caurplūdums, ko vajadzības gadījumā konvertē uz caurplūdumu standartapstākļos (sausa gāze 273,15 °K temperatūrā un pie 1 013 hPa spiediena).

5. References apstākļi (piem., koncentrācijas datiem būtu jāattiecas uz sausām atlikumgāzēm 273,15 °K temperatūrā un pie 1 013 hPa spiediena; pretējā gadījumā tas būtu jānorāda, un, ja piemērojams, būtu jāmin references skābekļa saturs). Jo īpaši attiecībā uz degšanas procesiem references apstākļos būtu jāiekļauj faktiskais O_2 saturs neatšķaidītā efluentā, paraugošanas punkta temperatūras (liesmas temperatūra, kameras temperatūra, efluenta temperatūra), apsildes veids (tiešā, netiešā).

6. Norāde par tehniskajiem paņēmieniem (gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumiem, kas attiecas uz iekārtas projektēšanu, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju), ko izmanto, lai novērstu, vai, ja tas nav iespējams, samazinātu emisijas gaisā. Attiecībā uz piesārņojuma samazināšanas paņēmieniem min piesārņotājus, uz kuriem tie vērsti.

7. Mazināšanas efektivitātes noteikšanai vajadzīgās ziņas par piesārņotāju daudzumu pirms un pēc paņēmiena izmantošanas.

8. Būtu jāiekļauj informācija par apstākļiem, kuri kavē pilnvērtīgu paņēmiena (arī emisiju mazināšanas paņēmiena) izmantošanu un kuru dēļ paņēmiena izmantošanu ir nepieciešams pilnīgi vai daļēji apiet, un pasākumiem, kas veikti, lai atjaunotu pilnīgu tā darbību.

5.4.5. **Emisijas augsnē un pazemes ūdeņos**

Iesniedzamajā informācijā būtu jāiekļauj šādi elementi, ja tie attiecīgajā nozarē ir aktuāli.

1. Iespējamie avoti (procesi, materiāli, vielas), kas var izraisīt augsnes vai pazemes ūdeņu kontamināciju.

2. Informācija par paņēmieniem, kas izmantoti, lai novērstu vai, ja tas nav iespējams, samazinātu emisijas augsnē un pazemes ūdeņos.

5.4.6. **Atlikumi**

Iesniedzamajā informācijā būtu jāiekļauj iekārtas, stacijas vai procesa līmeņa ziņas par tālāk norādītajiem aspektiem, ja tie attiecīgajā nozarē ir aktuāli.

1. Darbības rezultātā radušos/radīto atlikumu veidi (piemēram, dūņas) un daudzumi; ja tie ir pieejami un relevanti, norāda arī atbilstošos ES atkritumu kodus.

2. Darbības rezultātā radušos/radīto atlikumu (fizikālie/ķīmiskie) raksturlielumi (piem., metālu saturs, vidējais sausnas saturs).

3. Apglabāto organisko un neorganisko atkritumu īpatnējā masa un reciklēto atkritumu īpatnējā masa vai to atlikumu masa, kas tiek atkalizmantoti vai no kā tiek atgūti resursi, neatkarīgi no tā, vai tas notiek iekārtā, stacijā vai procesā vai ārpus tiem.

4. Norāde par tehniskajiem paņēmieniem (gan izmantoto tehnoloģiju, gan risinājumiem, kas attiecas uz iekārtas projektēšanu, būvi, apkopi, ekspluatāciju un dezekspluatāciju), ko izmanto, lai novērstu atlikumu rašanos, vai, ja tas nav iespējams, radušos atlikumus atkalizmantotu un no tiem atgūtu resursus vai reciklētu atkritumus iekārtas, stacijas vai procesa līmenī.

5.4.7. **Cita informācija**

Vidiskā snieguma un ekspluatācijas dati attiecīgos gadījumos būtu jāpapildina ar visu relevanto vispārīgo informāciju, piemēram, par

1. gadu, kad iekārta vai stacija nodota ekspluatācijā, un pamatīgu pāraprīkošanu veidu un datumu;

2. ražošanas procesu veidiem, izmantotajiem katalizatoriem un procesu aprīkojumu (piemēram, dzirnavas, siltummainis un krāsns);

3. galvenajiem procesa ekspluatācijas apstākļiem (piem., nepārtraukts vai partijveida process, atkārtojošās darbības, piemēram, krāsns dekoksēšana, katalizatoru reģenerācija, ražošanas slodze, procesa temperatūra);

4. dažādiem produkcijas veidiem un to, kā to kvalitāte/sastāvs varētu ietekmēt patēriņu/emisijas;

5. pasākumiem, kas veikti, lai novērstu vai, ja tas nav iespējams, samazinātu piesārņojumu ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos (piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana vai pilnīga ekspluatācijas izbeigšana);

6. pasākumiem, kas veikti, lai samazinātu negadījumu/avāriju iespējamību (biežumu) vai ietekmi uz vidi.

5.4.8. **Atsauces informācija, kura jāpievieno emisiju datiem**

5.4.8.1. **Vispārīga informācija**

Attiecībā uz emisiju datiem papildus monitorētā parametra vērtībai un mērvienībai iesniedzamajā informācijā attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj

1. emisiju avots (piem., reaktors, krāsns);

2. norāde par emisiju modeli (piem., minimālās/maksimālās vērtības, procentiles vai grafisks attēlojums, sk. 5.4.8.3. sadaļu).

5.4.8.2. **Monitorings**

Attiecībā uz emisiju monitoringa datiem iesniedzamajā informācijā attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj šādi rādītāji:

1. mērījumu/paraugošanas/monitoringa biežums;

2. ziņoto datu ieguvei izmantotais vidējošanas periods (sk. sīkāku informāciju tālāk);

3. izmantotās monitoringa metodes veids (piem., tiešie mērījumi, netiešie mērījumi, masas/siltuma līdzsvars, emisijas faktori) un izmantotie EN/ISO (vai citi) monitoringa standarti, tostarp paraugošanas metode un paraugu pirmapstrāde, kā arī informācija par to, vai un kā ir ņemta vērā mērījumu nenoteiktība. Ja iespējams, būtu jānorāda monitorētā parametra noteikšanas robeža un kvantitatīvās noteikšanas robeža. Gadījumos, kad izmantotais monitoringa standarts nav EN/ISO standarts, būtu jāsniedz standarta apraksts,

4. norāde par mērījumu/paraugošanas/monitoringa nenoteiktību,

5. sīkāka informācija par datu avotu, piemēram, kas datus ievācis, analizējis un iesniedzis,

6. ziņas par to, vai mērījumi veikti normālos vai ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos (piemēram, palaišanas un apturēšanas operācijas, noplūdes, darbības traucējumi, īslaicīga apstādināšana vai pilnīga ekspluatācijas izbeigšana).

Attiecībā uz monitoringa rezultātu izteikšanu un to, kā atspoguļot nenoteiktību, tiešajiem mērījumiem un monitoringa prasībām būtu jāņem vērā atsauces ziņojums "No RED iekārtām gaisā un ūdenī emitēto piesārņotāju monitorings" (*ROM*).

5.4.8.3. **Emisijas vērtību vidējie rādītāji, diapazoni un sadalījums**

Sniedzot emisiju monitoringa informāciju, būtu nepārprotami jānorāda periods, kurā vērtības ir reģistrētas un noteikts to vidējais rādītājs. Informācija, kas ievākta ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos, būtu jānorāda atsevišķi.

Informācijas apmaiņai vajadzētu būt vērstai uz iekārtu, staciju vai procesu un tehnisko paņēmienu sniegumu attiecībā uz emisijām, kas attiecīgā gadījumā izteikts kā īstermiņa vai ilgtermiņa vidējais rādītājs (sk. 1.1.1. sadaļu). Abu informācijas veidu pieejamība, relevantums, kā arī tās ievākšanas un vēlākas analīzes iespējamība būtu jāapsprież ievirzes sanāksmē (sk. 4.6.1.2. sadaļu).

Datu kopa, kas satur īstermiņa vidējos rādītājus (piem., pusstundas, stundas, dienas vidējos rādītājus) par ilgāku laikposmu (piem., vienu vai vairākiem gadiem) dod iespēju vēlāk aprēķināt īstermiņa un ilgtermiņa vidējos rādītājus un procentiles. Konkrētāk, lai noteiktu emisiju modeli un iespējamās maksimālās emisijas, ir vajadzīgs ilgākā laikposmā (piemēram, gada laikā vai ilgāk) ievāktu dienas vai stundas vidējo rādītāju svārstību diapazons un sadalījuma funkcijas (piem., maksimālā, aritmētiski vidējā novirze, standartnovirze no punktveida mērījumiem).

Gada vidējie rādītāji parasti dod labu priekšstatu par procesa / tehniskā paņēmiena vidisko sniegumu neatkarīgi no vietējiem traucējumiem vai īstermiņa svārstībām, jo tie ietver emisijas iekārtas līmenī no visiem avotiem un apstākļiem visa gada laikā, t. i., relatīvi stabilā situācijā. Gada vidējie rādītāji ir interesanti arī kandidātpaņēmienu novērtēšanas kontekstā. Attiecībā uz gada vidējiem rādītājiem ir svarīgi norādīt, kā tie iegūti vai aprēķināti (piem., no nepārtrauktiem vai punktveida mērījumiem, un, ja no pēdējiem, tad no cik daudziem) un vai ir ietvertas emisijas ārpusnormālos ekspluatācijas apstākļos.

5.5. **Īpaši jautājumi katras tehniskās darba grupas kompetencē**

TDG, kas izveidota, lai sagatavotu vai izskatītu LPTP atsauces dokumentu, būtu jāievēro 5.4. sadaļā norādītie vispārīgie principi. Tāpēc pārskatītās RED 13. panta 1. un 2. punktā minētās informācijas apmaiņas vajadzībām **TDG dalībniekiem būtu jāsniedz informācija (jo īpaši patēriņa un emisiju dati) vismaz līdz darbības, iekārtas, stacijas vai procesa līmenim**. TDG būtu jānosaka, vai ievākt datus vēl sīkāka dalījuma (piem., reaktora, krāsns, bloka ekspluatācijas, procesa) līmenī. Tomēr datus, kas agregēti no vairākām iekārtām, stacijām vai procesiem, var izmantot, lai izstrādātu LPTP atsauces dokumenta 3. nodaļu "Esošie emisiju un patēriņa līmeņi".

TDG dalībniekiem priekšdarbu posmā būtu jāierosina, kāda veida un formāta nozarspecifiskie dati būtu apkopojami attiecīgā LPTP atsauces dokumenta sagatavošanai/izskatīšanai. *EU-BRITE* sagatavotajā informatīvajā dokumentā ievirzes sanāksmei vajadzētu ietvert TDG ierosinājumus un sniegt konkrētus priekšlikumus par **nozarspecifiskās** datu vākšanas aptaujas lapas veidnes struktūru un diskusijām par vācamo un iesniedzamo datu veidu un formātu.

Ievirzes sanāksmē TDG vajadzētu pārrunāt, vai attiecīgā LPTP atsauces dokumenta vajadzībām šajā norādījumu dokumentā izklāstītie vispārīgie datu vākšanas principi būtu jāpapildina ar nozarspecifiskiem aspektiem.

TDG vajadzētu pārrunāt un izveidot **nozarspecifisku aptaujas lapas veidni** informācijas vākšanai un iesniegšanai *EU-BRITE*, ievērojot 5.2. sadaļā izklāstītos vispārīgos principus. TDG jo īpaši būtu jānosaka datu veids, vidējie rādītāji, diapazoni, sadalījumi, vienības un references apstākļi, kas izmantojami/iesniedzami, ņemot vērā pieejamos datus un vienības, kā arī references apstākļus, kurus izmanto ražotāji. Vienam no ievirzes sanāksmes mērķiem tāpēc vajadzētu būt vienoties par šiem jautājumiem, un tam vajadzētu atvēlēt pietiekami daudz laika.

Svarīgi! Aptaujas lapas veidne būtu jāizveido tādā formātā, kas dod iespēju viegli apkopot un analizēt datus, piemēram, izmantojot *Excel*, *XML* vai citus statistikas rīkus. Var izmantot arī tiešsaistes rīkus. Priekšroka būtu jādod jautājumiem ar atbilžu variantiem. Pēc iespējas būtu jāierobežo jautājumi, uz kuriem atbildes sniedzamas brīvā formā, jo tie sakarā ar nekonsekventu terminoloģiju neizbēgami noved pie tā, ka vajadzīgi paskaidrojumi. Veidnēs ir jāiestrādā iespēja atvieglot datu validāciju. Veidni var izmēģināt objektu apmeklējumos un attiecīgi vēl uzlabot.

TDG ievirzes sanāksmē vajadzētu noteikt grafiku datu un informācijas apkopošanai un iesniegšanai *EU-BRITE* (saskaņā ar tipisko LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas darbplūsmu, kas norādīta 1.2.5. sadaļā). Būtu jāizvairās no datu/informācijas iesniegšanas pēdējā brīdī, jo visai TDG ir grūti tos profesionālizvērtēt. Dati/informācija, kas iesniegti pēc noteiktā termiņa, var netikt ņemti vērā (sk. arī 1.2.5. sadaļu).

Attiecībā uz emisiju datiem TDG, balstoties uz ievāktajiem koncentrācijas un (īpatnējās) slodzes datiem (ja ir pieejami abu veidu datu, būtu jāiesniedz abi) būtu jāpieņem lēmums, vai izdarīt lietderīgus LPTP secinājumus palīdzētu viena veida dati vai abu veidu dati.

Īpatnējās slodzes (piem., emitēto piesārņotāju masa uz saražotās produkcijas masu) dod iespēju salīdzināt iekārtu vidisko sniegumu neatkarīgi no to atšķirīgajiem ražošanas apjomiem, un tās neietekmē jaukšana vai atšķaidīšana.

Koncentrācijas (kopā ar references apstākļiem un vidējošanas periodiem) parasti sniedz vairāk informācijas par atsevišķu procesu vai bloku darbības īstermiņa sniegumu un tādējādi var atklāt svārstības un maksimālās emisijas. Tās arī nosaka vidisko sniegumu jebkurā brīdī. Apvienojot tās ar plūsmas datiem, var noteikt piesārņojuma slodzi jebkurā brīdī. Ja izmanto nepārtrauktos mērījumus, koncentrācijas var izmantot, lai sniegtu informāciju par sniegumu ilgākā periodā (piem., gadā).

6 **6. NODAĻA. KVALITĀTES NODROŠINĀŠANA LPTP ATSAUCES DOKUMENTU SAGATAVOŠANĀ UN IZSKATĪŠANĀ**

LPTP atsauces dokumentu sagatavošanas un izskatīšanas kvalitātes nodrošināšana lielā mērā balstās uz šajā dokumentā ietverto norādījumu ievērošanu, jo īpaši attiecībā uz LPTP atsauces dokumenta saturu un robežām un datu ievākšanu LPTP un JTP noteikšanai.

LPTP atsauces dokumentu kvalitāte ir atkarīga gan no procesā iesaistītajiem dalībniekiem (nepieciešama augsta līmeņa tehniskā lietpratība un iesaistīšanās), gan arī no paša "Seviljas procesa" kvalitātes. Lai garantētu šo kvalitāti, ir paredzēts, ka dalībvalstis, attiecīgās industrijas, nevalstiskās organizācijas, kas iestājas par cilvēka veselību vai vides aizsardzību, Eiropas Ķimikāliju aģentūra un Komisija katra ieviesīs kvalitātes sistēmu, kas ietver

1. skaidri noteiktus pienākumus un uzdevumu sadali;
2. metodes un procedūras;
3. pietiekamu resursu (jo īpaši personāla) piešķiršanu;
4. iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošinātu pastāvīgus uzlabojumus.

LPTP atsauces dokumenta kvalitātes nodrošināšana ir ikdienā veicams pasākums, kura pamatā ir visu informācijas apmaiņā iesaistīto personīgais ieguldījums. Ievāktās informācijas izcelsmes līmenī katram TDG dalībniekam kā **pirmā līmeņa kontrolierim** kopumā ir īpaša loma sava ieguldījuma kvalitātes nodrošināšanā.

EU-BRITE personāls, kas izstrādā LPTP atsauces dokumentus, balstoties uz TDG ieguldījumu, ir iesniegtās informācijas kvalitātes **otrā līmeņa kontrolieri**.

Kvalitātes nodrošināšanas process būtu pastāvīgi jāizskata, un forums tiek lūgts piedalīties šajā procesā.